

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Ekonomika a management

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE/TITLE OF THESIS

Analýza finanční situace podniku IKEA Česká republika, s.r.o.

TERMÍN UKONČENÍ STUDIA A OBHAJBOBA (MĚSÍC/ROK)

červen 2022

JMÉNO A PŘÍJMENÍ STUDENTA / STUDIJNÍ SKUPINA

Bc. Matyáš Písačka / KEMMA01

JMÉNO VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Ing. Radka Pešková, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ STUDENTA

Odevzdáním této práce prohlašuji, že jsem zadanou diplomovou práci na uvedené téma vypracoval/a samostatně a že jsem ke zpracování této diplomové práce použil/a pouze literární prameny v práci uvedené.

Jsem si vědom/a skutečnosti, že tato práce bude v souladu s § 47b zák. o vysokých školách zveřejněna, a souhlasím s tím, aby k takovému zveřejnění bez ohledu na výsledek obhajoby práce došlo.

Prohlašuji, že informace, které jsem v práci užil/a, pocházejí z legálních zdrojů, tj. že zejména nejde o předmět státního, služebního či obchodního tajemství či o jiné důvěrné informace, k jejichž použití v práci, popř., k jejichž následné publikaci v souvislosti s předpokládanou veřejnou prezentací práce, nemám potřebné oprávnění.

Datum a místo: 29.4.2022, Praha

PODĚKOVÁNÍ

Rád/a bych tímto poděkoval/-a vedoucímu diplomové práce za metodické vedení a odborné konzultace, které mi poskytl/a při zpracování mé diplomové práce.

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Národní 2600/9a, 158 00 Praha 5

SOUHRN

1. Cíl práce:

Cílem diplomové práce je zhodnocení finanční situace ve společnosti IKEA Česká republika, s.r.o. prostřednictvím vybraných nástrojů finanční analýzy v pětiletém časovém období let 2016-2020. Výsledky analýzy budou následně vyhodnocovány a na jejich základě budou formulovány závěry týkající se finančního zdraví vybraného podniku a uvedení případných finančních doporučení. Výsledky budou také porovnány s konkurenčním podnikem Sconto Nábytek, s.r.o. a s průměrnými hodnoty odvětví maloobchodu a výrobců nábytku ve zpracovatelského průmyslu. Cílem diplomové práce bude také zkoumání dopadů nástupu globální pandemie COVID-19 a s ní zaváděnými protiepidemickými opatřeními vládou ČR na počátku roku 2020.

2. Výzkumné metody:

Analýza bude provedena prostřednictvím absolutních ukazatelů skládajících se z horizontální a vertikální analýzy rozvahy a výkazu zisků a ztráty a dále pomocí poměrových ukazatelů v oblastech rentability, obratovosti, zadluženosti a likvidity. Následně bude v rámci provedené finanční analýzy využito i jednoho bonitního modelu – Kralicekův Quicktest a dvou bankrotních modelů – Altmanova metoda a index IN05, které svou vypovídající hodnotou podnik ohodnotí komplexně jako celek.

3. Výsledky výzkumu/práce:

IKEA Česká republika, s.r.o. je stabilním podnikem, který si udržuje svá aktiva a zdroje jejich financování na stabilních úrovních bez žádných větších meziročních výkyvů. Podnik za sledované pětileté období dokázal růst a své tržby každoročně zvyšovat.

Celková analýza finančního zdraví podniku dopadla velmi dobře. Podnik v oblasti rentability naprosto dominuje ve svém odvětví a pro své společníky přináší velmi atraktivní zhodnocení. Díky vysoké úrovni peněžních prostředků, které dokonce překračují výši krátkodobých závazků, si vede výborně i v oblasti likvidity a hrozba neschopnosti splácet závazky je proto minimální. Podnik je rovněž silný v obratovosti svých aktiv a své zásoby dokáže velmi rychle prodávat svým zákazníkům. Riziko pro věřitele, že by podnik nebyl schopen dostát svým závazkům, je velmi nízké.

IKEA Česká republika se dokázala dobře vyrovnat s nástupem pandemie COVID-19 v roce 2020 a efektivní internetové prodeje dokázaly z velké části kompenzovat výpadky tržeb z obchodních domů. Jediné, co lze vytknout je nízké využití pozitivního efektu finanční páky, která by při vyšším využití cizích zdrojů ještě mohla zlepšit efekt na rentabilitu vlastního kapitálu. Nicméně ta je svými hodnotami i tak mimořádně nadprůměrná, a proto je způsob financování podniku pochopitelný a dává podniku větší bezpečí při nenadálých negativních událostech.

4. Závěry a doporučení:

IKEA Česká republika, s.r.o. je velmi stabilním a finančně zdravým podnikem. Podnik vykazuje výborné výsledky ve všech sledovaných oblastech a je připraven čelit nečekaným událostem jako je i koronavirová pandemie. Zájem zákazníků o jeho produkty je vysoký a IKEA Česká republika je dokáže efektivně prodávat a tím zhodnocovat svůj kapitál.

Podniku lze doporučit přehodnocení strategie financování a vyšší využití cizích zdrojů, jejichž úroky jsou navíc daňově uznatelné. Tímto způsobem by mohl využít pozitivního efektu finanční páky a dosáhnout ještě vyššího rentability vlastního kapitálu.

KLÍČOVÁ SLOVA

Analýza finanční situace, rentabilita, obratovost, likvidita, zadluženost, bonitní model, bankrotní model

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

SUMMARY

1. Main objective:

The aim of the diploma thesis is to evaluate the financial situation in the company IKEA Česká republika, s.r.o. through selected financial analysis tools in the five-year period 2016-2020. The results of the analysis will then be evaluated, and conclusions will be formulated concerning the financial health of the selected company. Further financial recommendations will be given based on the financial situation. The results will also be compared with the competing company Sconto Nábytek, s.r.o. and with the average values of the retail and furniture manufacturers. The aim of the diploma thesis will also be to examine the effects of the global pandemic COVID-19 and the anti-epidemic measures introduced by the government of the Czech Republic at the beginning of 2020.

2. Research methods:

The analysis will be performed by means of absolute indicators consisting of horizontal and vertical analysis of the balance sheet and profit and loss statement, as well as by means of ratios in the areas of profitability, turnover, indebtedness and liquidity. Subsequently, one scoring model - Kralicek's Quicktest and two bankruptcy models - Altman's method and the IN05 index will be used to evaluate the company comprehensively and provide with its informative value.

3. Result of research:

IKEA Česká republika, s.r.o. is a stable company that maintains its assets and sources of their financing at stable levels without any major year-on-year fluctuations. The company was able to grow and increase its sales every year during the five-year period.

The overall analysis of the company's financial health turned out very well. The company completely dominates in its sector in area of profitability and brings a very attractive value for its owners. Thanks to the high level of cash, which even exceed the amount of short-term liabilities, the company is performing well also in liquidity and the threat of inability to repay its liabilities is therefore very little. The company is also strong in the turnover of its assets and sells its stocks very quickly to customers. The risk for creditors that the company would not be able to meet its obligations is very low.

IKEA Česká republika was able to cope well with the COVID-19 pandemic in 2020, and efficient Internet sales compensated the decline in sales from department stores. The only thing that can be criticized is the low use of the positive effect of financial leverage, which, with higher use of external resources, could further improve the effect on the return on equity. However, its values are still extremely above average, and therefore the financing strategy of the company is understandable and gives the company greater security in sudden negative events that may occur.

4. Conclusions and recommendation:

IKEA Česká republika, s.r.o. is a very stable company and financially healthy. The company shows excellent results in all examined areas and is ready to face unexpected events such as a COVID-19 pandemic. The interest of customers in its products is high and IKEA Česká republika can effectively sell them and thus increase the value of its capital.

The company could reconsider its financing strategy and increase the ratio of external resources because the interest is also tax deductible. In this way, it could take advantage of the positive leverage effect and achieve a higher return on equity.

KEYWORDS

Financial analysis, profitability, turnover, liquidity, debt, scoring model, bankruptcy model

JEL CLASSIFICATION

M10 Business Administration, general
M20 Business Economics, general

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení:	Matyáš Písačka
Studijní program:	Ekonomika a management (Ing.)
Studijní skupina:	KEMMA01
Název DP:	Analýza finanční situace podniku IKEA Česká republika, s.r.o.
Zásady pro vypracování (stručná osnova práce):	<ol style="list-style-type: none">1. Úvod – úvod diplomové práce, popis metodiky a stanovení cíle.2. Teoretická část – základní přístupy analyzování finanční situace podniku, jejich význam v podnikovém kontextu, rozbor vybraných finančních ukazatelů pro účely finanční analýzy a jejich doporučených hodnot, metodika.3. Praktická část – analýza finanční situace podniku IKEA Česká republika, s.r.o. za období 2016-2020, aplikace bankrotního a bonitního modelu, posouzení finančního zdraví podniku za sledované období včetně benchmarkingového srovnání, hodnocení dopadu pandemie COVID-19 na finanční situaci podniku, formulace návrhů a doporučení pro možné zlepšení finanční situace podniku.4. Závěr – souhrn klíčových poznatků, doporučení a závěrů práce.
Seznam literatury: (alespoň 4 zdroje)	<ul style="list-style-type: none">• ČIŽINSKÁ, R. <i>Základy finančního řízení podniku</i>. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0194-8.• KNÁPKOVÁ, A. et al. <i>Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady</i>. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0563-2.• RŮČKOVÁ, P. <i>Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi</i>. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-2028-4.• ŠTEKER, K., OTRUSINOVÁ, M. <i>Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví</i>. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-271-0048-4.• Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.
Harmonogram:	<ul style="list-style-type: none">• Zpracování cílů a metodiky do 07.12.2021• Zpracování teoretické části do 21.02.2022• Zpracování výsledků do 21.03.2022• Finální verze do 01.05.2022
Vedoucí práce:	Ing. Radka Pešková, Ph.D.

prof. Ing. Milan Žák, CSc.
rektor

V Praze dne 30. 11. 2021

Obsah

Úvod.....	1
1. Teoreticko-metodologická část práce.....	3
1.1 Finanční analýza.....	3
1.1.1 Definice a cíle.....	3
1.1.2 Uživatelé.....	4
1.1.3 Metody.....	5
1.2 Zdroje informací finanční analýzy.....	5
1.2.1 Rozvaha.....	6
1.2.2 Výkaz zisků a ztráty.....	8
1.2.3 Přehled o peněžních tocích (cash flow).....	8
1.2.4 Příloha účetní závěrky.....	10
1.2.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu.....	10
1.3 Analýza absolutních ukazatelů.....	10
1.3.1 Horizontální analýza.....	10
1.3.2 Vertikální analýza.....	11
1.4 Analýza poměrových ukazatelů.....	11
1.4.1 Rentabilita.....	12
1.4.2 Likvidita.....	13
1.4.3 Obratovost aktiv a pasiv.....	15
1.4.4 Zadluženost.....	18
1.4.5 Ukazatele kapitálového trhu.....	19
1.5 Analýza soustav ukazatelů.....	20
1.5.1 Pyramidové soustavy.....	20
1.5.2 Bonitní modely.....	22
1.5.3 Bankrotní modely.....	23
1.6 Metodika práce.....	24
2. Praktická část.....	26
2.1 Základní informace o podniku IKEA Česká republika, s.r.o.....	26
2.2 Základní informace o konkurenčním podniku Sconto Nábytek, s.r.o.....	28
2.3 Porovnání společností.....	29
2.4 Nástup pandemie COVID-19.....	29
2.5 Analýza absolutních ukazatelů.....	30
2.5.1 Horizontální analýza.....	30
2.5.2 Vertikální analýza.....	35

2.6	Analýza poměrových ukazatelů	39
2.6.1	Rentabilita	39
2.6.2	Likvidita	44
2.6.3	Obratovost aktiv a pasiv	46
2.6.4	Zadluženost	51
2.7	Bonitní modely.....	54
2.7.1	Kralicekův Quicktest.....	54
2.8	Bankrotní modely.....	56
2.8.1	Altmanova analýza	56
2.8.2	Index IN05.....	57
3.	Závěr.....	59
	Literatura	1
	Přílohy	I

Seznam zkratek

BL	běžná likvidita
CK	cizí kapitál
DOpoh	doba obratu pohledávek z obchodních vztahů
DOz	doba obratu zásob
DOzáv	doba obratu závazků z obchodních vztahů
EBIT	výsledek hospodaření před úroky a zdaněním
EBT	výsledek hospodaření před zdaněním
IN05	index IN05
IFP	index finanční páky
KFM	krátkodobý finanční majetek
OD	obchodní deficit
OL	okamžitá likvidita
PL	pohotová likvidita
ROA	Return on Assets (rentabilita aktiv)
ROCE	Return on Capital Employed (rentabilita vloženého kapitálu)
ROE	Return on Equity (rentabilita vlastního kapitálu)
ROIC	Return on Invested Capital (rentabilita investovaného kapitálu)
ROS	Return on Sales (rentabilita tržeb)
ÚK	úrokové krytí
VH	výsledek hospodaření
VK	vlastní kapitál
VR	věřitelské riziko
Zi	Z-skóre

Seznam tabulek, grafů a vzorců

Tabulka 1 Struktura Kralicekova Quicktestu	22
Tabulka 2 Hodnocení Kralicekova Quicktestu	22
Tabulka 3 Informace o podniku IKEA Česká republika, s.r.o.	27
Tabulka 4 Informace o podniku Sconto Nábytek, s.r.o.	28
Tabulka 5 Rentabilita aktiv	40
Tabulka 6 Rentabilita vlastního kapitálu (<i>ROE</i>)	42
Tabulka 7 Rentabilita tržeb	44
Tabulka 8 Ukazatele likvidity	45
Tabulka 9 Ukazatele obratovosti	47
Tabulka 10 Ukazatele zadluženosti	51
Tabulka 11 Hodnocení Kralicekova Quicktestu	55
Tabulka 12 Bankrotní model: Altmanova analýza: <i>Z</i> -skóre	56
Tabulka 13 Bankrotní model: Index IN05	58
Graf 1 Mezipodnikové porovnání rentability aktiv (<i>ROA</i>) a srovnání s vybranými odvětvími	41
Graf 2 Mezipodnikové porovnání rentability vlastního kapitálu (<i>ROE</i>) a srovnání s vybranými odvětvími	43
Graf 3 Mezipodnikové porovnání pohotové likvidity a srovnání s vybranými odvětvími	46
Graf 4 Mezipodnikové porovnání obratu aktiv a srovnání s vybranými odvětvími	48
Graf 5 Mezipodnikové porovnání doby obratu zásob a srovnání s vybranými odvětvími	49
Graf 6 Mezipodnikové porovnání ukazatele obchodního deficitu	50
Graf 7 Mezipodnikové porovnání věřitelského rizika a srovnání s vybranými odvětvími	52
Graf 8 Ukazatel úrokového krytí ve vybraných odvětvích	53
Graf 9 Mezipodnikové porovnání finanční páky a srovnání s vybranými odvětvími	54
Graf 10 Mezipodnikové porovnání Altmanovy analýzy (<i>Z</i> -skóre) a srovnání s vybranými odvětvími	57
Graf 11 Mezipodnikové porovnání Indexu IN05 a srovnání s vybranými odvětvími	58
Vzorec 1-1 Absolutní změna – horizontální analýza	10
Vzorec 1-2 Řetězový index – horizontální analýza	11
Vzorec 1-3 Podíl položky – vertikální analýza	11
Vzorec 1-4 Rentabilita aktiv	12
Vzorec 1-5 Rentabilita tržeb	12
Vzorec 1-6 Rentabilita vlastního kapitálu	13
Vzorec 1-7 Rentabilita vloženého kapitálu	13
Vzorec 1-8 Rentabilita investovaného kapitálu	13
Vzorec 1-9 Běžná likvidita	14
Vzorec 1-10 Pohotová likvidita	15
Vzorec 1-11 Okamžitá likvidita	15
Vzorec 1-12 Obrat aktiv	15
Vzorec 1-13 Obrat zásob	16
Vzorec 1-14 Doba obratu zásob	16
Vzorec 1-15 Obrat pohledávek	16
Vzorec 1-16 Doba obratu pohledávek z obchodních vztahů	17
Vzorec 1-17 Doba obratu závazků z obchodních vztahů	17
Vzorec 1-18 Obchodní deficit	17
Vzorec 1-19 Věřitelské riziko	18
Vzorec 1-20 Úrokové krytí	18
Vzorec 1-21 Finanční páka	19

Vzorec 1-22 Index finanční páky	19
Vzorec 1-23 Z-skóre.....	23
Vzorec 1-24 Index IN05.....	24

Úvod

Každý podnik by měl kromě dosahování zisku a tvoření hodnoty pro své vlastníky a investory rovněž sledovat další faktory, které ovlivňují prosperitu a udržitelnost daného podniku do budoucna. Mezi tyto faktory patří například sledování výnosnosti tržeb, vložených prostředků a kapitálu, analýza obrátivosti zásob, pohledávek a závazků z obchodních vztahů, zabezpečení likvidity podniku či dosažení optimální výše zadluženosti.

Základem, od kterého by se mělo odvíjet finanční rozhodování v každém podniku, je finanční analýza. Výsledky finanční analýzy jsou signálem finanční stability a finančního zdraví daného podniku, což je jedním z rozhodujících faktorů pro investory a další subjekty, zda do podniku investovat svůj kapitál, nebo naopak je signálem finančních problémů či hrožící nestability do budoucna.

Cílem této diplomové práce je zhodnocení finanční situace ve společnosti IKEA Česká republika, s.r.o. prostřednictvím vybraných nástrojů finanční analýzy. Konkrétně půjde o analýzu absolutních dat, poměrových ukazatelů, jednoho bonitního modelu a dvou bankrotních modelů. Výsledky finanční analýzy budou následně vyhodnocovány a na jejich základě budou formulovány závěry týkající se finančního zdraví vybraného podniku a uvedení případných finančních doporučení pro podnik samotný. Pro detailnější a širší pohled, budou výsledky finanční analýzy porovnány s výsledky konkurenčního podniku Sconto Nábytek, s.r.o. působícím ve stejném odvětví prodejců nábytku a bytových doplňků. Dále budou poměrové ukazatele ještě porovnávány s průměrnými hodnoty odvětví maloobchodu a výrobců nábytku v rámci zpracovatelského průmyslu. Cílem diplomové práce bude také zkoumání dopadů nástupu globální pandemie COVID-19 a s ní zaváděnými protiepidemickými opatřeními vládou ČR na počátku roku 2020.

Diplomová práce je rozdělena na dvě části – část teoreticko-metodologickou a část praktickou.

Předmětem teoreticko-metodologické části práce je představení analýzy finanční situace podniku. Jsou zde popsány základní přístupy finanční analýzy a jejich význam pro podnik. Je rozebrána definice pojmu finanční analýza, její hlavní cíle a uživatelé, ať už interní či externí, pro které jsou data vycházející z finanční analýzy klíčová pro rozhodování. Teoreticko-metodologická část je rozdělena do dalších podkapitol, ve kterých jsou podrobněji rozebrány zdroje finanční analýzy v podobě účetních výkazů tvořících účetní závěrku, a nejvyužívanější metody finanční analýzy se zaměřením na analýzu absolutních dat v horizontální a vertikální podobě, analýzu poměrových ukazatelů, jako je analýza oblasti rentability, likvidity, obrátivosti aktiv a pasiv a zadluženosti, a analýzu soustav ukazatelů, která pracuje s několika ukazateli v rámci modelu a podává tak detailnější a komplexní pohled na finanční situaci podniku. Teoreticko-metodologická část práce je zpracována jako literární rešerše daného tématu.

Praktická část je věnována aplikaci teoretických poznatků z teoreticko-metodologické části práce na vybraný podnik IKEA Česká republika, s.r.o. a konkurenční podnik Sconto Nábytek, s.r.o. v časovém období účetních let 2016–2020. Předmětem zkoumání je analýza absolutních ukazatelů, složená z horizontální a vertikální analýzy, analýza poměrových ukazatelů v oblasti rentability, likvidity, obrátivosti a zadluženosti. V poslední řadě jsou na podnik ještě aplikovány bonitní a bankrotní modely pro komplexní analýzu finančního zdraví a porovnání s konkurencí. Součástí praktické části bude také benchmarkové srovnání napříč odvětvím maloobchodu a výrobců nábytku ve zpracovatelském průmyslu. Za pomoci analýzy absolutních dat, poměrových ukazatelů, bonitního modelu a bankrotních modelů jsou identifikovány silné slabé stránky finanční situace podniku a jsou navržena doporučení k dalšímu možnému zlepšení

do budoucna. Finanční zdraví podniku je vyhodnoceno jednak pro podnik jako celek a jednak v postavení oproti konkurenci. Detailnější pohled bude také brán na účetní rok 2020, který byl značně ovlivněn vypuknutím pandemie COVID-19 a s ní spojené zavádění protiepidemických opatření. Předmětem zkoumání bude, jak se tato omezení projevila na dílčích ukazatelích finanční situace podniku, jak dobře byl podnik na náhlou situaci připraven a jak se s ní dokázal vyrovnat.

1. Teoreticko-metodologická část práce

Předmětem teoreticko-metodologické části práce je prostřednictvím rešerše odborné literatury představit finanční analýzu, základní přístupy analyzování finanční situace podniku a jejich význam v podnikovém kontextu. Bude definován pojem finanční analýza, její cíle, metody a koncoví uživatelé.

V dalších podkapitolách budou následně podrobněji rozebrány primární zdroje informací finanční analýzy a jednotlivé účetní výkazy, ze kterých finanční analýza čerpá. Budou představeny nejvyužívanější metody se zaměřením na analýzu absolutních dat, analýzu poměrových ukazatelů a analýzu soustav ukazatelů. Jednotlivé finanční ukazatele budou dále detailněji popsány společně s jejich vypovídající hodnotou, způsobem jejich výpočtu a nastíněním žádoucích hodnot.

1.1 Finanční analýza

Analýza finanční situace je základním pilířem, od kterého by se mělo odvíjet finanční rozhodování v každém podniku. Finanční analýza a její výsledky jsou totiž důležitým základem pro následné finanční a investiční rozhodování firmy do budoucna, které ovlivňuje hodnotu podniku jako takového a s ní související míru prosperity z pohledu všech zúčastněných subjektů.

1.1.1 Definice a cíle

Definic pojmu finanční analýza existuje nepřeborné množství. Eva Kislingerová (2010, s. 46–47) definuje finanční analýzu jako „...soubor činností, jejichž cílem je zjistit a vyhodnotit komplexně finanční situaci podniku“. Při zaměření na tzv. finanční kondici neboli finanční zdraví podniku klade důraz nejen na aktuální stav ve firmě, nýbrž i na vývoj v čase. Zda se jedná o stabilní či proměnlivé hodnoty a jak si tyto hodnoty vedou ve srovnání s konkurencí a hodnotami v oboru, ve kterém daný podnik provozuje svou podnikatelskou činnost. Právě vývoj v čase považuje Kislingerová za klíčový. Vyzdvihuje nutnost provedení finanční analýzy podniku pro účely správného rozhodnutí finančních manažerů, kteří se nemohou rozhodovat výhradně jen na základě výsledků vycházejících z účetnictví, které jako takové v zásadě neposkytují přehled o finančním stavu podniku, jeho hospodaření, rizikách a možných příležitostech. Finanční analýza umožňuje získaná data porovnávat mezi sebou, což vede ke komplexnějšímu přehledu o finančním stavu a hospodaření podniku, které je základem pro rozhodování.

Na vyšší vypovídající schopnost finanční analýzy při hodnocení finančního hospodaření podniku klade důraz rovněž Sedláček (2011, s. 3), který definuje finanční analýzu jako metodu, na základě které dochází k poměrování a kvantifikaci vztahů mezi získanými a utříděnými daty, včetně hledání kauzálních souvislostí a predikce vývoje těchto dat v čase.

Čižinská (2018, s. 199) přisuzuje finanční analýze úkol měření finanční výkonnosti v podobě toho, jak podnik přeměňuje výrobní faktory neboli vstupy na výstupy a naplňuje tak finanční cíle podniku v podobě generování hodnoty pro vlastníky.

Cílů finanční analýzy existuje celá řada, Sedláček (2011, s. 4) vymezuje následující:

- zhodnocení prostředí podniku a jeho vlivu na podnik samotný;
- analýza vývoje podniku a porovnání v prostoru;
- zjištění výchozí pozice pro následné rozhodování v podniku a jeho budoucí směřování;

- vymezení příčin současné finanční situace podniku prostřednictvím zkoumání vztahů mezi jednotlivými finančními ukazateli.

Aby však došlo k naplnění výše zmíněných cílů, Sedláček (2011, s. 4) dále uvádí, že pro kvalitní finanční analýzu musí být dodrženy následující tři podmínky:

- podmínka účelnosti, aby bylo patrné, za jakým účelem se finanční analýza provádí;
- podmínka aplikovatelnosti, aby použité metody byly aplikovatelné na daný podnik;
- podmínka efektivnosti, aby platilo, že náklady budou nižší než očekávané výnosy.

Analýza finanční situace a její zpracování se v jednotlivých podnicích liší. Odvíjí se od velikosti a oblasti zaměření podniku. Zpravidla je za ni zodpovědné ekonomické či finanční oddělení firmy. Finanční analýza může být vypracována na základě konkrétního rozhodnutí managementu daného podniku pro zjištění aktuální finanční situace nebo na základě rozhodnutí externí instituce, pro kterou je finanční analýza základem pro rozhodování o poskytnutí případného kapitálu.

Jak dodává Kislingerová (2010, s. 118) a jak bude následně rovněž patrné, finanční analýza zahrnuje velké množství jednotlivých ukazatelů. Je tudíž nezbytné, aby všechny ukazatele byly vyhodnoceny v čase a pracovalo se s daty alespoň za tři navazující období. Je také důležité, aby byly dále vyhodnoceny v prostoru s porovnáním s hodnotami daného sektoru či odvětví a hodnoty ukazatelů, které jsou typické a optimální pro daný sektor a podnik by se jim měly přibližovat.

1.1.2 Uživatelé

Finanční analýza jako metoda podávající přehled o finanční kondici daného podniku je cílem zájmu několika odlišných subjektů. Kislingerová (2010, s. 48) dělí tyto subjekty na externí a interní.

Do kategorie externích uživatelů zařazuje:

- investory;
- banky a jiné věřitele;
- stát a jeho orgány;
- obchodní partnery;
- konkurenční podniky apod.

Do kategorie interních uživatelů zařazuje:

- manažery;
- odboráře;
- zaměstnance.

Pro výše zmíněné externí subjekty, které jsou poskytovatelem kapitálu, je finanční analýza klíčovým ukazatelem finančního zdraví daného podniku. Porovnáním míry výnosu a rizika se externí uživatelé v podstatě rozhodují, zda budou danou firmu svými zdroji financovat nebo si kontrolují, jak je jejich poskytnutý kapitál podnikem průběžně využíván. Externí uživatelé tak finanční analýzou zkoumají finanční stav firmy a předpoklady stability v budoucích účetních obdobích. Jak nastiňuje Zuhroh (2019, s. 2), zvyšující se hodnota podniku je pozitivním znamením pro věřitele, aby do podniku vkládali svůj kapitál. Je totiž signálem, že podnik s vysokou hodnotou v sobě nese až tak vysoké riziko neschopnosti dostávat svým závazkům včas.

Interní uživatelé naopak finanční analýzu využívají k rozhodování uvnitř podniku. Interní uživatelé si chtějí být jisti, že společnost bude schopná dostávat svým závazkům vůči nim samotným v podobě například mezd, penzí, jistoty pracovních míst, růstu platů apod. Madushanka a Jathurika (2018, s. 157–178) tak přikládají význam sledování likvidity a rentability daného podniku interními uživateli.

Je nutné podotknout, že jednotliví uživatelé při hodnocení finančního stavu a výkonnosti podniku pracují s informacemi a daty z odlišných zdrojů. Interní uživatelé pracují s interními daty a informacemi, ke kterým mají přístup. Externí uživatelé pouze s těmi informacemi, které podnik zveřejní.

1.1.3 Metody

Metod a přístupů k finanční analýze existuje celá řada. Jak ale nastiňuje Grünwald s Holečkovou (2007, s. 53), existují jen obecně přijímané postupy finanční analýzy, nikoli oficiální standardizovaná metodika. Jednotlivé postupy finanční analýzy se od sebe mohou rovněž nepatrně lišit.

Dle Sedláčka (2011, s. 7) lze finanční analýzu rozdělit do dvou různých kategorií. První kategorií je rozdělení finanční analýzy na základě použitých dat a časového založení na ex post finanční analýzu, při níž jsou využívána retrospektivní data, a analýzu ex ante, která je zaměřená na současnou finanční situaci podniku a její směřování do budoucna. Druhou kategorií je rozdělení finanční analýzy na fundamentální analýzu, neboli analýzu kvalitativní, a technickou analýzu, neboli analýzu kvantitativní. Obě tyto kategorie jsou vzájemně propojené.

Fundamentální analýzu podniku Sedláček (2011, s. 7) definuje jako analýzu, která je založena na kvalitativních datech. Zkoumá tak například vliv vnitřního a vnějšího prostředí na podnik, cíle podniku či to, v jaké životní fázi se podnik právě nachází. K metodám fundamentální analýzy podniku řadí například SWOT analýzu, metodu analýzy portfolia dvou dimenzí či metodu kritických faktorů úspěšnosti apod. Jinými slovy jde o to, slovně vyjádřit, jak si podnik stojí.

Oproti tomu, technická analýza podniku je založena na kvantitativních matematických a statistických datech. V rámci technické analýzy Sedláček (2011, s. 9–10) rozlišuje analýzu absolutních dat, která může být buď horizontální v podobě analýzy trendů či vertikální v podobě procentního rozboru. Dále pak analýzu rozdílových ukazatelů, indexovou analýzu, analýzu cash flow, analýzu poměrových ukazatelů či analýzu soustav ukazatelů v podobě pyramidových rozkladů, matematicko-statistických metod, komparativně analytických metod či kombinaci výše zmíněných.

1.2 Zdroje informací finanční analýzy

Finanční ukazatele, které jsou základem pro vyhotovení finanční analýzy se musí opírat o spolehlivé zdroje informací. Rozsah těchto informací se odvíjí od toho, kdo je zhotovitelem finanční analýzy podniku, jelikož, jak již bylo zmíněno, interní a externí uživatelé pracují s jinými daty a informacemi, které jsou jim dostupné.

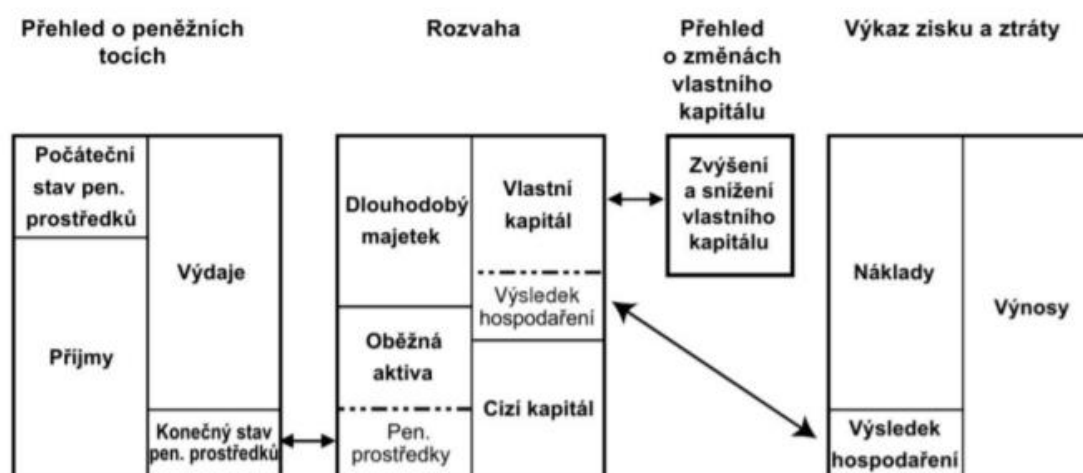
Čižinská (2018, s. 221) rozděluje zdroje informací pro finanční analýzu na vnitřní a vnější. Mezi vnitřní řadí především data vycházející z účetnictví podniku. Mezi vnější řadí například vývoj trhu či ekonomické, politické, legislativní, demografické a další faktory, které mají na podnik vliv.

Jak dodává Kislingerová (2010, s. 78), podnik při zpracovávání finanční analýzy nemůže čerpat data pouze z účetních výkazů, které sami o sobě nemají požadovanou vypovídající schopnost o celkové finanční situaci podniku. Pro celkový přehled je tak nutné využívat další zdroje jako očekávaný ekonomický vývoj, vývoj na burzovních trzích, prognózy analytiků, interní směrnice, podnikové statistiky či jiné nekvantifikovatelné informace jako například zprávy z odborného tisku, zprávy auditorů či manažerů a další.

Autoři Šteker a Otrusinová (2016, s. 248–249) považují za základní zdroj informací účetní závěrku, která podléhá povinnosti zveřejnění. Podnik je tak povinen ji zveřejnit a data jsou veřejně dostupná v obchodním rejstříku na webové stránce or.justice.cz. Jako další zdroje autoři uvádějí výroční zprávu obsahující jak finanční, tak nefinanční informace a zprávu o vztazích.

V rámci praktické části této práce bude výhradně pracováno s externími zdroji informací, tedy s informacemi a daty zveřejněnými v účetních závěrkách ve sledovaném časovém období. Jednotlivé účetní výkazy, které tvoří účetní závěrku, jsou proto předmětem této podkapitoly a budou blíže specifikovány. Jedná se o rozvahu, výkaz zisků a ztrát, přehled o peněžních tocích, přílohu k účetní závěrce, přehled o změnách vlastního kapitálu. Na obrázku níže je znázorněn vztah mezi těmito účetními výkazy.

Obrázek 1 Vzájemná provázanost účetních výkazů

Zdroj: Šteker, Otrusinová (2016, s. 236)

Jak je z obrázku výše patrné, jednotlivé účetní výkazy jsou vzájemně propojené a data na sebe navazují.

1.2.1 Rozvaha

Rozvaha, jak ji definuje Šteker a Otrusinová (2016, s. 21), je účetním výkazem účetní závěrky, který podává informace o stavu složení majetku podniku neboli aktiv a zdrojích jeho financování neboli pasiv k určitému datu, tzv. rozvahovému dni. Z hlediska okamžiku sestavení rozvahy se rozlišuje rozvaha zahajovací, která byla sestavena v době vzniku daného podniku a odráží tak aktiva, která byla vlastníky do firmy vložena, včetně zdrojů jejich krytí. Dále pak rozvaha počáteční, sestavená na začátku účetního období, a rozvaha konečná, sestavená na konci účetního období. Pro účely finanční analýzy, jak uvádí Synek a Kislingerová (2015, s. 143), se používá rozvaha srovnávací, která zobrazuje rozdíly v absolutní částce nebo v procentech.

Jak znázorňuje Čížinská (2018, s. 50) a jak je patrné na obrázku níže, rozvaha je sestavena podle určitých zásad. Aktiva jsou v rozvaze řazena podle toho, jaká je předpokládaná doba jejich držení, čemuž rovněž odpovídá jejich účel, a tudíž i doba po jakou na ně budou vázány zdroje. Pasiva jsou řazena podle jejich původu a doby splatnosti. V rozvaze platí tzv. princip bilanční rovnosti, kdy se celková aktiva musí rovnat celkovým pasivům, jelikož každý majetek musí být nějakým způsobem financován.

Obrázek 2 Rozvaha podniku – základní struktura

Aktiva	Pasiva
<i>majetek podniku, debetní strana, ve prospěch, strana „má dáti“</i>	<i>zdroje financování majetku podniku, kreditní strana, na vrub, strana „dal“</i>
Pohledávky za upsaný základní kapitál	Vlastní kapitál
Stálá aktiva	Základní kapitál
Dlouhodobý nehmotný majetek	Ážio a kapitálové fondy
Dlouhodobý hmotný majetek	Fondy ze zisku
Dlouhodobý finanční majetek	Výsledek hospodaření minulých let
	Výsledek hospodaření běžného účetního období
	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku
Oběžná aktiva	Cizí zdroje
Zásoby	Rezervy
Pohledávky	Dlouhodobé závazky
Krátkodobý finanční majetek	Krátkodobé závazky
Peněžní prostředky	
Časové rozlišení aktiv	Časové rozlišení pasiv

Zdroj: Čížinská (2018, s. 50)

Jak je znázorněno na obrázku výše, aktiva jsou tvořena dlouhodobým majetkem s vázaností nad jeden rok, který může být hmotný, nehmotný a finanční, a oběžnými aktivy s vázaností do jednoho roku v podobě zásob, krátkodobých a dlouhodobých pohledávek, krátkodobého finančního majetku a peněžních prostředků v pokladně či na účtech. Součástí aktiv je rovněž tzv. časové rozlišení aktiv, do kterého spadají náklady a příjmy příštích období. Strana aktiv udává, do čeho podnik vložil svůj kapitál.

Na straně pasiv je vlastní kapitál, což jsou v podstatě vlastní zdroje, kterými podnik financuje svá aktiva. Jinými slovy je to rozdíl mezi aktivy a závazky. Jak zmiňují autoři Šteker a Otrusínová (2016, s. 123), vlastní kapitál je v podstatě počátečním vstupem podnikatele do podnikání. Jeho základem je základní kapitál, jehož výše je stanovena obchodním zákoníkem. Dále sem patří ážio a kapitálové fondy, rezervní fondy tvořené ze zisku, výsledek hospodaření minulých let v podobě nerozděleného zisku či neuhrazené ztráty, hospodářský výsledek běžného účetního období. Mezi cizí zdroje patří rezervy, dlouhodobé a krátkodobé závazky, bankovní úvěry a finanční výpomoci. Cizí zdroje jsou v podstatě dluhy podniku v určitém časovém období, které však po jeho uplynutí bude muset podnik uhradit. Stejně jako je tomu u aktiv, i u pasiv je nedílnou součástí tzv. časové rozlišení pasiv, kam spadají výdaje a výnosy příštích období.

Jak uvádí Sedláček (2011, s. 24), obecně platí, že cizí kapitál je pro podnik levnějším zdrojem financování než kapitál vlastní, jelikož s sebou nese takové riziko a úroky s ním spojené jsou daňově uznatelným nákladem. Synek a Kislingerová (2015, s. 151) dále říkají, že obecně platí, že dlouhodobý kapitál je dražší než krátkodobý kapitál, jelikož s rostoucí dobou roste i riziko pro věřitele a s ním spojené tlaky na výnosnost. Podniku se tak nejvíce vyplatí, jak popisuje Sedláček (2011, s. 34), využít krátkodobé cizí zdroje na financování svých aktiv, především

pak likvidních aktiv, což souvisí s charakterem cizího kapitálu, který je potřeba věřitelům splácet. Naopak dlouhodobá aktiva by měla být financována dlouhodobým kapitálem. Jak autor dále uvádí, tento způsob financování je tzv. neutrálním neboli umírněným způsobem, který je v souladu s tzv. zlatým pravidlem financování. Dále existuje způsob agresivní, kdy jsou dlouhodobá aktiva financována krátkodobými cizími zdroji, nebo naopak konzervativní způsob, kdy jsou k financování využívány především dlouhodobé zdroje.

1.2.2 Výkaz zisků a ztráty

Výkaz zisků a ztráty je dalším výkazem účetní závěrky. Oproti rozvaze, která je výkazem stavovým, je výkaz zisků a ztrát výkazem tokovým. Jak popisuje Kislingerová (2010, s. 66), výkaz zisků a ztrát podává přehled o tom, jak podnik dosáhl svou podnikatelskou činností daného výsledku hospodaření v podobě zisku či ztráty. Jde o vztah mezi výnosy podniku za dané účetní období a náklady, které byly vynaloženy na jejich vytvoření.

Výkaz zisků a ztráty je, jak dodává Čižinská (2018, s. 81), sestavován na základě tzv. akruálního principu, který spočívá v tom, že podnik účtuje danou transakci v okamžiku jejího vzniku, nikoli v okamžiku uskutečnění daného příjmu či výdaje. Dochází tak k vykázání všech aktiv, pasiv, výnosů a nákladů za dané časové období, aniž by muselo nutně dojít k pohybu peněžních prostředků.

1.2.3 Přehled o peněžních tocích (cash flow)

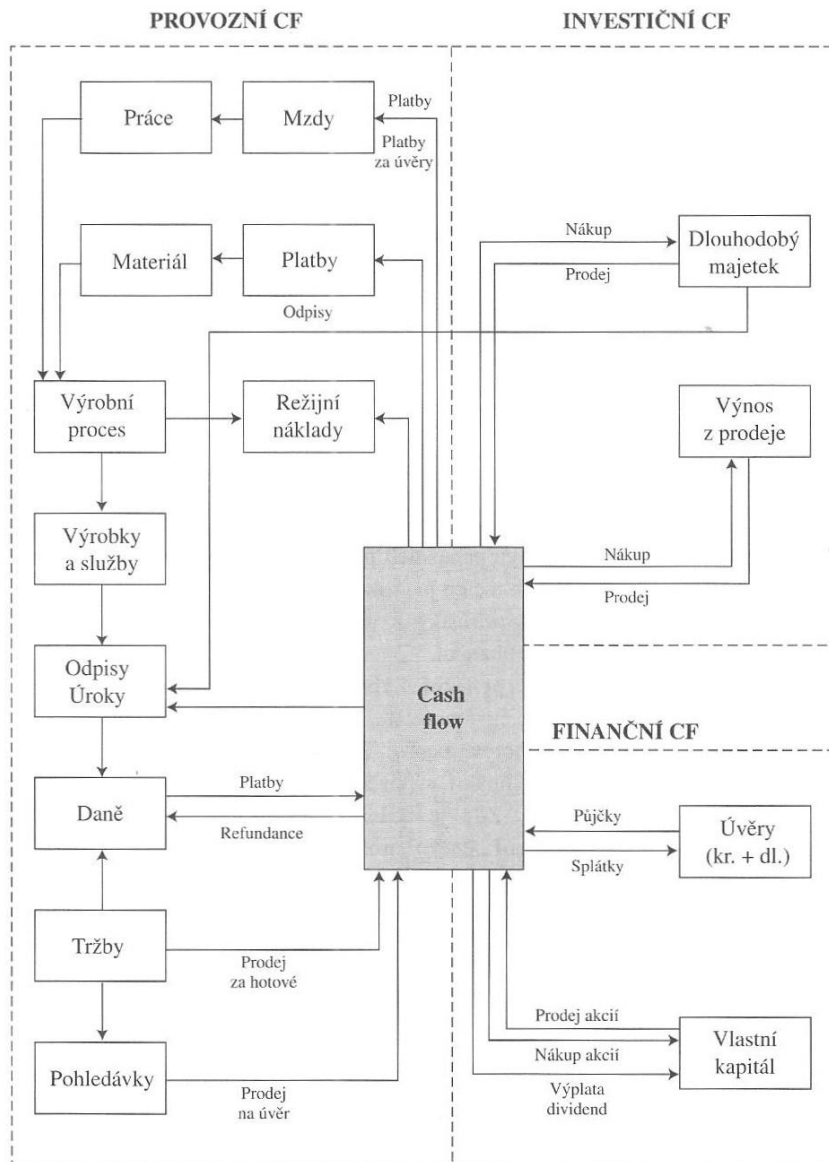
Výkaz o peněžních tocích zachycuje peněžní toky uvnitř podniku. Jak říká Čižinská (2018, s. 74–75), výkaz o peněžních tocích v podstatě informuje o tom, jaký je původ peněžních prostředků podniku v určitém časovém období a jak jsou následně tyto peněžní prostředky alokovány. Do peněžních prostředků autorka zahrnuje hotovost, peníze na bankovních účtech, ceniny, peníze na cestě či veškerá likvidní finanční aktiva v podobě peněžních ekvivalentů, například likvidních krátkodobých cenných papírů.

Oproti rozvaze a výkazu zisků a ztráty, které poskytují informace o finanční situaci a ziskovosti daného podniku, přehled o peněžních tocích neboli cash flow informuje o peněžních tocích uvnitř firmy. Sleduje příjmy a výdaje. Sedláček (2011, s. 46) poukazuje na význam výkazu cash flow v oddělování peněžních prostředků z výnosů včetně identifikace zdrojů a užití těchto peněžních prostředků. Autor (2011, s. 54) dále znázorňuje vzájemný vztah dat získaných z výkazu zisků a ztrát a přehledu o peněžních tocích při hodnocení finančního stavu podniku a jeho následného směřování do budoucna. Optimální stav nastává v situaci, kdy podnik dosahuje provozního zisku a má kladné cash flow z provozní činnosti. V tomto případě se podnik nepotýká s žádnými finančními problémy. V případě, že provozní zisk je generován, ale cash flow je záporné, tak podnik čelí problému se splácením svých závazků. Situace, kdy podnik nedosahuje provozního zisku, ale cash flow z provozní činnosti je kladné, tak hospodaření s kapitálem uvnitř podniku není efektivní. Dlouhodobě neudržitelná situace informující o finančních problémech daného podniku je ta, kdy podnik nedosahuje provozního zisku a jeho cash flow je záporné.

Přehled o peněžních tocích je užitečný pro analýzu likvidity a platební schopnosti podniku, jelikož, jak říkají Synek a Kislingerová (2015, s. 281), finančně zdravý podnik musí nejen dosahovat zisku a zhodnocovat tak vložený kapitál, nýbrž i disponovat peněžními prostředky, aby se vyhnul insolvenční situaci v podobě platební neschopnosti.

Na následujícím obrázku je znázorněno cash flow podniku:

Obrázek 3 Cash flow podniku

Zdroj: Kislingerová (2010, s. 74)

Jak je z obrázku výše patrné a jak dále popisuje Sedláček (2011, s. 47–48), příjmy a výdaje jsou sledovány ve třech oblastech: provozní, investiční a finanční. Provozní činnost je základní neboli hlavní výdělečná činnost daného podniku. Do provozního cash flow tak spadají příjmy z prodeje zboží, výrobků, služeb, autorských práv, licencí, platby dodavatelům apod. Investiční činnost je činností investovanou v průběhu účetního období do daného podniku. Do investičního cash flow patří příjmy a platby z prodeje či nákupu dlouhodobého majetku, splátky úvěrů apod. Finanční činnost je činnost, která mění velikost a složení vlastního kapitálu a závazků. Do finančního cash flow spadají příjmy z emise cenných papírů, peněžních darů, splátky úvěrů, výplata dividend apod.

1.2.4 Příloha účetní závěrky

Nezbytnou součástí účetní závěrky je její příloha. Jak uvádí Kislingerová (2010, s. 76), její význam spočívá především v doplnění informací, které nejsou součástí rozvahy, výkazu zisků a ztrát a výkazu o peněžních tocích a nelze je z nich tak vyčíst. Příloha tak poskytuje detailnější přehled o majetku, vlastním kapitálu, závazcích, výnosech, nákladech a hospodářském výsledku, jelikož obsahuje například informace o oceňování majetku, použitých účetních metodách apod.

1.2.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Přehled o změnách vlastního kapitálu, jak popisují Šteker a Otrusinová (2016, s. 241), je účetním výkazem, který informuje o uspořádání položek vlastního kapitálu a jeho změnách v daném časovém období. Jeho úkolem je podložit rozdíl mezi počátečním a konečným stavem každé položky vlastního kapitálu, který může být způsoben například transakcemi s vlastníky podniku v podobě vkladů do vlastního kapitálu nebo naopak úbytkem v podobě výběrů podílů na zisku, či ostatními operacemi v podobě přeceňování, přesunů mezi fondy apod. Přehledně tak zachycuje kapitálové operace.

1.3 Analýza absolutních ukazatelů

Základem analýzy absolutních ukazatelů jsou absolutní hodnoty dat, které jsou součástí účetních výkazů. Jak popisuje Kislingerová (2010, s. 78–79), k rozboru finanční analýzy se používají dvě techniky – procentní rozbor a poměrová analýza. Obě dvě techniky vycházejí z absolutních ukazatelů, které autorka definuje jako data v absolutním vyjádření, které měří buď stav určitých jevů neboli stavových veličin, které jsou zachyceny v rozvaze, nebo měří údaje za určitý časový úsek neboli tokových veličin, které jsou zachyceny v cash flow nebo výkazu zisků a ztrát. Zkoumají se tak přírůstky, úbytky a meziroční index. Procentní rozbor může být vertikální nebo horizontální. Vertikální a horizontální analýza na sebe navazují a vzájemně se doplňují.

1.3.1 Horizontální analýza

Cílem horizontální analýzy je, jak zmiňuje Čížinská (2018, s. 199–200), zjistit, jak se v určitém časovém intervalu změnilы zkoumané položky v účetních výkazech. Horizontální analýza tedy spočívá ve výpočtu rozdílů a indexů neboli o kolik procent či o kolik jednotek se určitá položka změnila v daném časovém intervalu. Sleduje tedy změny hodnot dat v čase a zachycuje vývojové trendy. Růčková (2019, s. 46) dodává, že délka časového období musí být dostatečně dlouhá, aby se případné odchylky minimalizovaly.

Změny v rámci horizontální analýzy lze zkoumat v absolutním a relativním vyjádření. Absolutní změna je dána následujícím vzorcem:

Vzorec 1-1 Absolutní změna – horizontální analýza

$$\Delta A = A_t - A_{t-1}, \quad (1)$$

Zdroj: Růčková (2019, s. 46)

kde:

ΔA	absolutní změna zkoumané veličiny;
A_t	zkoumaná veličina v roce t;
A_{t-1}	zkoumaná veličina v roce t-1.

Relativní vyjádření změny v rámci horizontální analýzy lze pomocí výpočtu řetězových nebo bazických indexů. Řetězový index oproti indexu bazickému udává relativní meziroční přírůstky oproti předcházejícímu účetnímu období. Bazický index naopak umožňuje porovnávat jen jednotlivá období vůči jednomu specifickému roku (bázi). V rámci této práce bude využíván index řetězový, který udává procentní změnu běžného roku vůči roku minulému, a jehož vzorec lze zapsat následovně:

Vzorec 1-2 Řetězový index – horizontální analýza

$$\Delta A = \frac{A_t}{A_{t-1}}, \quad (2)$$

Zdroj: Růčková (2019, s. 46)

1.3.2 Vertikální analýza

Jak popisuje Čižinská (2018, s. 200), cílem vertikální analýzy je zjistit, jaký mají jednotlivé položky účetních výkazů procentní podíl na jedné položce. Jde tak o poměr určitých položek k celkové hodnotě určité vybrané položky. Touto položkou zpravidla bývají tržby ve výkazu zisků a ztrát nebo aktiva v rozvaze.

Sedláček (2011, s. 17) uvádí, že vertikální analýza pracuje nejen s komponentem času a zachycením vývojových trendů, ale rovněž s komponentem prostoru a zachycením a porovnáním několika podniků v oboru. Podíl položky na celkové hodnotě v rámci vertikální analýzy lze vypočítat pomocí následujícího vzorce:

Vzorec 1-3 Podíl položky – vertikální analýza

$$\text{podíl položky } i = \frac{\text{položka účetního výkazu}}{\text{základna}} \times 100 \%, \quad (3)$$

Zdroj: Růčková (2019, s. 46)

1.4 Analýza poměrových ukazatelů

Ve finanční analýze jsou nejvíce používanou metodou poměrové ukazatele. Analýza poměrových ukazatelů je založena, jak popisuje Čižinská (2018, s. 204), na vzájemném poměrování vybraných položek účetních výkazů v čase, kdy se sleduje jejich vývoj, a v prostoru, kdy se porovnávají hodnoty s konkurencí či průměrnými hodnotami daného odvětví. Jak autorka (2018, s. 228) dále zmiňuje, analýza poměrových ukazatelů je podmíněna tím, že finanční výkonnost je odrazem finančního zdraví daného podniku vycházejícího z finančního řízení uvnitř podniku.

Kislingerová (2010, s. 97) za poměrové ukazatele považuje ty ukazatele, které pokrývají veškeré složky výkonnosti podniku. Řadí sem rentabilitu, likviditu, aktivitu, zadluženost a kapitálový trh.

Sedláček (2011, s. 77) uvádí, jak bude i následně z rozboru poměrových ukazatelů patrné, že poměrové ukazatele se vzájemně ovlivňují. Pokud roste aktivita neboli obrat aktiv, roste rovněž rentabilita neboli ziskovost. Rentabilita roste rovněž s klesající mírou zadluženosti, ale snižuje se s rostoucí likviditou.

1.4.1 Rentabilita

Rentabilitu Čížinská (2018, s. 208) definuje jako schopnost podniku generovat výsledek hospodaření. Ukazatele rentability Kislingerová (2010, s. 98) popisuje jako ukazatele výnosnosti, návratnosti, profitability.

Zuhroh (2019, s. 3) od rentability neboli ziskovosti dále odvozuje efektivnost řízení v podniku. Vysoká rentabilita signalizuje dobré vyhlídky podniku do budoucna a odráží tak v sobě vyšší zájem a důvěru investorů. Hlavním motivem investorů při rozhodování se, zda do daného podniku investovat či nikoli je totiž návratnost. Čím vyšší bude rentabilita podniku, tím vyšší bude návratnost a zájem investorů.

Rentabilita aktiv

Rentabilita aktiv (*ROA*) neboli produkční síla, jak zmiňuje Kislingerová (2010, s. 98), je poměrem čistého zisku a celkových investovaných aktiv do podnikání bez ohledu na to, z jakého kapitálu byly financovány. Rentabilita aktiv je proto často označovaná také jako rentabilita úhrnného vloženého kapitálu. Rentabilitu aktiv lze vypočítat pomocí následujícího vzorce:

Vzorec 1-4 Rentabilita aktiv

$$ROA = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{celková aktiva}}, \quad (4)$$

Zdroj: Čížinská (2018, s. 208)

kde:

ROA rentabilita aktiv (Return on Assets).

Rentabilita tržeb

Dalším ukazatelem rentability je rentabilita tržeb vyjádřená následujícím vzorcem:

Vzorec 1-5 Rentabilita tržeb

$$ROS = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{celkové tržby}}, \quad (5)$$

Zdroj: Čížinská (2018, s. 209)

kde:

ROS rentabilita tržeb (Return on Sales).

Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita vlastního kapitálu (*ROE*) udává, kolik peněžních jednotek čistého zisku připadá na jednotku vlastního kapitálu. Ukazatel rentability vlastního kapitálu sledují například vlastníci a akcionáři pro zhodnocení efektivnosti jimi vložených prostředků do podniku. Rentabilitu vlastního kapitálu v čisté podobě lze zapsat následujícím vzorcem:

Vzorec 1-6 Rentabilita vlastního kapitálu

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{VK}, \quad (6)$$

Zdroj: Synek, Kislingerová (2015, s. 286)

kde:

ROE rentabilita vlastního kapitálu (Return on Equity);
VK vlastní kapitál.

Rentabilita vloženého kapitálu

Jak zmiňuje Sedláček (2011, s. 58), rentabilita vloženého kapitálu (*ROCE*) je ukazatelem rentability dlouhodobých zdrojů a je vhodná k prostorovému srovnání jednotlivých podniků. Rentabilitu vloženého kapitálu lze vypočítat pomocí následujícího vzorce:

Vzorec 1-7 Rentabilita vloženého kapitálu

$$ROCE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{pasiva} - \text{krátkodobé neúročené závazky}}, \quad (7)$$

Zdroj: Čížinská (2018, s. 208)

kde:

ROCE rentabilita vloženého kapitálu (Return on Capital Employed).

Rentabilita investovaného kapitálu

Dalším významným ukazatelem rentability je rentabilita investovaného kapitálu, kterou lze zapsat pomocí následujícího vzorce:

Vzorec 1-8 Rentabilita investovaného kapitálu

$$ROIC = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{pasiva} - \text{krátkodobé neúročené závazky} - \text{neoperační aktiva}}, \quad (8)$$

Zdroj: Čížinská (2018, s. 208)

kde:

ROIC rentabilita investovaného kapitálu (Return on Invested Capital).

1.4.2 Likvidita

Likvidita, jak ji definuje Čížinská (2018, s. 205), je schopnost přeměnit určitý majetek bez zásadní ztráty a rychle za hotovost. Likviditou podniku autorka rozumí to, jak je podnik schopen na peněžní aktiva přeměnit oběžná aktiva neboli krátkodobý likvidní majetek. Likvidita je předpokladem solventnosti podniku v podobě schopnosti podniku dostát svým závazkům včas. Na druhou stranu ale autorka zmiňuje, že likvidita je v rozporu s rentabilitou a je jakýmsi kompromisem mezi platební neschopností podniku a obětovanou rentabilitou vložených zdrojů. Příliš vysoká likvidita je totiž spojena s vázaností vložených zdrojů, které negenerují podniku žádný zisk a jejich vázanost je tudíž neefektivní. Příliš nízká likvidita je naopak spojena s rizikem platební neschopnosti podniku.

Autoři Madushanka a Jathurika (2018, s. 157–158) považují udržování adekvátní úrovně likvidity v rámci daného podniku za základ předvídání jeho vývoje do budoucna. Pokud podnik nedosahuje zisku, je považován za finančně nezdravý. Pokud však podnik není likvidní, pak je v úpadku. Likviditu tak chápou jako nezbytný předpoklad existence daného podniku. Kladou ale rovněž důraz na to, že úroveň likvidity musí být adekvátní. Nemůže být ani příliš vysoká ani příliš nízká. Zároveň ale dodávají, že pro určení adekvátní úrovně likvidity však neexistuje žádné pravidlo.

Vysoká likvidita však nemusí, jak upozorňuje Kislingerová (2010, s. 106), vždy odrážet dobrou platební schopnost podniku. Je totiž důležité rozlišovat fiktivní a reálnou likviditu. Do reálné likvidity nejsou zahrnuta všechna oběžná aktiva podniku, jelikož jsou vyčleněna aktiva, která nejsou likvidní, jako například neprodejné zásoby či výrobky na skladě, nedobytné pohledávky či pohledávky po lhůtě splatnosti. Autorka (2010, s. 104) zároveň upozorňuje na to, že likvidita není ovlivněna pouze výší krátkodobých závazků, nýbrž i dalšími vlivy, mezi které řadí například vnější ekonomické prostředí, příslušnost daného podniku ke konkrétnímu odvětví apod. Tyto vlivy tak vytváří tlaky na likviditu.

Na základě míry likvidity krátkodobých aktiv Kislingerová (2010, s. 104) rozlišuje likviditu běžnou, pohotovou a okamžitou.

Běžná likvidita

Běžná likvidita udává kolikrát jsou krátkodobé závazky podniku kryté krátkodobými oběžnými aktivy. Jinými slovy, kdyby daný podnik přeměnil oběžná aktiva na hotovost, kolikrát by byl schopen uspokojit své věřitele. Sedláček (2011, s. 66) poukazuje na to, že ukazatel běžné likvidity je v podstatě jakýmsi měřítkem solventnosti daného podniku do budoucna. Jeho hodnota by tak měla být vyšší než 1,5. To dále rozvíjí Čížinská (2018, s. 205), která pomocí ukazatele běžné likvidity rozděluje strategie financování na agresivní, pokud je ukazatel nižší než 1, a vyvážené či konzervativní, pokud je ukazatel vyšší než 1. Ukazatel běžné likvidity lze spočítat pomocí následujícího vzorce:

Vzorec 1-9 Běžná likvidita

$$BL = \frac{\text{zásoby} + \text{kr. pohl.} + \text{KFM} + \text{peněžní prostředky}}{\text{kr. závazky} + \text{kr. bankovní úvěry}}, \quad (9)$$

Zdroj: Marek (2009, s. 280)

kde:

BL běžná likvidita;
KFM krátkodobý finanční majetek.

Pohotová likvidita

Ukazatel pohotové likvidity se liší od ukazatele běžné likvidity tak, že jsou z oběžných aktiv v čitateli zlomku vyloučeny zásoby jako nejméně likvidní složka oběžných aktiv. Jak uvádí Sedláček (2011, s. 67), ukazatel pohotové likvidity by měl být vyšší než 1, aby byla zachována likvidita podniku. Marek (2009, s. 289) stanovuje hodnoty mezi 1 a 1,5 jako optimální. Ukazatel pohotové likvidity lze vyjádřit pomocí následujícího vzorce:

Vzorec 1-10 Pohotová likvidita

$$PL = \frac{\text{kr. pohl. + KFM + peněžní prostředky}}{\text{kr. závazky + kr. bankovní úvěry}}, \quad (10)$$

Zdroj: Marek (2009, s. 289)

kde:

PL pohotová likvidita.

Okamžitá likvidita

Ukazatel okamžite likvidity, často označován jako likvidita hotovostní nebo peněžní, měří schopnost podniku dostát právě splatným závazkům. Oproti ukazateli pohotové likvidity jsou z čitatele zlomku vynechány krátkodobé pohledávky. Dle Sedlacka (2011, s. 67) by měla by být hodnota tohoto ukazatele výšší než 0,2.

Vzorec 1-11 Okamžitá likvidita

$$OL = \frac{\text{KFM + peněžní prostředky}}{\text{kr. závazky + kr. bankovní úvěry}}, \quad (11)$$

Zdroj: Marek (2009, s. 290)

kde:

OL okamžitá likvidita.

1.4.3 Obratovost aktiv a pasiv

Jak uvádí ıřinska (2018, s. 207), ukazatele aktivity neboli obratovosti aktiv a pasiv jsou ukazatele, které měří, jak je podnik schopný hospodařıt se zdroji, které do podnikání byly vloženy, aby dosahoval tržeb. Sedlacek (2011, s. 60) dodává, že přebytek aktiv snižuje zisk, jelikož jsou na ně vázány náklady. Jejich nedostatek naopak vede k omezování podnikatelských příležitostí a nižším výnosům. Jak uvádí Růčková (2019, s. 70), ukazatele obratovosti lze uvádět v počtu obrátek za urcıte období nebo v době jedné obrátky. Doba obratovosti, jak popisuje Synek a Kislingerová (2015, s. 279), by měla být co nejkratšı, jelikož snižuje potřebu pracovního kapitálu.

Obrat aktiv

Ukazatel obratu aktiv, jak popisuje ıřinska (2018, s. 207), znazornuje, kolikrát se aktiva podniku obrátí za rok v tržbách. S rostoucí hodnotou tohoto ukazatele klesajı zdroje financování, díky kterým bylo dosaženo tržeb v daném časovém období, což zarověn příspívá k rentabilitě podniku. Autorka dále specifikuje obrat celkových aktiv, stálých aktiv nebo oběžných aktiv s dosazením daného výběru aktiv do jmenovatele zlomku. Ukazatel obratu aktiv lze vypočítat pomocí následujícího vzorce:

Vzorec 1-12 Obrat aktiv

$$\text{obrat aktiv} = \frac{\text{výnosy}}{\text{aktiva}}, \quad (12)$$

Zdroj: Růčková (2019, s. 70)

Obrat zásob

Ukazatel obratu zásob funguje na stejném principu jako ukazatel obratu aktiv, akorát se ve jmenovateli zlomku počítá se zásobami:

Vzorec 1-13 Obrat zásob

$$\text{obrat zásob} = \frac{\text{výnosy}}{\text{zásoby}}, \quad (13)$$

Zdroj: Čižinská (2018, s. 208)

Pro obrat zásob je klíčový rovněž ukazatel doby obratu zásob, který, jak uvádí Kubičková a Jindřichovská (2015, s. 154), je ukazatelem toho, za jakou průměrnou dobu (udávanou ve dnech) je podnik schopen prodat své zásoby. Doba obratu zásob tak úzce souvisí s likviditou podniku. Čím nižší je doba obratu zásob, tím rychleji podnik generuje zisk. Vyšší obratovost zásob a nižší doba obratu, signalizuje pozitivní situaci pro daný podnik. Jinými slovy podnik nedisponuje nelikvidními přebytečnými zásobami, které by na sebe vázaly kapitál. Autorky ale poukazují na to, že doba obratu zásob je závislá na odvětví, ve kterém podnik působí, a může se tak u podniků výrazně lišit. Ukazatel doby obratu zásob lze vypočítat pomocí následujícího vzorce:

Vzorec 1-14 Doba obratu zásob

$$DOz = \frac{\text{zásoby} \times 365}{\text{tržby}}, \quad (14)$$

Zdroj: Kubičková a Jindřichovská (2015, s. 154)

kde:

DOz doba obratu zásob (ve dnech).

Obrat pohledávek

Ukazatel obratu pohledávek lze vyjádřit pomocí následujícího vzorce:

Vzorec 1-15 Obrat pohledávek

$$\text{obrat pohledávek} = \frac{\text{výnosy}}{\text{pohledávky}}, \quad (15)$$

Zdroj: Čižinská (2018, s. 208)

Stejně tak jako u obratu zásob, i u obratu pohledávek je klíčovým ukazatelem doba obratu pohledávek z obchodních vztahů, což je, jak popisují Kubičková a Jindřichovská (2015, s. 155) průměrná doba (ve dnech), za kterou se pohledávky přemění v peněžní prostředky. Doba obratu pohledávek z obchodních vztahů by měla být v souladu s dobou splatnosti vydaných faktur a měla by být co možná nejkratší, aby podnik mohl disponovat peněžními prostředky co nejdříve.

Vzorec 1-16 Doba obratu pohledávek z obchodních vztahů

$$DO_{poh} = \frac{\text{pohledávky z obchodních vztahů} \times 365}{\text{tržby}}, \quad (16)$$

Zdroj: Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 155)

kde:

DO_{poh} doba obratu pohledávek z obchodních vztahů (ve dnech).

Doba obratu závazků

Dalším ukazatelem obratovosti je doba obratu závazků, což je, jak zmiňují Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 157), ukazatel platební morálky daného podniku. Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím delší dobu může podnik nakládat s volnými peněžními prostředky. Na druhou stranu, ale nesmí být tento ukazatel příliš vysoký, aby nevypovídal o špatné platební morálce daného podniku. Ukazatel doby obratu závazků lze spočítat pomocí následujícího vzorce:

Vzorec 1-17 Doba obratu závazků z obchodních vztahů

$$DO_{zav} = \frac{\text{závazky z obchodních vztahů} \times 365}{\text{tržby}}, \quad (17)$$

Zdroj: Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 157)

kde:

DO_{zav} doba obratu závazků z obchodních vztahů (ve dnech).

Obchodní deficit

Jak uvádí Marek (2009, s. 275), obchodní deficit je rozdílem doby obratu pohledávek a doby obratu závazků z obchodních vztahů. Čím nižší je hodnota daného ukazatele, tím je to pro podnik výhodnější, jelikož dochází k úhradě závazků až po splacení pohledávek. Podnik tak má peněžní prostředky na úhradu svých závazků a, jak autor dále zmiňuje, není třeba, aby kompenzoval obchodní deficit jinými zdroji v podobě ziskové marže apod. Pokud je hodnota obchodního deficitu záporná, znamená to, že jsou pohledávky z obchodních vztahů podniku placeny dříve, než podnik splácí dodavatelům své závazky z obchodních vztahů. Tato situace je tak pro podnik výhodná, jelikož může po tuto dobu disponovat s volnými peněžními prostředky.

Ukazatel obchodního deficitu lze zapsat následujícím vzorcem:

Vzorec 1-18 Obchodní deficit

$$OD = DO_{poh} - DO_{zav}, \quad (18)$$

Zdroj: Marek (2009, s. 275)

kde:

OD obchodní deficit (ve dnech).

1.4.4 Zadluženost

Ukazatele zadluženosti, jak uvádí Sedláček (2011, s. 63), měří, v jakém rozsahu podnik využívá ke svému financování cizí zdroje. Jinými slovy tak udávají vztah mezi vlastními a cizími zdroji financování.

Kislingerová (2010, s. 110) spojuje pojem zadluženost s výnosností kapitálu akcionářů a rizikem podnikání. Jak autorka zmiňuje, každý podnik využívá kombinaci vlastního a cizího kapitálu pro financování svých aktiv, což je optimální. Financování vlastními zdroji totiž snižuje celkovou výnosnost vloženého kapitálu. Financování cizími zdroji s sebou přináší nižší cenu v podobě tzv. daňového štítu. Poukazuje tak na to, že s vyšší zadlužeností může být spojena vyšší rentabilita a tržní hodnota podniku. Autorka zároveň zmiňuje čtyři faktory, které ovlivňují zadluženost podniku. Mezi tyto faktory patří daně, riziko, typ aktiv a stupeň finanční volnosti podniku.

Celková zadluženost

Ukazatel celkové zadluženosti je označován jako ukazatel věřitelského rizika, jelikož udává, jak podnik využívá cizí zdroje na financování svých aktiv. Věřitelské riziko lze spočítat pomocí následujícího vzorce:

Vzorec 1-19 Věřitelské riziko

$$VR = \frac{CK}{\text{celková aktiva}}, \quad (19)$$

Zdroj: Sedláček (2011, s. 206)

kde:

VR věřitelské riziko;
CK cizí kapitál.

Úrokové krytí

Dalším z ukazatelů zadluženosti je ukazatel úrokového krytí, který, jak znázorňuje Knápková a kolektiv (2017, s. 90), ukazuje, zda je zapojení cizích zdrojů na financování aktiv pro podnik výhodné z důvodu úročení těchto zdrojů. Ukazatel úrokového krytí určuje, kolikrát vygenerovaný výsledek hospodaření v daném roce pokryje úroky. Jak autorka dále popisuje, pokud je ukazatel úrokového krytí roven hodnotě 1, tak podnik je schopný ze zisku splácet své úroky věřitelům. Na druhou stranu však již není schopen z tohoto zisku platit daně či vytvářet hodnotu pro vlastníky. Názory na optimální hodnotu tohoto ukazatele se však liší. Obecně ale platí, že čím je ukazatel úrokového krytí vyšší, tím více se podniku vyplatí používat cizí zdroje na financování svých aktiv, jelikož výsledek hospodaření převyší náklady kapitálu. Nízké hodnoty naopak poukazují na riziko bankrotu. Ukazatel úrokového krytí lze vypočítat pomocí následujícího vzorce:

Vzorec 1-20 Úrokové krytí

$$ÚK = \frac{EBIT}{\text{úroky}}, \quad (20)$$

Zdroj: Knápková a kol. (2017, s. 90)

kde:

ÚK úrokové krytí;
EBIT výsledek hospodaření před úroky a zdaněním.

Finanční páka

Finanční páka je dalším ukazatelem zadluženosti, který znázorňuje míru zadluženosti podniku. Čím vyšší je hodnota ukazatele finanční páky, tím vyšší je podíl cizích zdrojů na financování aktiv. Zuhroh (2019, s. 2) zmiňuje důležitou roli finanční páky při maximalizaci hodnoty podniku. Zvýšení podnikového dluhu může fungovat totiž jako nástroj pro kontrolu hotovosti ze strany vedení, což následně vede ke zlepšení produktivity a výkonnosti podniku tak, že bude mít příznivý dopad na hodnotu daného podniku. Na druhou stranu, ale naznačuje, že je potřeba finanční páku držet v určitém žádoucím rozmezí, jelikož podnik s velkým dluhem má rovněž vysoké dluhové náklady, které podnik zatěžují a může to vést ke snížení úrovně důvěry investorů. Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 144) stanovují, že optimální hodnota finanční páky by se měla pohybovat okolo hodnoty 4, což odpovídá tomu, že bude při financování využita čtvrtina vlastního kapitálu. Ukazatel finanční páky lze vypočítat pomocí následujícího vzorce:

Vzorec 1-21 Finanční páka

$$\text{finanční páka} = \frac{\text{celková aktiva}}{\text{VK}}, \quad (21)$$

Zdroj: Čížinská (2018, s. 206)

kde:

VK vlastní kapitál.

Výsledky výzkumů, které Zuhroh (2019, s. 21–22) provedl, ukazují, že finanční páka je intervenující proměnnou pro rentabilitu a likviditu. Na základě provedených zjištění dodává, že je pro podniky dobré zvyšovat finanční páku s cílem zlepšit hodnotu podniku. Efekt ziskovosti finanční páky dále rozvádí Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 144) prostřednictvím vzorce indexu finanční páky, který je následující:

Vzorec 1-22 Index finanční páky

$$\text{IFP} = \frac{\text{EBT}}{\text{EBIT}} \times \frac{\text{aktiva}}{\text{VK}}, \quad (22)$$

Zdroj: Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 144)

kde:

IFP index finanční páky;
EBT výsledek hospodaření před zdaněním;
EBIT výsledek hospodaření před úroky a zdaněním;
VK vlastní kapitál.

Pomocí vzorce indexu finanční páky lze sledovat efektivitu vlivu finanční páky na rentabilitu vlastního kapitálu. FinAnalysis (2019) uvádí, že finanční páka má na rentabilitu vlastního kapitálu pozitivní vliv pouze za předpokladu, že index finanční páky dosahuje hodnot vyšších než 1.

1.4.5 Ukazatele kapitálového trhu

Ukazatele kapitálového trhu jsou aplikovatelné pouze na podniky, jejichž akcie jsou obchodovány na kapitálových trzích. Čížinská (2018, s. 209–210) definuje ukazatele kapitálového trhu jako ukazatele, které udávají, jak investoři obchodující s akciemi daného

podniku hodnotí činnost tohoto podniku a jeho vývoj do budoucna. V rámci ukazatelů kapitálového trhu, jak autorka dále uvádí, se pracuje s vzorci jako je například poměr kurzu akcie na její účetní hodnotě, čistý zisk na akcii, výplatní poměr, kurz akcie k zisku na akcii, dividenda na akcii, dividendový výnos apod.

Ukazatele kapitálového trhu nebudou podrobněji rozebírány, jelikož IKEA Česká republika, s.r.o., která je předmětem praktické části této práce, nemá akcie obchodované na kapitálových trzích.

1.5 Analýza soustav ukazatelů

Jak zmiňuje Sedláček (2011, s. 81), oproti analýze pomocí poměrových a rozdílových ukazatelů, které analyzují pouze omezenou část podnikové činnosti na základě použitého ukazatele, analýza s použitím soustav ukazatelů nabízí celkový pohled na ekonomický proces a finanční stav daného podniku, jelikož počítá s několika ukazateli uskupenými do určitého systému.

Dle Kislíngerové (2010, s. 79) jsou soustavy ukazatelů vytvářeny na základě dvou základních přístupů, které se od sebe odlišují v závislosti na tom, co je klíčové pro danou finanční analýzu. Zmiňuje tak paralelní soustavy ukazatelů a pyramidové soustavy ukazatelů. Paralelní soustavy jsou založeny na tom, že jednotlivé ukazatele jsou rovnocenné. Jinými slovy je tak pro existenci podniku stejně důležité generování zisku a zhodnocování vloženého kapitálu, jako úroveň zadluženosti či likvidity. U pyramidových soustav je vrcholový ukazatel, který je stanoven na základě toho, jaký je účel dané finanční analýzy. Vrcholový ukazatel je následně rozkládán na dílčí ukazatele, jejichž úkolem je vysvětlovat změny ukazatele vrcholového důsledkem působení těchto dílčích ukazatelů.

1.5.1 Pyramidové soustavy

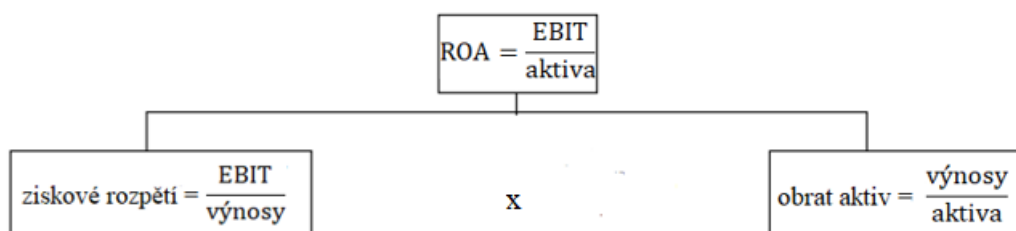
Pyramidové soustavy, jak popisuje Sedláček (2011, s. 82), jsou založeny na rozkladu jednotlivých ukazatelů tak, aby byly zjištěny vazby mezi těmito ukazateli. Ukazatel na vrcholu pyramidy je tak rozložen do několika dílčích ukazatelů. Autor klade důraz na vazby mezi jednotlivými ukazateli, které jsou vzájemně propojené a dokáží tak interpretovat příčiny změn vrcholového ukazatele v určitém časovém období, stejně tak jako vliv dílčích ukazatelů na ukazatel vrcholový. Pyramidová soustava ukazatelů tak slouží k analýze minulé a současné výkonnosti podniku, stejně tak její predikce do budoucna.

Jako příklad pyramidové soustavy ukazatelů je často zmiňován tzv. DuPontův diagram, který spočívá v rozkladu vrcholového ukazatele. Příkladem je DuPontův rozklad rentability vlastního kapitálu a DuPontova rovnice rozkladu rentability úhrnného vloženého kapitálu na jednotlivé dílčí ukazatele.

DuPontova rovnice rentability úhrnného vloženého kapitálu

DuPontova rovnice rentability úhrnného vloženého kapitálu neboli rentability aktiv, jak popisuje Grünwald s Holečkovou (2009, s. 88), slouží pro lepší zobrazení zkoumané rentability a lze zapsat pomocí vzorců zachycených na obrázku 4:

Obrázek 4 DuPontova rovnice rentability úhrnného vloženého kapitálu v hrubé podobě

Zdroj: vlastní zpracování podle Grünwald, Holečková (2009, s. 88)

kde:

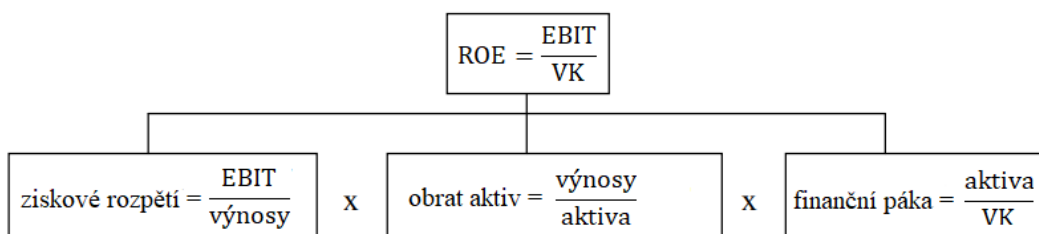
ROA rentabilita aktiv (Return on Assets);
 EBIT výsledek hospodaření před úroky a zdaněním.

Jak autoři zmiňují, jde tak o vliv ziskového rozpětí v podobě rentability tržeb a obratu aktiv na rentabilitě úhrnného vloženého kapitálu. Například nízké ziskové rozpětí u vybraných podniků musí být kompenzováno vysokým obratem aktiv.

DuPontův rozklad rentability vlastního kapitálu

Vrcholovým ukazatelem v případě DuPontova rozkladu rentability vlastního kapitálu je rentabilita vlastního kapitálu v hrubé podobě. Prostřednictvím Du Pontůva diagramu tak podnik zjistí, na co se musí zaměřit, aby zvyšoval rentabilitu vlastního kapitálu. DuPontův rozklad rentability vlastního kapitálu lze zapsat vzorci zachycenými na obrázku 5:

Obrázek 5 DuPontův rozklad rentability vlastního kapitálu v hrubé podobě

Zdroj: vlastní zpracování podle Čížinská (2018, s. 211)

kde:

ROE rentabilita vlastního kapitálu (Return on Equity);
 VK vlastní kapitál.

Jak je z rovnice patrné, rentabilita vlastního kapitálu je ovlivněna několika ukazateli. Čím vyšší bude ziskové rozpětí, obrat aktiv a podíl cizích zdrojů na celkových pasivech v podobě finanční páky, tím vyšší bude rentabilita vlastního kapitálu. Čížinská (2018, s. 211) ale doplňuje, že podíl cizích zdrojů na celkových pasivech musí být přiměřený, jelikož jsou spojeny s náklady v podobě úroků a tím pádem by měly negativní vliv na rentabilitu tržeb a ve výsledku i rentabilitu vlastního kapitálu. Jinými slovy zde musí platit, aby náklady cizího kapitálu byly nižší než rentabilita vloženého kapitálu.

1.5.2 Bonitní modely

Bonitní modely jsou, jak popisuje Sedláček (2011, s. 81), součástí účelových soustav ukazatelů, jejichž účelem je zanalyzovat finanční stav podniku. Cílem bonitního modelu je informovat o finanční situaci daného podniku a jeho pozici na trhu. Bonitních modelů existuje celá řada. Jedním z nejvíce rozšířených je Kralicekův rychlý test, často označovaný rovněž jako Kralicekův Quicktest.

Kralicekův Quicktest

Kralicekův Quicktest, jak uvádí Sedláček (2011, s. 105), je bonitním modelem, který pracuje s ukazateli likvidity, rentability, stability a výsledku hospodaření, které seskupuje do soustavy tak, aby tato soustava byla schopna podat informace o finanční stabilitě a výnosnosti firmy. Jednotlivé ukazatele jsou následně hodnoceny známkou 1 (nejlepší) až 5 (nejhorší). Strukturu Kralicekova Quicktestu včetně výpočtu jednotlivých ukazatelů znázorňuje následující tabulka 1:

Tabulka 1 Struktura Kralicekova Quicktestu

Ukazatel	Výpočet ukazatele
kvóta vlastního kapitálu	$\frac{VK}{\text{celkový kapitál}}$
doba splácení dluhu v letech	$\frac{\text{cizí kapitál} - \text{KFM} - \text{pěněžní prostředky}}{\text{nezdaněné Cash Flow}}$
rentabilita úhrnného vloženého kapitálu	$\frac{EBIT}{\text{celkový kapitál}}$
CF v % provozních výnosů	$\frac{\text{nezdaněné Cash Flow}}{\text{provozní výnosy}}$

Zdroj: Kralicek (2016)

Jak uvádí dále Kralicek (2016), tak z hodnocení jednotlivých ukazatelů se následně za pomoci aritmetického průměru vypočítá výsledná známka, která hodnotí podnik jako celek. Na základě tohoto hodnocení Kralicek, jak je uvedeno v tabulce 2, rozlišuje podniky na velmi dobré, dobré, střední, špatné a ohrožené insolvenčí.

Tabulka 2 Hodnocení Kralicekova Quicktestu

Ukazatel	Velmi dobrý (1)	Dobrá (2)	Střední (3)	Špatný (4)	Ohrožen insolvenčí (5)
kvóta vlastního kapitálu	> 30 %	> 20 %	> 10 %	< 10%	záporná
doba splácení dluhu v letech	< 3 roky	< 5 let	< 12 let	< 30 let	> 30 let
rentabilita úhrnného vloženého kapitálu	> 15 %	> 12 %	> 8 %	< 8 %	záporná

Ukazatel	Velmi dobrý (1)	Dobrý (2)	Střední (3)	Špatný (4)	Ohrožen insolvenčí (5)
CF v % provozních výnosů	> 10 %	> 8 %	> 5 %	< 5 %	záporné

Zdroj: Kralicek (2016)

1.5.3 Bankrotní modely

Stejně jako bonitní modely, tak i bankrotní modely se řadí svou podstatou mezi účelové soustavy ukazatelů. Všeobecným cílem bankrotního modelu je informovat o finančních hrozbách podniku. Mezi nejrozšířenější bankrotní modely patří Altmanova formule bankrotu (tzv. Z-skóre) a indexy IN.

Altmanova analýza

Altmanova analýza, jak uvádí Kislingerová (2010, s. 115–116), je jedním z modelů vyhodnocení finančního stavu podniku a je založena na tzv. Z-skóre, které zohledňuje rentabilitu, likviditu, zadluženost a strukturu kapitálu. Z-skóre pro podniky s neobchodovatelnými akciemi na burze lze vypočítat pomocí následujícího vzorce:

Vzorec 1-23 Z-skóre

$$Z_i = 0,717 \times A + 0,847 \times B + 3,107 \times C + 0,420 \times D + 0,998 \times E, \quad (23)$$

Zdroj: Sedláček (2011, s. 110)

kde:

Z_i Z-skóre;

A = čistý provozní kapitál / celková aktiva;

B = nerozdělený zisk / celková aktiva;

C = zisk před zdaněním a úroky / celková aktiva;

D = účetní hodnota vlastního kapitálu / účetní hodnota celkových dluhů;

E = celkový obrát / celková aktiva.

Kislingerová (2010, s. 116) dodává, že pokud Z-skóre převyšuje hodnotu 2,99, tak podnik je finančně zdravý. Pokud má podnik Z-skóre pod touto hodnotou, tak se potýká s určitými finančními problémy. Hodnota nižší než 1,79 značí již riziko bankrotu.

Indexy IN

Autoři Inka a Ivan Neumaierovi jsou autory čtyř IN indexů. Mezi tyto indexy patří index IN95, což je index důvěryhodnosti neboli věřitelský index, index IN99, což je index z pohledu vlastníka, jinými slovy, index udávající, zda podnik generuje hodnotu pro vlastníky, a dále poté index IN01 a IN05, které kombinují pohled věřitele a vlastníka. V praktické části této práce bude pracováno s indexem IN05, jelikož, jak sami autoři Neumaierová a Neumaier (2005, s. 145) tvrdí, index IN05 je vhodným bankrotním modelem, který lze použít na příkladu českých podniků. Index IN05 lze vypočítat pomocí následujícího vzorce:

Vzorec 1-24 Index IN05

$$IN05 = 0,13 \cdot x_1 + 0,04 \cdot x_2 + 3,97 \cdot x_3 + 0,21 \cdot x_4 + 0,09 \cdot x_5 \quad (24)$$

Zdroj: Neumaierová a Neumaier (2005, s. 145)

kde:

x_1 = aktiva / cizí zdroje;

x_2 = VH před úroky a zdaněním / nákladové úroky;

x_3 = VH před úroky a zdaněním / aktiva;

x_4 = výnosy / aktiva;

x_5 = oběžná aktiva / krátkodobé závazky.

Je nezbytné dodat, že hodnota ukazatele úrokového krytí (x_2) by se, jak autoři Neumaierovi (2005, s. 145) uvádějí, měla pohybovat do hodnoty 9. Takto stanovená maximální hodnota zajišťuje, aby nedocházelo k nadměrnému zkreslení indexu IN05 u podniků platicích minimální nebo žádné úroky.

Jak uvádí Sedláček (2011, s. 112), hodnota indexu IN05 by ideálně měla být vyšší než 1,6, což je hodnota vymezující uspokojivou finanční situaci zkoumaného podniku. Pokud je hodnota indexu IN05 nižší než 0,9, tak se podnik potýká s vážnými finančními problémy a hrozí zde riziko bankrotu. Podnik s výsledným indexem mezi těmito hodnotami se pohybuje v tzv. šedé zóně.

1.6 Metodika práce

Předmětem analýzy finanční situace podniku IKEA Česká republika, s.r.o. bude v této diplomové práci období pěti po sobě navazujících účetních období od hospodářského roku 2016 do hospodářského roku 2020. To znamená v případě IKEA Česká republika, s.r.o. od 1.9.2016 do 31.8.2020 a případě podniku Sconto Nábytek, s.r.o. od 1.1.2016 do 31.12.2020.

Hlavním zdrojem finančních dat a dalších dodatečných informací, ze kterých bude v rámci analýzy finanční situace podniku v praktické části diplomové práce čerpáno, budou veřejně dostupné finanční údaje zveřejňované každoročně ve Veřejném rejstříku a Sběrce listin (Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 2022) v účetních závěrkách obou podniků. Jako další hlavní zdroj finančních dat budou analytické materiály z archivu ministerstva průmyslu a obchodu (MPO, 2020), které poslouží k porovnání finanční situace v rámci celého odvětví maloobchodu a výrobců nábytku ve zpracovatelském průmyslu. Čerpáno bude také z obecných informací o podnicích, které o sobě podniky uvádí na svých webových stránkách. Během pětiletého časového období bude možné z výsledků postupně vyčíst a pozorovat, jak se podniku IKEA Česká republika, s.r.o. v jednotlivých účetních letech dařilo či nedařilo a také průběžný vývoj hodnot ukazatelů v čase.

Analýza bude provedena konkrétně prostřednictvím absolutních ukazatelů skládajících se z horizontální a vertikální analýzy rozvahy a výkazu zisků a ztráty a dále pomocí poměrových ukazatelů v oblastech rentability, obratovosti, zadluženosti a likvidity. Vzorce výpočtů jednotlivých finančních ukazatelů jsou uvedeny a popsány v teoreticko-metodologické části práce. Následně bude v rámci provedené finanční analýzy využito i jednoho bonitního modelu – Kralicekův Quicktest a dvou bankrotních modelů – Altmanova metoda a index IN05 autorů Neumaierových, které svou vypovídající hodnotou podnik ohodnotí komplexně jako celek a případně určí, zda se podnik v aktuální situaci pohybuje na hranici nebo až za pomyslnou hranici bankrotu anebo naopak není rizikem bankrotu příliš ohrožen. Vzorce, obsah i popis

využitých bonitních a bankrotních modelů jsou uvedeny v teoreticko-metodologické části práce.

Do období analyzovaných účetních období let 2016–2020 patří i časový úsek roku 2020, který byl bezprostředně ovlivněn vypuknutím pandemie COVID-19. Ta ovlivnila svým náhlým a tvrdým dopadem a s ním spojenými protiepidemickými opatřeními, která byla rychle zaváděna vládou, všechna odvětví nejen v České republice, ale i po celém světě. Z tohoto důvodu bude v rámci diplomové práce možné pozorovat, jak byl podnik IKEA Česká republika, s.r.o. na tuto náhlou situaci z finančního hlediska připraven a jaký vliv na změnu finanční situace podniku a jednotlivých finančních ukazatelů mělo konkrétně samotné vypuknutí pandemie COVID-19 a s ní spojené zavádění vládních restrikcí v účetním období roku 2020 včetně porovnání s konkurenčním podnikem Sconto Nábytek, s.r.o.

Diplomová práce se skládá ze dvou částí, teoreticko-metodologické a praktické části. V první části práce je nejprve obecně představeno samotné téma finanční analýzy včetně její definice, cílů, metod a jejich koncových uživatelů. Dále jsou postupně představeny jednotlivé účetní výkazy účetní závěrky, ze kterých finanční analýza primárně čerpá. Jedná se konkrétně o rozvahu, výkaz zisků a ztráty, přehled o peněžních tocích (cash flow), přílohu účetní závěrky a přehled o změnách vlastního kapitálu. V teoreticko-metodologické části jsou dále popsány jednotlivé metody a finanční ukazatele (absolutní a poměrové), jejich vypovídající schopnost a také jejich doporučené hodnoty na základě znalostí čerpaných z odborné literatury. V teoreticko-metodologické části budou popsány i možnosti dalšího využití závěrů finanční analýzy v praxi.

Obsahem praktické části bude následně aplikace teoretických poznatků, vzorců finančních ukazatelů, bonitních a bankrotních modelů z první části diplomové práce na konkrétní podnik IKEA Česká republika, s.r.o. a konkurenční podnik Sconto Nábytek, s.r.o. v účetních obdobích let 2016–2020 vycházející z finančních dat z účetních závěrek obou podniků. Srovnání bude provedeno prostřednictvím horizontální analýzy s využitím řetězových indexů, dále vertikální analýzy rozvahy s poměrem k bilanční sumě a vertikální analýzy výkazu zisků a ztráty s poměrem k celkovým výnosům. Následně bude využito poměrových ukazatelů. Konkrétně se bude jednat o rentabilitu aktiv, rentabilitu vlastního kapitálu, rentabilitu tržeb, ziskové rozpětí, obrát aktiv, obrát zásob, pohledávek a závazků z obchodních vztahů, dobu obrátu zásob, obchodní deficit, věřitelské riziko, úrokové krytí, finanční páku, index finanční páky a běžnou, pohotovou a okamžitou likviditu. Pro souhrnné zhodnocení bude ještě využito bonitního modelu Kralicekův Quicktest a bankrotních modelů Altmanova metoda a index IN05. Výpočet finančních ukazatelů bude proveden v programu Microsoft Excel 365.

Pro účely lepšího porovnání s konkurencí bude provedeno také benchmarkové srovnání napříč odvětvím maloobchodu (bez motorových vozidel) a také odvětvím výrobců nábytku ve zpracovatelském průmyslu z dat ministerstva průmyslu a obchodu (MPO, 2020). Srovnání s odvětvími bude provedeno pouze do roku 2020 z důvodu nezveřejněných finančních dat ministerstvem průmyslu a obchodu za rok 2021. Za pomoci analýzy absolutních a poměrových ukazatelů, jednoho bonitního modelu a dvou bankrotních modelů budou následně na základě optimálních hodnot ukazatelů představených v teoreticko-metodologické části dána doporučení pro možné zlepšení finanční situace do budoucna. Bude také vyhodnoceno finanční zdraví podniku jednak jako celku a jednak v postavení oproti konkurenčnímu podniku Sconto Nábytek, s.r.o. a v rámci průměru v odvětví, ve kterém podnik provozuje svou podnikatelskou činnost. Srovnání i jednotlivý vývoj ukazatelů bude nejen slovně okomentován, ale bude doplněn i přehlednými grafy a tabulkami pro lepší orientaci a vývoj v celém sledovaném pětiletém období.

2. Praktická část

Předmětem praktické části práce bude nejprve představení zkoumaného nábytkářského podniku IKEA Česká republika, s.r.o. a podání základních informací o účetní jednotce. Představen bude rovněž i podnik Sconto Nábytek, s.r.o. jako konkurenční podnik pro účely následné komparace finančního zdraví.

Hlavním předmětem praktické části bude provedení analýzy finanční situace podniku IKEA Česká republika, s.r.o. v období hospodářských let 2016–2020. Je nutné podotknout, že podnik IKEA Česká republika, má finanční rok stanoven na období začínajícím 1. září a končícím 31. srpna a podnik Sconto Nábytek, s.r.o. od 1. ledna do 31. prosince. Zkoumaným obdobím jednotlivých let se tedy pro každý podnik rozumí jejich stanovené účetní období v délce dvanácti po sobě jdoucích měsíců.

IKEA Česká republika, s.r.o. v roce 2017 sestavila ke dni 31. ledna mimořádnou účetní závěrku, protože, jak podnik ve své účetní závěrce z roku 2017 uvádí, došlo k odštěpení části jeho jmění. Konkrétně se jednalo o pozemky v rámci obchodního domu IKEA Praha – Zličín. Učiněno bylo na základě Projektu rozdělení formou odštěpení sloučením k rozhodnému dni 1. února 2017. Jelikož se den předcházející rozhodnému dni neshoduje s koncem účetního období, bylo potřeba dle českých zákonných norem sestavit mimořádnou účetní závěrku ke dni 31. ledna 2017.

V rámci analýzy finanční situace bude jako první provedena analýza absolutních ukazatelů, tj. horizontální a vertikální analýza. Dále budou zkoumány poměrové ukazatele v oblasti rentability, likvidity, obratovosti a zadluženosti a na konec bude provedena analýza finančního zdraví pomocí bonitních a bankrotních modelů, konkrétně Kralicekův Quicktest, Altmanova metoda a index IN05. Ukazatele budou průběžně hodnoceny a kde to bude možné, budou také doplněna o případná další doporučení pro možné zlepšení do budoucna. Předmětem zkoumání budou nejen hodnoty a samotný vývoj zmiňovaných ukazatelů v rámci sledovaných účetních období, ale i dopady vypuknutí globální pandemie COVID-19 v průběhu účetního období roku 2020.

Vybrané poměrové ukazatele budou průběžně porovnávány s konkurenčním podnikem Sconto Nábytek, s.r.o. a zároveň také s poměrovými ukazateli za celé odvětví ze zdrojů zveřejňovaných ministerstvem průmyslu a obchodu. Pro potřebu porovnání s podnikem IKEA Česká republika, s.r.o. byly vybrána dvě odvětví. Prvním je maloobchod (kromě motorových vozidel) a druhým výroba nábytku v rámci zpracovatelského průmyslu. I když podnik IKEA Česká republika, s.r.o. sama nábytek nevyrábí, ale jen jej prodává ve svých obchodních domech jako dovezené zboží, bylo odvětví výroby nábytku vybráno jako vhodný zástupce pro porovnání v oblasti rentability a dalších poměrových ukazatelů. Z důvodu, že na stránkách ministerstva obchodu jsou data za odvětví dostupná jen do roku 2019, je porovnání s odvětvím provedeno pouze do tohoto roku a rok 2020 již není předmětem benchmarkového srovnání. Vývoj ukazatelů finančního zdraví bude také doplněn o přehledné grafy pro lepší orientaci a srovnání.

2.1 Základní informace o podniku IKEA Česká republika, s.r.o.

IKEA Group je nábytkářská společnost, která se zaměřuje na prodej a výrobu levného nábytku a bytových doplňků. Byla založena v roce 1943 ve Švédsku Ingvarem Kampradem původně jako zásilkový obchod. Postupem času se stala globální značkou se zastoupením po celém světě včetně České republiky. IKEA Group vlastní a provozuje síť prodejen v Evropě, Spojených státech, Asii a Austrálii.

Na území České republiky působí pod názvem IKEA Česká republika, s.r.o. Jediným jejím společníkem je nizozemský Ingka Holding Europe B.V., který vlastní 100% podíl tuzemského podniku.

Společnost IKEA Česká republika, s.r.o. se sídlem na Praze 5 vznikla k datu 01.09.2003. Je nástupnickou společností IKEA Česká republika, spol. s r.o., která se rozdělila a vznikly tak dvě nové společnosti – IKEA Česká republika, s.r.o. a Inter IKEA Centre Česká republika, s.r.o.

Předmětem podnikání je dle výpisu z obchodního rejstříku (2022) výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona; provozování hostinské činnosti; prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin; silniční motorová doprava nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věci; činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence.

V současné době má IKEA v České republice čtyři obchodní domy, konkrétně dva obchodní domy v Praze (Zličín a Černý Most), jeden obchodní dům v Brně a jeden obchodní dům v Ostravě. Dále má výdejní místa v Liberci a Hradci Králové a plánovací studio v Praze na Chodově. Internetový obchod www.ikea.com nabízí nábytek a bytové doplňky. Ve svých obchodních domech společnost provozuje restaurační služby.

Základní informace o podniku IKEA Česká republika, s.r.o. jsou uvedeny v následující tabulce 3:

Tabulka 3 Informace o podniku IKEA Česká republika, s.r.o.

název společnosti	IKEA Česká republika, s.r.o.
právní forma	společnost s ručením omezeným
IČO	27081052
sídlo	Skandinávská 131/1, Třebonice, 155 00 Praha 5
základní kapitál	381 350 000 Kč
datum vzniku a zápisu	01.09.2003

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z justice.cz (2022)

Na svých webových stránkách IKEA (2022) uvádí, že její vizí je „*vytvářet lepší každodenní život pro mnoho lidí*“. Jak dále popisuje zakladatel IKEA Ingvar Kamprad, společnost se globálně zaměřuje na nabídku a prodej širokého nábytkářského a bytového sortimentu za nízké ceny tak, aby byly výrobky dostupné co nejvíce lidem.

Mezi hodnoty společnosti dle webových stránek IKEA (2022) patří pospolitost, péče o lidi a planetu v podobě využívání udržitelných zdrojů, hospodárnost a eliminace nákladů, jednoduchost a efektivita, obnovování a vylepšování, odlišnost a nekonvenční přístup, předvídání a přebírání zodpovědnosti, příkladnost.

Podnik každoročně předkládá svou účetní závěrku posouzenou nezávislým auditorem.

2.2 Základní informace o konkurenčním podniku Sconto Nábytek, s.r.o.

Sconto Nábytek, s.r.o. je členem německého koncernu Krieger Handel Holding SE & Co. KG. a je tak součástí mezinárodního řetězce, který provozuje obchodní domy Hoeffner a Sconto. Jediným společníkem Sconto Nábytek, s.r.o. je Sconto Europa GmbH, který vlastní 100% podíl podniku.

Společnost Sconto Nábytek, s.r.o. se sídlem na Praze 5 vznikla k 31.12.1998. První pobočka Sconto Nábytek byla otevřena v Praze-Stodůlkách. V roce 2016 došlo k fúzi a Sconto Nábytek, s.r.o. se tak stalo nástupnickou společností zanikající společnosti Walther Management s.r.o. se sídlem Praha 5, Jeremiášova 947/16.

Předmětem podnikání je dle výpisu z obchodního rejstříku (2022) výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona; činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence.

V současné době provozuje Sconto Nábytek, s.r.o. v České republice osm obchodních domů, konkrétně dva obchodní domy v Praze (Stodůlky, Černý Most), dále pak obchodní domy v Brně, Českých Budějovicích, Hradci Králové, Liberci, Ostravě a Ústí nad Labem. Sconto Nábytek, s.r.o. rovněž provozuje internetový obchod s nábytkem na webové stránce www.sconto.cz.

Základní informace o nábytkářském podniku Sconto Nábytek, s.r.o. jsou uvedeny v následující tabulce 4:

Tabulka 4 Informace o podniku Sconto Nábytek, s.r.o.

název společnosti	Sconto Nábytek, s.r.o.
právní forma	společnost s ručením omezeným
IČO	25723944
sídlo	Jeremiášova 947/16, Stodůlky, 155 00 Praha 5
základní kapitál	16 000 000 Kč
datum vzniku a zápisu	31.12.1998

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z justice.cz (2022)

Společnost Sconto Nábytek, s.r.o. patří stejně jako IKEA Česká republika, s.r.o. k nábytkářským a bytovým společnostem. Jak uvádí na svých webových stránkách, společnost Sconto Nábytek, s.r.o. (2022) si zakládá na příznivých cenách, dobré kvalitě, širokém výběru nábytku, bytových doplňků a dekoračních předmětů, garanci ceny, rozmanitém designu nábytku, profesionálním personálu a zákaznickém centru.

Jako své největší konkurenty uvádí Sconto Nábytek ve své účetní závěrce (2020) následující výrobní a obchodní podniky:

- XLMX (Möbelix, Lutz XXXL);
- Asko Nábytek;
- IKEA;
- bonami.cz.

Podnik každoročně předkládá svou účetní závěrku posouzenou nezávislým auditorem.

2.3 Porovnání společností

Obě společnosti, jak IKEA Česká republika, s.r.o., tak i Sconto Nábytek, s.r.o. jsou součástí velkých mezinárodních evropských korporací a v České republice provozují v rámci místních společností s ručením omezeným několik obchodních domů, které se vyznačují svým typickým barevným designem, prostornými parkovišti a dobrou dostupností. V počtu provozovaných obchodních domů vede Sconto Nábytek s osmi obchodními domy v porovnání se čtyřmi obchodními domy v případě IKEA Česká republika. Kromě osobního vyzvednutí nábytku, bytových doplňků a dekoračních předmětů nabízejí oba podniky i možnost dopravy přímo na adresu určenou zákazníkem. Zároveň nabízí obě společnosti možnost objednání zboží přes internet, což jim otevírá cestu ještě k širšímu okruhu zákazníků. Svým zákazníkům nabízejí také věrnostní programy, v případě IKEA je to IKEA Family a v případě Sconto Nábytek je to Sconto Club přinášející zákazníkům mnohé výhody jako jsou třeba výhodnější ceny svých produktů a další výhodné nabídky.

Hlavním předmětem podnikání obou podniků je prodej nábytku, bytových doplňků a dekoračních předmětů. Nicméně jejich marketingová strategie je odlišná. IKEA, jak na svých internetových stránkách uvádí (2022), cílí na nízkou cenu svých produktů a zároveň na velký okruh zákazníků. Jsou pro ni typické praktické, funkční, snadno smontovatelné produkty pro každodenní život pro lidi s malým rozpočtem. IKEA v rámci své propagační strategie cílí také na udržitelnost, nízkou energetickou náročnost a šetrné materiály k životnímu prostředí. Sconto Nábytek se naopak prezentuje s důrazem na kvalitu svých produktů a příznivé ceny. Na svých webových stránkách (2022) vyzdvihuje také široký výběr a rozmanitý design.

IKEA, na rozdíl od Sconto Nábytek nabízí vedle prodeje nábytku svým zákazníkům i oblíbené vlastní občerstvení s mnoha typickými švédskými produkty a také své restaurace, ve kterých si mohou zákazníci během svého nákupu odpočinout a najíst se.

Jelikož IKEA cílí na nízké ceny pro mnoho lidí, lze v rámci analyzování finanční situace očekávat, že bude generovat zisk prostřednictvím prodeje velkého množství prodaného zboží. Lze tedy očekávat vyšší obrát aktiv a současně s nižší ziskové rozpětí než v případě Sconto Nábytek.

Při porovnání velikosti obou podniků na českém trhu, je i přes nižší počet provozovaných obchodních domů, větším podnikem IKEA Česká republika. To je patrné jednak na několikanásobně vyšším základním kapitálu, bilanční sumě rozvahy, vyšších tržbách za prodané zboží a také na průměrném počtu zaměstnanců. Zatímco Sconto Nábytek eviduje ke konci obchodního roku 2020 okolo 500 zaměstnanců, IKEA Česká republika jich uvádí přes 1500. Velikostní rozdíl obou podniků lze pozorovat i ve výši ročních tržeb. Sconto Nábytek dosahuje tržeb za prodej zboží v průměru okolo dvou miliard Kč. IKEA Česká republika vykazuje tržby za prodej zboží pětikrát vyšší, a to okolo deseti miliard Kč.

2.4 Nástup pandemie COVID-19

Začátek roku 2020 se nesl v České republice a obecně v celosvětovém měřítku ve znamení nástupu koronavirové pandemie, která trvala i v dalších letech. Nejen, že pandemie COVID-19 měla za následek smrt velkého množství lidí po celém světě, ale značně ovlivnila i každodenní život a chování obyvatel. Lidé si museli najednou zvykat na jiný způsob života, než byli doposud zvyklí. Osobní kontakt byl značně omezen vládními restrikcemi a způsob komunikace a nakupování se ve velké míře přesunul do online prostředí.

Na počátku roku 2020 panoval v České republice strach z neznámé nemoci a jejich možných dopadů. K omezení kontaktu se plošně vládními protiepidemickými nařízeními v rámci nouzového stavu zavíraly maloobchodní prodejny a restaurační zařízení. Vyňaty byly podniky

prodávající potraviny. Tento krok značně ovlivnil hospodaření všech podniků nejen na území České republiky. Ze dne na den již nebylo možné prodávat zákazníkům své zboží formou, na kterou byli běžně zvyklí. IKEA Česká republika, s.r.o. nebyla výjimkou. I její obchodní domy včetně jejich provozovaných restaurací, které byly běžně plné nakupujících zákazníků, byly náhle nuceně uzavřeny.

Na druhou stranu IKEA byla na takovou situaci alespoň částečně připravena tím, že vedle svých obchodních domů provozuje i internetový obchod. Prostřednictvím něj tak mohli její zákazníci dále nakupovat online a zboží si nechat dopravit k sobě domů či si ho vyzvednout osobně a odvézt. Tímto způsobem byla IKEA Česká republika alespoň částečně na dopady pandemie připravena a prostřednictvím internetového prodeje mohla pokles tržeb alespoň částečně kompenzovat. Nicméně v případě provozovaných restaurací, které však zaujímají jen minoritní podíl na celkových tržbách podniku, toto možné nebylo.

Do sledovaného pětiletého období finanční situace podniku IKEA Česká republika, s.r.o., na které se zaměřuje tato práce, patří právě i hospodářský rok 2020. Způsob, jakým se projevilo vypuknutí pandemie COVID-19 na podnikání a obecně na finanční zdraví podniku bude rovněž jedním z cílů této diplomové práce. Bude tak možné sledovat, jak byl podnik na tuto náhlou situaci z finančního hlediska připraven a jestli se podniku IKEA Česká republika, s.r.o. podařilo alespoň částečně kompenzovat útlum tržeb ze svých obchodních domů internetovým prodejem a případně v jakém měřítku.

2.5 Analýza absolutních ukazatelů

Prvním bodem analýzy finanční situace podniku IKEA Česká republika bude analýza absolutních ukazatelů. Jejím obsahem bude horizontální analýza a vertikální analýza výkazů účetní závěrky, konkrétně rozvahy a výkazu zisku a ztráty. V této části budou zkoumány relativní změny položek účetních výkazů pomocí řetězových indexů a pomocí poměrů vůči hlavnímu ukazateli v po sobě jdoucích účetních obdobích mezi lety 2016–2020. Detailní číselné výsledky horizontální a vertikální analýzy budou k dispozici v příloze uvedené na konci této práce. V hlavní části diplomové práce bude provedeno pouze slovní zhodnocení číselných výsledků horizontální a vertikální analýzy, jejich porovnání s konkurenčním podnikem Sconto Nábytek a bude také hovořeno o souvislostech o provázanostech jednotlivých položek účetních výkazů mezi sebou.

2.5.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza bude rozdělena do dvou kroků dle účetních výkazů. Nejprve se bude věnovat rozboru a meziročnímu vývoji položek aktiv a pasiv z rozvahy a dále budou předmětem analýzy i jednotlivé položky z výkazu zisku a ztráty. K horizontální analýze bude využito řetězových indexů popsanych dříve v teoreticko-metodologické části práce, které vyjadřují relativní změnu mezi běžným a předcházejícím účetním obdobím.

Horizontální analýza rozvahy IKEA Česká republika, s.r.o.

Podrobné číselné výsledky horizontální analýzy aktiv a pasiv IKEA Česká republika, s.r.o. jsou uvedeny v příloze V této práce.

Bilanční suma rozvahy se v průběhu sledovaných účetních obdobích let 2016–2020 příliš neměnila a na konci fiskálního roku 2020 zakončila jen o 2,5 % níže než na konci roku 2016. Největší změna bilanční sumy přišla mezi roky 2016 a 2017 s poklesem lehce přesahujícím

17 %, na který měl největší vliv úbytek dlouhodobého hmotného majetku o 14 % a úbytek oběžných aktiv o 22 %.

Z horizontální analýzy aktiv je patrné, že stálá aktiva se v součtu mezi účetním rokem 2016 a 2020 příliš nezměnila a celkově poklesla jen o necelé 2 %. Meziročně však v rámci stálých aktiv docházelo k patrným změnám. V účetním roce 2017 je čitelný úbytek formou výše popsaného odštěpení pozemků ve výši 38 milionů Kč a formou opravných položek dlouhodobého majetku.

Vliv na změnu celkových stálých aktiv měla především položka dlouhodobého hmotného majetku, který za celé sledované období postupně klesal průměrným tempem o 8 % ročně. Vliv na to měly jednak vykázané opravné položky a každoroční vyřazení části vybavení a techniky. Tyto poklesy dlouhodobého hmotného majetku nebyly v dostatečné výši vykompenzovány ani technickým zhodnocením budov, ke kterým každoročně docházelo, ani pořízením nového vybavení a techniky. Proto je mezi hospodářskými lety v rozvaze viditelný pokles dlouhodobého hmotného majetku mezi rokem 2016 a 2020 celkově o 29 %.

Zajímavou položkou rozvahy je dlouhodobý finanční majetek, který v roce 2018 skokově narostl o 461 milionů Kč. Jedná se o zakoupení 100% podílu společnosti Republic Česká republika 2, s.r.o. od IKEA CENTERS EUROPE A/S.

Oběžná aktiva měla v rámci sledovaného období kolísavý charakter. V roce 2017 je patrný pokles o 22 % díky znatelnému úbytku peněžních prostředků. V následujících dvou letech měly oběžná aktiva naopak tendenci k růstu. V posledním účetním období byl s vypuknutím pandemie COVID-19 zaznamenán pokles oběžných aktiv o 10 %, který byl zapříčiněn především úbytkem zásob a výše krátkodobých pohledávek.

Zásoby se ve sledovaných letech vyjma roku 2019 postupně mírným tempem snižovaly. Celkové pohledávky nejprve skokovým tempem v roce 2017 narostly o 513 %, přičemž krátkodobé pohledávky se zvýšily více než čtyřikrát a dlouhodobé pohledávky dokonce více než čtrnáctkrát. V obou případech se jednalo o nárůst daňových pohledávek. V dalších letech celkové pohledávky naopak každoročně klesaly.

Krátkodobý finanční majetek podnik eviduje pouze v účetním období 2019 ve výši 650 milionů Kč v rámci položky ostatní krátkodobý finanční majetek. Jak IKEA Česká republika ve své účetní závěrce (2019) uvádí, jedná se pouze o čtrnáctidenní depozitum u České spořitelny, a.s., které překrývalo den účetní závěrky. V ostatních účetních letech byl krátkodobý finanční majetek podniku nulový.

Výše peněžních prostředků se byla za sledované pětileté období velmi proměnlivá. V účetním roce 2017 byl zaznamenán jejich razantní úbytek o 50 % (tj. o více než 600 milionů Kč). Jestli a jakým způsobem se tento pokles peněžních prostředků konkrétně promítne do ukazatelů likvidity a dalších poměrových ukazatelů finanční analýzy bude předmětem dalšího zkoumání v následné části diplomové práce. Na druhou stranu v hospodářském roce 2020 s nástupem pandemie COVID-19 žádný pokles peněžních prostředků evidován není. I přes nutnost pravidelného vyplácení mezd svým zaměstnancům v kombinaci se zavřenými obchodními domy, dokázala IKEA Česká republika, s.r.o. dokonce výši peněžních prostředků v roce 2020 o 67 % navýšit.

Časové rozlišení aktiv je tvořeno dle informací z účetní závěrky IKEA Česká republika (2017–2020) tvořeno především náklady příštích období na katalog IKEA do období, do kterého věcně a časově přísluší. V průběhu pětiletého období mělo časové rozlišení aktiv, a tedy náklady příštích období na katalog IKEA klesající charakter. Od účetního období 2018 klesaly tempem více než 20 % ročně. Je tedy možné se domnívat, že IKEA Česká republika v průběhu

let snižovala náklady na tištěný katalog a spoléhala více na katalog v online prostředí, na který jsou vynaložené náklady nižší.

Vlastní kapitál podniku IKEA Česká republika, s.r.o. se v účetních obdobích let 2016–2020 měnil pouze vlivem změny výše výsledku hospodaření běžného účetního období a rozdělením výsledku hospodaření minulých let mezi společníky. Základní kapitál a fondy ze zisku, které podnik tvoří, se v rámci sledovaných hospodářských období neměnily.

Z horizontální analýzy je na položce výsledku hospodaření minulých let patrné, že podnik vyplácel téměř v každém roce podíl na zisku ve výši celého zisku předcházejícího roku a v roce 2017 a 2020 vyplatil svým společníkům navíc i podíl vyšší. Horizontální analýza změny výsledku hospodaření běžného účetního období bude součástí horizontální analýzy výkazu zisku a ztráty v další části práce.

Cizí zdroje se za pětileté období zvýšily o 9 %. V účetním roce 2017 je zřetelný vysoký nárůst rezerv o 278 %, který je způsoben především vysokou tvorbou rezerv na daň z příjmů. Položka rezervy na daň z příjmů tvoří i v následujících účetních letech největší podíl celkových rezerv, které podnik tvoří. Mimo rezervy na daň z příjmů tvoří podnik rezervy i na vrácené zboží od zákazníků a v roce 2020 je pozorovatelná i nově tvořená rezerva na program na podporu COVID-19. Výše závazků se za jednotlivá období téměř neměnila.

Dlouhodobé závazky jsou svou výší k bilanční sumě v rozvaze zanedbatelné a v účetních obdobích let 2016–2018 se svou výší příliš neměnily. V letech 2019 a 2020 podnik už žádné dlouhodobé závazky ve své rozvaze nevykazuje.

Krátkodobé závazky, které tvoří naprosto nejvýznamnější položku cizího kapitálu podniku zůstávaly za celé sledované období téměř konstantní. Jsou zde patrné jen nepatrné meziroční nárůsty a poklesy, které však nepřesahují ani 4 %.

Porovnání horizontální analýzy rozvahy s podnikem Sconto Nábytek, s.r.o.

Podrobné číselné výsledky horizontální analýzy aktiv a pasiv podniku Sconto Nábytek, s.r.o. jsou k dispozici v příloze IX této práce.

Podnik IKEA Česká republika, s.r.o. je větším podnikem než její konkurent Sconto Nábytek, s.r.o., což je vidět na velikosti bilanční sumy rozvahy, která je v případě IKEA Česká republika téměř dvojnásobně vyšší. Zatímco bilanční suma podniku IKEA měla v průběhu sledovaných let kolísavý charakter a za celé období se v součtu příliš nezměnila, tak bilanční suma Sconto Nábytek naopak každým rokem rostla tempem jednotek procent. Podnik dokázal svou bilanční sumu mezi lety 2016 a 2020 navýšit o celkových 36 %, což je v porovnání s IKEA Česká republika znatelný rozdíl, jelikož její bilanční suma se naopak za pětileté období o 2,5 % snížila. Největší růst byl evidován v roce 2017 ve výši 14 %.

Celková aktiva podniku Sconto Nábytek jsou tvořena dominantně oběžnými aktivy, a tak každá změna oběžných aktiv má ve velké míře za následek i změnu bilanční sumy rozvahy.

Výše stálých aktiv Sconto Nábytek, která jsou podobně jako u společnosti IKEA Česká republika převážně tvořena dlouhodobým hmotným majetkem, se za sledované pětileté období příliš neměnila. Meziroční přírůstky a úbytky jsou zaznamenány jen v rámci jednotek procent.

Stejně jako v případě IKEA Česká republika, se zásoby podniku Sconto Nábytek postupně každým rokem snižovaly a na konci účetního roku 2020 byla jejich výše o 18 % nižší než v roce 2016. V účetním roce 2020 není na položce výše zásob zaznamenána žádná znatelná změna v návaznosti na vypuknutí pandemie COVID-19.

Krátkodobé pohledávky, které tvoří nejvýznamnější podíl oběžných aktiv a jsou tvořeny především pohledávky vůči podnikům ve skupině, téměř v každém účetním období rostly.

Dlouhodobé pohledávky jsou svou výší nevýznamnou a de facto zanedbatelnou položkou rozvahy a v rámci sledovaných let žádné velké změny nevykazovaly.

Růst zaznamenala položka peněžních prostředků, který byl v účetním roce 2018 znatelný a peněžní prostředky se dokonce více než zdvojnásobily. Nicméně v roce 2020 naopak peníze podniku o 22 % poklesly, což by mohlo být zapříčiněno právě počátkem pandemie COVID-19 v březnu roku 2020.

Krátkodobý finanční majetek podnik ve své rozvaze žádný neviduje.

Vlastní kapitál se podobně jako v případě IKEA Česká republika měnil pouze vlivem změny výsledku hospodaření běžného období a kumulovaného výsledku hospodaření minulých let. Na rozdíl od strategie IKEA Česká republika, která rozdělovala svůj zisk z předešlého účetního období pravidelně svým společníkům, společnost Sconto Nábytek žádný zisk mezi své společníky nerozdělovala a svůj zisk převáděla pravidelně v celé výši do kumulovaného výsledku hospodaření minulých let. Ten tak každým rokem rostl a za pětileté období se položka výsledku hospodaření minulých let navýšila o 62 %.

Procentuální nárůst cizích zdrojů je za celé pětileté období u podniku Sconto Nábytek podobný jako v případě IKEA Česká republika, a to ve výši 11 %. Na nárůst a celkový meziroční vývoj cizích zdrojů měly převážný vliv krátkodobé závazky, které jsou dominantní položkou cizích zdrojů.

Rezervy se za sledované období také ve většině účetních obdobích zvyšovaly. Podnik tvořil rezervy stejně jako IKEA Česká republika na daň z příjmů a dále také na marketingové akce a opravu majetku.

Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty IKEA Česká republika, s.r.o.

Podrobné číselné výsledky řetězových indexů sloužící jako podklad pro horizontální analýzu výkazu zisku a ztráty IKEA Česká republika, s.r.o. jsou uvedeny v příloze VI této diplomové práce.

Tržby za prodej zboží kromě účetního období roku 2020 měly vždy stoupající charakter, což je pro podnik jednoznačně příznivé. Průměrný meziroční nárůst tržeb za prodej zboží nepatrně přesahoval 4 %. Tržby vzrostly nejvíce v účetním roce 2019, konkrétně o 6,3 %, k čemuž významně pomohlo zvýšení internetového prodeje o 35,8 %. V účetním období roku 2020 je evidován naopak pokles tržeb z prodeje zboží, a to hlavně důsledkem vypuknutí globální pandemie koronaviru v březnu roku 2020 a s ním souvisejícími vládními nařízeními, kterými bylo především uzavření maloobchodů a služeb, včetně obchodních domů IKEA. Jak podnik ve své účetní závěrce (2020) uvádí, návštěvnost obchodních domů poklesla v dubnu a květnu o 10 % a tržby z prodeje potravin a restaurací meziročně klesly o 12 %. Na druhou stranu dokázal podnik tento propad solidně kompenzovat vysokým nárůstem internetového prodeje o 97,5 % ve srovnání s předešlým účetním rokem 2019. Díky tomu byl pokles tržeb za prodej zboží účetního období 2020 celkově jen 2 % ve srovnání s předchozím rokem, a to ve výši 10,3 miliardy Kč.

Tržby za prodej výrobků a služeb jsou sice ve srovnání s tržbami za prodej zboží svou výší prakticky zanedbatelné, nicméně jejich vývoj měl každoročně příznivý stoupající charakter a meziročně se zvyšovaly průměrně o 33 % a v posledním sledovaném účetním období 2020 dosáhly 177 milionů Kč.

Výkonová spotřeba se v rámci pětiletého období téměř nezměnila a dosahuje prakticky podobných hodnot každý rok s maximálním výkyvem 4 %.

Osobní náklady dle očekávání v průběhu let rostly. Mezi účetním rokem 2016 a 2020 je zde patrný nárůst osobních nákladů o 43 %. To je dáno jednak nárůstem průměrného počtu zaměstnanců v jednotlivých letech a to z 1310 zaměstnanců v roce 2016 na 1626 zaměstnanců v roce 2020 a jednak nárůstem průměrných osobních nákladů na jednoho zaměstnance z 622 tisíc Kč v roce 2016 na 717 tisíc Kč v roce 2020, tj. celkový nárůst o 15 %. V účetním období roku 2017 byl nárůst osobní nákladů oproti předcházejícímu účetnímu období dokonce téměř o 22 %, na které měl vliv jednoznačně nárůst průměrných osobních nákladů na jednoho zaměstnance a to o 14 %.

Absolutní výše ostatních provozních nákladů, které v sobě zahrnují především licenční poplatky, se za pětileté období v součtu téměř nezměnila. V průběhu účetních období měla ale kolísavý vývoj.

Úpravy hodnot v provozní oblasti naopak meziročně ztlačily, a to v průměru o 17 % ročně. Jiné provozní výnosy byly v rámci sledovaného období téměř konstantní a pohybovaly v průměru okolo 224 milionů Kč. Tvořeny byly především poplatky za poskytnuté služby fakturované zahraničním podnikům ve skupině. Jiné provozní náklady, které zahrnují zejména licenční poplatky se také příliš v rámci sledovaného období neměnily a dosahovaly v průměru 338 milionů Kč.

Položka finanční výsledek hospodaření pokaždé zakončila v záporných hodnotách. V každém účetním období se finanční ztráta ještě prohlubovala. Na druhou stranu je finanční výsledek hospodaření svou výší vůči provoznímu výsledku hospodaření téměř zanedbatelný a na celkový výsledek hospodaření má tedy jen minimální vliv.

Co se týče celkového čistého výsledku hospodaření běžného účetního období, tak jeho vývoj de facto kopíruje vývoj tržeb. Jeho hodnoty každým rokem rostly s nejvyšším výsledkem v roce 2019 ve výši 1,2 miliardy Kč, což činí nárůst o 41 % oproti roku předcházejícímu. V roce 2020 poklesl výsledek hospodaření o 8,4 % v souvislosti s dopady pandemie COVID-19 a s ní související dodatečnou tvorbou rezerv.

Porovnání horizontální analýzy výkazu zisku a ztráty s podnikem Sconto Nábytek, s.r.o.

Podrobné číselné výsledky horizontální analýzy výkazu zisku a ztráty podniku Sconto Nábytek, s.r.o. jsou uvedeny v příloze X této práce.

Tržby podniku Sconto Nábytek, s.r.o. na rozdíl od IKEA Česká republika, s.r.o. meziročně příliš nerostly a měly mezi lety 2016 a 2020 proměnlivý charakter. V roce 2020 však navzdory omezením v oblasti maloobchodního prodeje a služeb v důsledku zavedených protiepidemických opatření COVID-19 vzrostly tržby za prodej zboží o 7 % oproti předcházejícímu účetnímu období.

Podobně jako v případě podniku IKEA Česká republika, tak ani u Sconto Nábytek se výkonová spotřeba za sledované období téměř nezměnila a prakticky kopíruje svými nárůsty a poklesy tržby za prodej zboží.

Osobní náklady Sconto Nábytek každoročně stejně jako u podniku IKEA Česká republika rostly. Mezi rokem 2016 a 2020 vzrostly celkem o 30 %, což je menší relativní změna než u IKEA, u které byl evidován nárůst o 43 %. Růst osobních nákladů táhly především průměrné osobní náklady na jednoho zaměstnance, které se zvýšily o 24 % z 459 tisíc Kč na 568 Kč. Průměrný počet zaměstnanců narostl pouze nepatrně z 473 v roce 2016 na 499 v roce 2020. Průměrné osobní náklady na jednoho zaměstnance eviduje Sconto Nábytek v roce 2020 o 21 % nižší než IKEA Česká republika.

U položky úpravy hodnot v provozní oblasti se u Sconto Nábytek střídaly každým účetním rokem poklesy a nárůsty a neměly v průběhu pětiletého období jasný směr vývoje.

Zajímavou položkou u Sconto Nábytek jsou bezpochyby ostatní provozní výnosy. Do roku 2019 sice žádné vysoké nárůsty či poklesy patrné nejsou, nicméně v roce 2020 je evidentní nárůst o 300 %. Ten je způsoben především čerpáním dotací na COVID-19 v celkové výši téměř 29 milionů Kč, který mohl částečně kompenzovat útlum tržeb ze zavřených obchodních domů.

Ostatní provozní náklady, které jsou tvořeny především tvorbou rezerv v provozní oblasti a jinými provozními náklady (pojištění, manka a škody) v průběhu let pozvolna rostly průměrným tempem 10 % ročně, což je více než u IKEA Česká republika, kde měly naopak proměnlivý vývoj.

Finanční výsledek hospodaření zakončil na rozdíl od podniku IKEA Česká republika každoročně v kladných hodnotách, a to díky vyšším výnosovým úrokům. Navíc měl finanční výsledek hospodaření v průběhu let stoupající trend.

Výsledek hospodaření po zdanění u společnosti Sconto Nábytek mezi účetními obdobími kolísal. Nevyšší pokles je zaznamenán mezi lety 2018 a 2019. Tedy v roce, ve kterém naopak IKEA Česká republika zaznamenala nevyšší nárůst výsledku hospodaření za celé sledované pětileté období. Zisk Sconto Nábytek v hospodářském roce 2019 klesl o 34 %. Rozdílný směr vývoje čistého výsledku hospodaření je patrný také v účetním roce 2020 s počátkem pandemie COVID-19. Zatímco podniku IKEA Česká republika v účetním roce 2020 klesl čistý zisk o 8 %, tak Sconto Nábytek dokázal svůj čistý zisk oproti předchozímu roku naopak o 13 % navýšit.

2.5.2 Vertikální analýza

Předmětem vertikální analýzy bude zjišťování váhy zastoupení jednotlivých položek rozvahy, resp. výsledovky podniku IKEA Česká republika, s.r.o. vůči bilanční sumě rozvahy, resp. celkovým tržbám. Váha jednotlivých položek účetních výkazů bude vyjádřena v procentech a uvedena v příloze této diplomové práce. Následně bude struktura dílčích položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty v účetních obdobích let 2016–2020 porovnávána i s konkurenčním nábytkářským podnikem Sconto Nábytek, s.r.o.

Vertikální analýza rozvahy

Procentuální zastoupení jednotlivých položek aktiv a pasiv na bilanční sumě rozvahy IKEA Česká republika, s.r.o. jsou uvedena v příloze VII této práce.

Nevýraznější položku aktiv tvoří v rozvaze stálá aktiva, zaujímající v průběhu sledovaných let 50–60 % celkové bilanční sumy. Stálá aktiva jsou tvořena převážně dlouhodobým hmotným majetkem, který je v účetních letech 2016 a 2017 jedinou nenulovou položkou celkových stálých aktiv.

Zastoupení dlouhodobého hmotného majetku se meziročně snižovalo z 56 % v hospodářském roce 2016 až na hodnotu 41 % v hospodářském roce 2020. Jak již bylo popsáno v horizontální analýze, je v rámci rozvahy pozorováno skokové zvýšení zastoupení dlouhodobého finančního majetku v účetním roce 2018 vzniklého nabytí 100% podílu ve společnosti Republic Česká republika 2, s.r.o. Tento podíl zaujímá v rozvaze podniku okolo 11 % celkových aktiv. Dlouhodobý nehmotný majetek podnik v účetních obdobích let 2016–2020 žádný nevykazuje a má tedy v rozvaze nulové zastoupení.

Oběžná aktiva mají v rozvaze váhu průměrně 44 %, přičemž největší podíl z nich tvoří peněžní prostředky s volatilním průběhem mezi 17–32 % celkových aktiv a podíl zásob okolo 11 % aktiv. Celkové pohledávky, krátkodobé a dlouhodobé se v součtu pohybují okolo průměrné výše 5 % z celkové bilanční sumy rozvahy. Krátkodobý finanční majetek, jak bylo zmíněno v rámci horizontální analýzy, je v rozvaze vykázán jen v účetním období roku 2019 a má zastoupení 14,9 % na celkových aktivech.

Časové rozlišení, tvořené hlavně náklady příštích období na katalog IKEA, je zanedbatelnou položkou rozvahy a zaujímá svou výši pouze okolo 1 % celkových aktiv.

Z vertikální analýzy pasiv je jasně zřetelné, že IKEA Česká republika, s.r.o. financuje svá aktiva především z vlastního kapitálu. Ten tvoří okolo 63 % všech pasiv. Zbytek, 37 %, připadá na cizí kapitál. Tato struktura financování se nezměnila ani s vypuknutím pandemie COVID-19 v roce 2020. Podnik tak díky vysokému podílu vlastního kapitálu neměl potřebu si narychlo půjčovat.

V rámci vlastního kapitálu má základní kapitál podniku průměrné zastoupení necelých 10 % na celkových pasivech.

Největší složku vlastního kapitálu zaujímá kumulovaný výsledek hospodaření minulých let, který v účetním roce 2016 tvořil téměř 41 % celkových pasiv. Jak bylo zmíněno v rámci horizontální analýzy, rozděloval podnik svým společníkům v průběhu sledovaných let vždy celou výši výsledku hospodaření aktuálního roku bezprostředně v následujícím účetním období ve formě podílu na zisku. V hospodářském roce 2016 a 2020 vyplatil společníkům dokonce ještě vyšší podíl z kumulovaného výsledku hospodaření minulých let. Z tohoto důvodu je z vertikální analýzy patrné postupně se snižující zastoupení kumulovaného výsledku hospodaření minulých let na celkových pasivech ze zmiňovaných 41 % v hospodářském roce 2016 až na konečných 25 % v hospodářském roce 2020.

Zastoupení výsledku hospodaření běžného účetního období na pasivech má velice příznivý stoupající charakter, který v hospodářském roce 2019 a 2020 dokonce lehce převyšuje 28 % bilanční sumy rozvahy. Podíl výsledku hospodaření k celkové bilanční sumě zároveň představuje i poměrový ukazatel rentability aktiv (*ROA*), který se právě tak počítá. Stoupající trend lze na první pohled v rámci vertikální analýzy hodnotit pozitivně. Jak projeví do ostatních ukazatelů rentability a dalších poměrových ukazatelů finanční analýzy bude předmětem následného zkoumání.

Z cizích zdrojů jsou dominantní složkou jednoznačně krátkodobé závazky, které tvoří během všech sledovaných účetních období přibližně třetinu všech pasiv a jsou z většiny tvořeny krátkodobými závazky z obchodních vztahů. Ty zahrnují dle informací z účetní závěrky IKEA Česká republika (2016–2020) zejména závazky v rámci skupiny IKEA Group z titulu nákupu zboží především ke společnosti IKEA SUPPLY AG. Zastoupení krátkodobých závazků v cizím kapitálu je tak výrazný, že druhou položkou ve velikosti zastoupení pasiv jsou až rezervy s pouhým průměrným 4% zastoupením. Díky nízkému zastoupení cizího kapitálu, který je tvořen z výrazné části neúročnými krátkodobými závazky z obchodních vztahů, lze očekávat i nízké úrokové náklady na cizí kapitál.

Z vertikální analýzy je velice zajímavé porovnat výši zastoupení krátkodobých pohledávek a krátkodobých závazků. Zatímco krátkodobé pohledávky se pohybují téměř výhradně pod hranicí 4 % bilanční sumy rozvahy, krátkodobé závazky jsou v průměru devětkrát vyšší. Jak se tato diskrepance mezi krátkodobými pohledávkami promítne do doby obratu krátkodobých pohledávek a závazků z obchodních vztahů včetně ukazatele obchodního deficitu, bude podrobeno podrobnějšímu zkoumání v další části práce.

Položka časového rozlišení je v rámci pasiv nulové a nemá tedy žádné zastoupení v celkových pasivech.

Porovnání vertikální analýzy rozvahy s podnikem Sconto Nábytek, s.r.o.

Číselné výsledky vertikální analýzy aktiv a pasiv Sconto Nábytek, s.r.o. jsou k dispozici v příloze XI této práce.

V procentuálním zastoupením jednotlivých položek aktiv na bilanční sumě rozvahy se Sconto Nábytek od IKEA Česká republika značně odlišuje. Zatímco IKEA Česká republika má aktiva rozložena téměř rovnoměrně mezi stálá a oběžná aktiva s lehkým převahem stálých aktiv, u Sconto Nábytek dominují naopak výhradně oběžná aktiva. Stálá aktiva zaujímají pouze necelých 8 % bilanční sumy a tvoří ho téměř výhradně dlouhodobý hmotný majetek. Dlouhodobý nehmotný a dlouhodobý finanční majetek nemají v rozvaze Sconto Nábytek téměř žádné zastoupení a nedosahují ani 1 % bilanční sumy.

Na druhou stranu oběžná aktiva v rozvaze zaujímají přes 90 % bilanční sumy a jejich převaha v průběhu let ještě pozvolna stoupala až na necelých 94 % na konci roku 2020. Struktura oběžných aktiv se od IKEA Česká republika také odlišuje. Největší podíl eviduje Sconto Nábytek u položky krátkodobé pohledávky. Ty zaujímají v průměru 68 % bilanční sumy a v porovnání s IKEA Česká republika, u které představují krátkodobé pohledávky jen necelá 4 %, se jejich podíl na celkových aktivech značně rozchází. Peněžní prostředky v rozvaze představují jen průměrných 12 %, což je také méně než v případě IKEA Česká republika. Na druhou stranu zastoupení zásob v rozvaze je u obou podniků dost podobné, a to konkrétně na průměrné hodnotě 11 %. Krátkodobý finanční majetek Sconto Nábytek podobně jako IKEA Česká republika v rozvaze žádný neeviduje.

Položka časového rozlišení aktiv je stejně jako u IKEA Česká republika v rozvaze zanedbatelná a drží se pod úrovní 1 % celkových aktiv.

Z vertikální analýzy pasiv plyne, že Sconto Nábytek financuje své aktivity stejně jako IKEA Česká republika převážně z vlastního kapitálu. Podíl vlastního kapitálu na celkových pasivech je u něj však ještě vyšší a to téměř 90 %.

Podíl základního kapitálu na celkových pasivech je u Sconto Nábytek znatelně odlišný a nedosahuje ani úrovně 1 % pasiv. Pro srovnání, u IKEA Česká republika má základní zastoupení okolo 10 % celkových pasiv.

Tím, že podnik v průběhu sledovaného pětiletého období na rozdíl od IKEA Česká republika nerozděloval zisk svým společníkům a přesouval ho vždy do kumulovaného výsledku hospodaření minulých let, rostl i jeho podíl na bilanční sumě rozvahy. V roce 2020 zaujímal dokonce 70 % celkových pasiv. Podíl výsledku hospodaření běžného účetního období měl na rozdíl od podniku IKEA Česká republika klesající charakter a v průměru zaujímá jen 7,5 % pasiv, což je v porovnání s průměrnými 21 % v případě IKEA Česká republika značně nižší zastoupení.

V návaznosti na vysoký podíl vlastního kapitálu, zaujímají cizí zdroje v podniku Sconto Nábytek průměrně pouhých 12 %. Stejně jako u IKEA Česká republika, jsou cizí zdroje tvořeny výhradně krátkodobými závazky, které u Sconto Nábytek představují průměrně 11 % bilanční sumy rozvahy. Minoritní podíl pasiv zaujímají rezervy, které tvoří jen zanedbatelné 1 % všech pasiv.

Stejně jako u IKEA Česká republika je zastoupení položky časového rozlišení pasiv v rozvaze nulové.

Podobně jako u IKEA Česká republika, není ani u Sconto Nábytek patrná žádná nenadálá změna struktury aktiv a pasiv v účetním roce 2020 v souvislosti s vypuknutím pandemie COVID-19. Podnik neviduje žádné nové bankovní úvěry ani dlouhodobé závazky pro financování. Podíl peněžních prostředků na bilanční sumě rozvahy se však v roce 2020 o 5 % snížil. Jak lze vyčíst ve zveřejněné účetní závěrce IKEA Česká republika (2020) a Sconto Nábytek (2020), není v účetním období roku 2020 evidován žádný znatelný nárůst podílu pohledávek po lhůtě splatnosti. Pohledávky byly tedy oběma podnikům i přes složité finanční období hrazeny včas.

Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

V rámci vertikální analýzy výsledovky budou porovnávány jednotlivé položky z výkazu zisku a ztráty vůči celkovým výnosům podniku v jednotlivých účetních obdobích. Procentuální zastoupení je uvedeno v příloze VIII této práce.

Tržby za prodej zboží jsou dle očekávání nejvýznamnější položkou a na celkových výnosech se podílí přibližně z 97 %. Z tohoto pohledu je patrné, že podíl tržeb z vlastních restaurací, které IKEA Česká republika, s.r.o. rovněž provozuje, je v porovnání s prodejem nábytku a bytových doplňků jen opravdu minimální.

Výkonová spotřeba v průběhu účetních let nevykazuje žádné velké výkyvy a pohybuje se okolo 72% podílu na celkových výnosech. Podíl osobních nákladů na výnosech se postupně nepatrně zvyšoval až na necelých 11 % v účetním roce 2020.

Zastoupení položky úprav hodnot v provozní oblasti na celkových výnosech se postupně meziročně snižovalo z 4,5 % v účetním roce 2016 na koncovou hodnotu 1,7 % v účetním roce 2020.

Ostatní provozní výnosy a náklady zaujímají jen nepatrnou část celkových výnosů podniku a svým zastoupením se pohybují pod hranicí 4 %.

Díky tomu, že podnik prakticky nevyužívá neúročené cizí zdroje k financování, jsou i nákladové úroky v průběhu účetních období nulové. Podíl finančního výsledku hospodaření na celkových výnosech je zanedbatelný.

Celkový výsledek hospodaření běžného účetního období před zdaněním v poměru k celkovým výnosům rostl z hodnoty 8,9 % v roce 2016 na 13,3 % v roce 2020. Nejvyššího zastoupení v rámci sledovaného pětiletého období dosáhl v účetním roce 2019 a to 14,3 %. Daň z příjmu představovala 2–3 % celkových výnosů.

Porovnání vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty s podnikem Sconto Nábytek, s.r.o.

Zastoupení jednotlivých položek výkazu zisku a ztráty na celkových výnosech podniku Sconto Nábytek, s.r.o. jsou uvedeny v příloze XII této práce.

Struktura zastoupení položek výsledovky je víceméně podobná jako u podniku IKEA Česká republika. Největší zastoupení představují tržby za prodej zboží, které dosahují průměrně 95 % celkových výnosů a během celého pětiletého období se jejich zastoupení nijak zásadně nemění. Tržby z prodeje výrobků a služeb jsou zanedbatelné a pohybují se na úrovni 1 % celkových výnosů.

Výkonová spotřeba Sconto Nábytek je o 4 % vyšší než u IKEA Česká republika a zaujímá okolo 76 % výnosů s minimálními meziročními výkyvy. Podíl osobní nákladů na celkových výnosech se stejně jako u podniku IKEA Česká republika meziročně zvyšoval a měl také vyšší procentuální zastoupení na výnosech, když v posledním roce dosáhl 13 %.

Ostatní provozní náklady a výnosy se zpravidla pohybují každoročně pod hranicí 1 % a stejně jako u IKEA Česká republika jsou svým podílem na výnosech téměř zanedbatelné. Stejně jako u IKEA Česká republika jsou nákladové úroky téměř nulové díky strategii financování převážně z vlastních zdrojů.

Za zmínku stojí také trojnásobný nárůst zastoupení položky ostatních výnosů na hodnotu 2 % celkových výnosů v účetním roce 2020. To je způsobeno vypuknutím pandemie COVID-19 a s ní spojené čerpání státních dotací.

Vyšší zastoupení na výnosech než v případě IKEA Česká republika, má u Sconto Nábytek finanční výsledek hospodaření, který se pohyboval u úrovně 2 % za celé pětileté období. Jak podnik uvádí ve své účetní závěrce (2020), je tvořen především kurzovými zisky a ztrátami zahraničních transakcí, především v EUR.

Celkový výsledek hospodaření běžného účetního období před zdaněním se v letech 2016–2018 pohyboval u úrovně 10 %. V účetním roce 2019 však náhle klesnul a jeho zastoupení na výnosech bylo lehce přes 7 %. Procentuální zastoupení výsledku hospodaření před zdaněním mělo tedy opačný vývoj než u IKEA Česká republika a dosahovalo zpravidla nižšího podílu na celkových výnosech podniku. Průměrná daň z příjmu za běžnou činnost byla v analyzovaném pětiletém období pod hranicí 2 % celkových výnosů.

2.6 Analýza poměrových ukazatelů

Druhým bodem finanční analýzy bude analýza poměrových ukazatelů. Zkoumány budou postupně ukazatele rentability, likvidity, obratovosti a zadluženosti. Předmětem zkoumání budou nejen číselné hodnoty jednotlivých poměrových ukazatelů, ale také jejich vývoj ve sledovaném pětiletém období, jejich provázanost s ostatními ukazateli, jejich původ i možný dopad. Ukazatele budou porovnávány rovněž s vypočítanými hodnotami poměrových ukazatelů konkurenčního podniku Sconto Nábytek, s.r.o. a obecně podnikové sféry v České republice, konkrétně s výrobcí nábytku v rámci zpracovatelského průmyslu a také s odvětvím maloobchodu.

2.6.1 Rentabilita

Prvními poměrovými ukazateli, které budou předmětem zkoumání finanční situace podniku, budou ukazatele rentability. Konkrétně půjde o rentabilitu aktiv, rentabilitu vlastního kapitálu a na konec bude předmětem analýzy finanční situace podniku v oblasti rentability také rentabilita tržeb.

Pro lepší obrázek bude rentabilita aktiv rozložena pomocí pyramidového DuPontova rozkladu dále na dílčí ukazatele ziskového rozpětí a obrát aktiv. Tento rozklad bude mít vhodnou vypovídající schopnost, jaký faktor konkrétně ovlivňoval celkovou rentabilitu aktiv. Podobně prostřednictvím DuPontova vzorce bude rozložena i rentabilita vlastního kapitálu na součin čistého ziskového rozpětí, obrát aktiv a finanční páku.

Hodnoty vývoje rentability aktiv v jednotlivých účetních obdobích jsou zachyceny v tabulce 5:

Tabulka 5 Rentabilita aktiv

IKEA Česká republika, s.r.o.

účetní rok	2016	2017	2018	2019	2020
ROA v hrubé podobě (v %)	20,21	31,51	28,48	35,74	35,19
ziskové rozpětí (v %)	8,89	10,93	10,75	14,30	13,26
obrat aktiv	2,27	2,88	2,65	2,50	2,65

Sconto Nábytek, s.r.o.

účetní rok	2016	2017	2018	2019	2020
ROA v hrubé podobě (v %)	11,62	11,89	9,99	6,17	6,60
ziskové rozpětí (v %)	10,06	10,91	10,33	7,18	7,43
obrat aktiv	1,16	1,09	0,97	0,86	0,89

Zdroj: Vlastní zpracování – dle údajů z účetní závěrky IKEA Česká republika, s.r.o. a Sconto Nábytek, s.r.o. 2016–2020

Rentabilita aktiv (*ROA*) v hrubé podobě se pohybuje na velmi vysokých úrovních. V účetních obdobích 2019 a 2020 dokonce převyšuje hranici 35 %. Takto vysoké hodnoty rentability lze hodnotit velmi pozitivně. Na vysokou rentabilitu má jednak vliv vysoké ziskové rozpětí převyšující 10 % se současně solidním obratem aktiv, který přesahuje v každém účetním roce hodnotu 2.

V porovnání s konkurenčním podnikem Sconto Nábytek, s.r.o. si IKEA Česká republika, s.r.o. stojí velmi dobře. Dosahuje dvojnásobných až pětinasobných hodnot rentability aktiv než její konkurent. Je to dáno především díky více než dvojnásobnému obratu aktiv za jednoho účetního období. Zatímco její konkurent dosahuje podobných úrovní ziskového rozpětí jako IKEA Česká republika, jeho obrat aktiv již není tak vysoký, a proto IKEA Česká republika dokáže svá aktiva zhodnocovat daleko lépe.

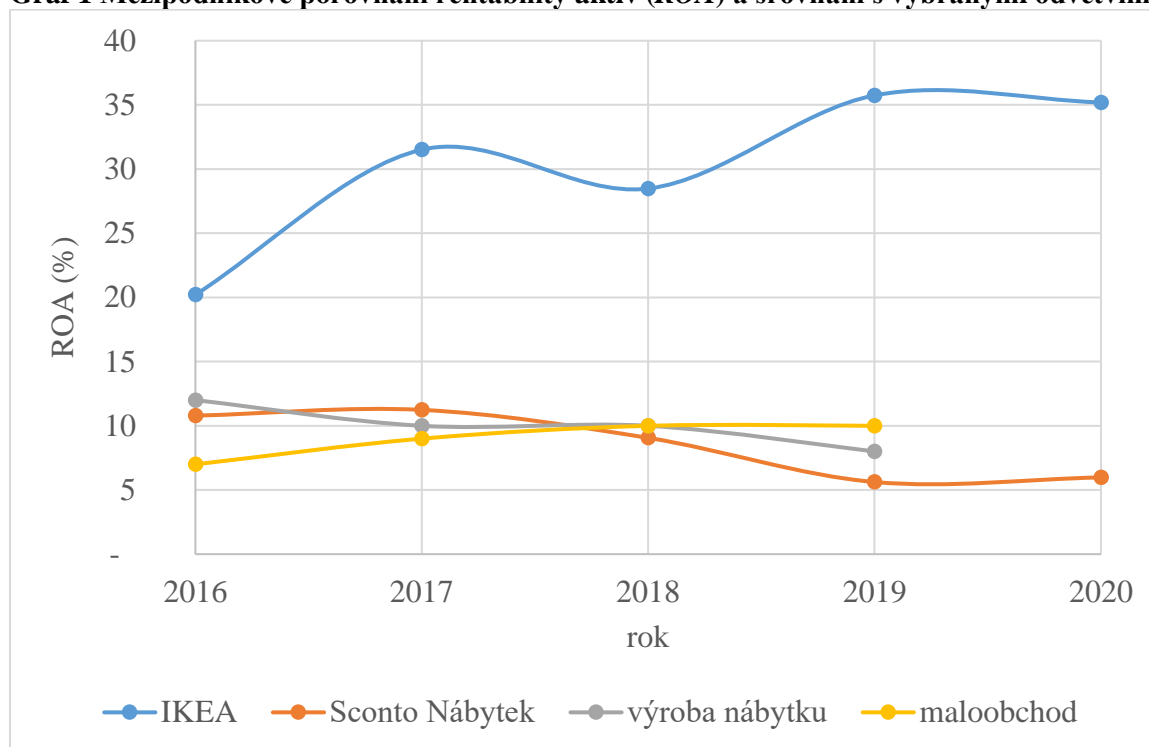
Zajímavé je si všimnout, že v hospodářském roce 2020, který byl rokem nástupu koronavirové pandemie, není na hodnotě rentability aktiv pozorovatelný znatelný pokles. Jak IKEA Česká republika, tak i Sconto Nábytek si dokázaly i v roce 2020 udržet své průměrné hodnoty a svá aktiva tak zhodnocovat jako v předchozích letech. Dopady pandemie v roce 2020 sice z důvodu rozdílného konce účetního období obou podniků nelze exaktně porovnat, nicméně i tak IKEA Česká republika, s.r.o. v prvním účetním roce pandemie zhodnocovala svá aktiva 35 %. Sconto Nábytek dokonce navzdory pandemii koronaviru výši rentability aktiv oproti předchozímu roku 2019 lehce zvýšilo na 6,6 %.

IKEA svou strategií cílí na nízkou cenu svých výrobků pro velké množství lidí. Dalo by se tedy očekávat, že bude vykazovat vyšší obrat aktiv než její konkurent společně s nižším ziskovým rozpětím. Rentabilita aktiv by v takovém případě byla tažena spíše vyššími objemy prodaného zboží (tj. vyšším obratem aktiv) než ziskovým rozpětím. Pozoruhodným faktem je zde ale, jak je z předchozí tabulky patrné, že IKEA Česká republika před svým konkurentem vede nejen v rámci zmíněného obratu aktiv, což bylo z její podnikatelské strategie očekáváno, ale i v rámci

ziskového rozpětí. Podniku IKEA Česká republika se tedy v obou ukazatelích daří současně lépe než jejímu konkurentovi Sconto Nábytek a tím ho tak výrazně předhání v míře zhodnocování svých aktiv.

Přehledný vývoj rentability aktiv (*ROA*) ve srovnání s konkurenčním podnikem a ve srovnání s odvětvím maloobchodu a výroby nábytku v průběhu pětiletém období lze pozorovat v následujícím grafu 1 (MPO, 2020):

Graf 1 Mezipodnikové porovnání rentability aktiv (*ROA*) a srovnání s vybranými odvětvími

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z MPO

Podobně nadprůměrných výsledků rentability aktiv dosahuje IKEA Česká republika, s.r.o. i ve srovnání s odvětvím. Z grafu je patrné, že rentabilita aktiv podniku značně převyšuje průměrnou výši rentability aktiv nejen svého konkurenta Sconto Nábytek, ale převyšuje i průměr v souhrnném odvětví maloobchodu a výrobců nábytku. V porovnání s nimi dosahuje až trojnásobně vyšších hodnot. Zároveň je vidět, že výrobcům nábytku ve zpracovatelském průmyslu v České republice sice rentabilita aktiv postupně meziročně klesala, avšak IKEA Česká republika dokázala svou rentabilitu aktiv naopak ještě vylepšovat. Na druhou stranu Sconto Nábytek zaznamenává trend vývoje rentability aktiv na průměrných úrovních v souladu s odvětvím výrobců nábytku. V ohledu rentability aktiv tak lze hodnotit IKEA Česká republika jako vysoce rentabilní podnik, který své vložené prostředky dokáže zhodnocovat na velmi vysoké úrovni.

Tabulka 6 zachycuje vývoj rentability vlastního kapitálu (*ROE*) včetně jejího DuPontova rozkladu na součin čistého ziskového rozpětí, obrat aktiv a finanční páku.

Tabulka 6 Rentabilita vlastního kapitálu (*ROE*)

IKEA Česká republika, s.r.o.

účetní rok	2016	2017	2018	2019	2020
ROE (v %)	24,15	44,45	36,09	44,38	44,70
čisté ziskové rozpětí (v %)	7,12	8,71	8,61	11,44	10,62
obrat aktiv	2,27	2,88	2,65	2,50	2,65
finanční páka	1,49	1,77	1,58	1,55	1,59

Sconto Nábytek, s.r.o.

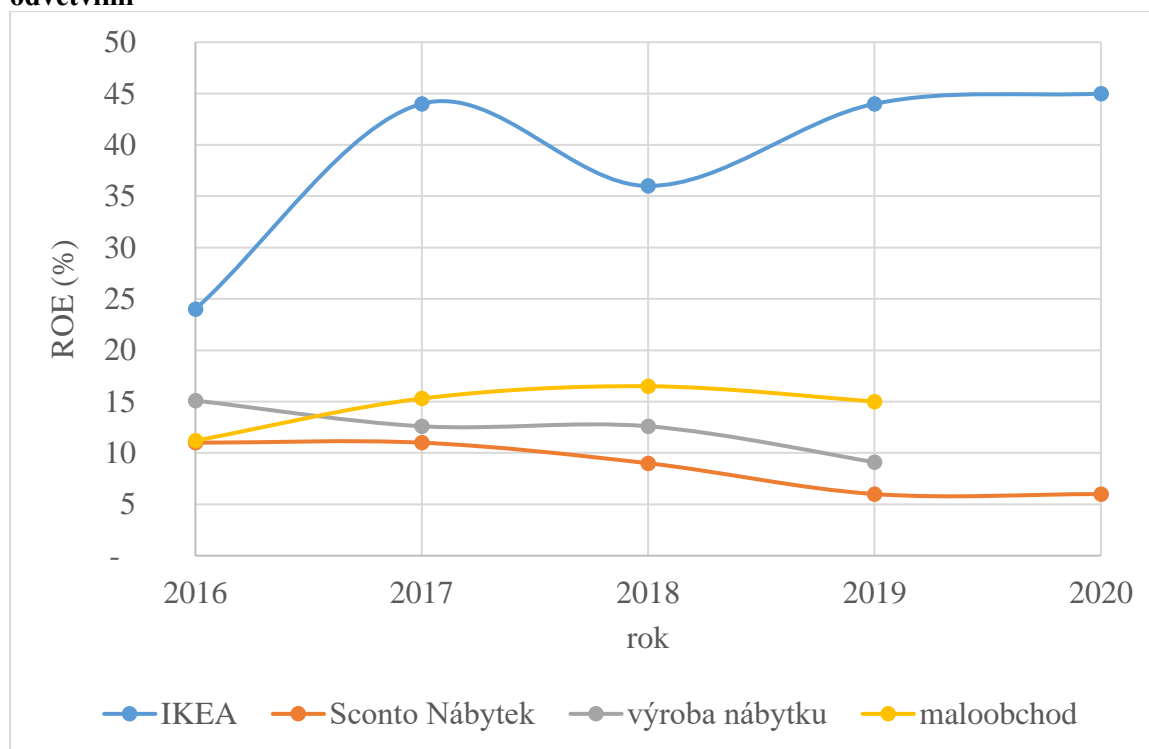
účetní rok	2016	2017	2018	2019	2020
ROE (v %)	10,79	11,24	9,06	5,62	5,98
čisté ziskové rozpětí (v %)	8,11	8,82	8,33	5,79	6,00
obrat aktiv	1,16	1,09	0,97	0,86	0,89
finanční páka	1,15	1,17	1,13	1,13	1,12

Zdroj: Vlastní zpracování – dle údajů z účetní závěrky IKEA Česká republika, s.r.o. a Sconto Nábytek, s.r.o. 2016–2020

Obdobně jako v hodnotách rentability aktiv převyšuje IKEA Česká republika, s.r.o. značně svého konkurenta Sconto Nábytek i v rentabilitě vlastního kapitálu, která v posledních dvou letech dosahuje téměř 45 %. Jak bylo řečeno v teoreticko-metodologické části, vypovídá tento údaj, že podíl čistého zisku podniku představuje v běžném roce necelých 45 % celkového vlastního kapitálu. Takto vysokých úrovních dosahuje především díky vysokému čistému ziskovému rozpětí v kombinaci s nadprůměrným obratem aktiv. Finanční páka podniku naopak není příliš vysoká, a tak její efekt na rentabilitu vlastního kapitálu není příliš výrazný. Lze pozorovat, že si IKEA Česká republika ve srovnání se Sconto Nábytek vede lépe ve všech dílčích ukazatelích v DuPontově rozkladu vlastního kapitálu. Má vyšší čisté ziskové rozpětí, mnohem lepší obrat aktiv a využívá také o trochu více efekt finanční páky. Oba podniky financují svá aktiva převážně z vlastního kapitálu, a proto jejich finanční páka nedosahuje vysokých hodnot. Ve Sconto Nábytek tvoří cizí zdroje jen 12 % bilanční sumy rozvahy, a tak je efekt finanční páky velmi nepatrný.

Na následujícím grafu 2 je uvedeno srovnání rentability vlastního kapitálu s odvětvím maloobchodu a výrobcí nábytku (MPO, 2020):

Graf 2 Mezipodnikové porovnání rentability vlastního kapitálu (ROE) a srovnání s vybranými odvětvími

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z MPO

V porovnání s odvětvím maloobchodu a výrobcí nábytku ve zpracovatelském průmyslu si IKEA Česká republika vede také velice nadprůměrně. Svou rentabilitou vlastního kapitálu průměr obou odvětví stejně jako svého konkurenta Sconto Nábytek značně převyšuje. Při rozložení ukazatele rentability vlastního kapitálu dle DuPontova rozkladu na součin čistého ziskového rozpětí, obrát aktiv a finanční páky lze pozorovat, že IKEA Česká republika má podobnou výši finanční páky jako průměr odvětví výrobců nábytku. Nicméně díky jejímu znatelně vyššímu čistému ziskovému rozpětí a vyššímu obrátu aktiv tak dosahuje v součtu celkově nadprůměrné rentability vlastního kapitálu. Při porovnání s maloobchodem má podnik sice srovnatelnou výši obrátu aktiv, ale zároveň také podprůměrnou výši finanční páky, kterou však velmi dobře dokáže kompenzovat vysokým čistým ziskovým rozpětím.

Rentabilitě vlastního kapitálu v případě IKEA Česká republika, s.r.o. není téměř co vytknout a svým společníkům přináší velmi solidní zhodnocení jejich kapitálu ve všech sledovaných účetních obdobích, které dokonce ani ve fiskálním roce 2020 nebylo výrazně dotčeno vypuknutím koronavirové pandemie. Jediné, v čem lze najít možnost potenciálního zlepšení do budoucna je ne příliš vysoká finanční páka, a tudíž opatrný přístup financování podniku. To sice dělá podnik stabilnějším a snižuje nákladové úroky cizího kapitálu, ale s vyšší finanční pákou by mohl podnik dosahovat ještě vyššího zhodnocení vlastního kapitálu z důvodu obecně nižších nákladů na cizí kapitál a daňově uznatelných úroků. Možnost využití vyšší míry cizího kapitálu k financování a tím zvýšení pozitivního efektu finanční páky bude ještě předmětem zkoumání v rámci indexu finanční páky v další části práce.

Posledním ukazatelem rentability bude rentabilita tržeb (ROS). Ta udává, jak velké procento tržeb se přemění v čistý zisk. Výše rentability tržeb obou sledovaných podniků v letech 2016–2020 je uvedena v tabulce 7:

Tabulka 7 Rentabilita tržeb

IKEA Česká republika, s.r.o.

účetní rok	2016	2017	2018	2019	2020
rentabilita tržeb (v %)	7,25	8,92	8,82	11,72	10,90

Sconto Nábytek, s.r.o.

účetní rok	2016	2017	2018	2019	2020
rentabilita tržeb (v %)	8,38	9,13	8,66	6,03	6,36

Zdroj: Vlastní zpracování – dle údajů z účetní závěrky IKEA Česká republika, s.r.o. a Sconto Nábytek, s.r.o. 2016–2020

IKEA Česká republika si za sledované pětileté období, především v posledních účetních obdobích, udržuje rentabilitu tržeb na vysokých úrovních, což už bylo patrné z předchozích poměrových ukazatelů rentability úhrnného vloženého kapitálu a rentability vlastního kapitálu. Rentabilita tržeb měla tendenci meziročně stoupat a v roce 2019 dosáhla svého vrcholu 11,7 %. V roce 2020 je patrný pokles, který je také značně ovlivněn vypuknutím celosvětové pandemie COVID-19.

I když rentabilita tržeb v případě IKEA Česká republika stoupala, u Sconto Nábytek dosáhla svého vrcholu v roce 2017 na 9,1 % a v následujících účetních obdobích měla dále klesající trend s minimem v roce 2019 na 6 %.

Stejně jako v předchozích poměrových ukazatelích rentability lze podnik IKEA Česká republika hodnotit před jejím konkurentem Sconto Nábytek i v ukazateli rentability tržeb velmi dobře. Nejen, že ji za sledované období dokázala poovolna navyšovat a svého konkurenta tak předejnat, ale díky vysoké rentabilitě tržeb v kombinaci s vysokým obratem aktiv, má dobře nakročeno i do dalších účetních období. Navzdory globální pandemii, která nepříznivě zasáhla do účetního období 2020, si podnik i tak dokázal udržet rentabilitu svých tržeb na vysoké úrovni nad 10 %.

2.6.2 Likvidita

Další oblastí, jež bude předmětem zkoumání finanční situace je likvidita. Konkrétně jak rychle a bez zásadní ztráty je podnik schopen převést v okamžiku potřeby určitý majetek na peněžní prostředky. Cílem analýzy bude zjistit, jak vysokou má podnik IKEA Česká republika a její konkurent Sconto Nábytek nastavenou míru likvidity, a tudíž jejich schopnost dostát svým závazkům včas. Zřetel bude zároveň brán i na to, zda příliš vysoká úroveň likvidity podniku nemá vedlejší negativní vliv na jejich rentabilitu tím, že podnik volné peněžní prostředky dostatečně neinvestuje.

Postupně budou v rámci analýzy likvidity počítány a hodnoceny ukazatele běžné, pohotové a okamžité likvidity, které budou následně porovnány i s průměrnými hodnotami daných ukazatelů v rámci odvětví maloobchodu a výrobců nábytku v rámci zpracovatelského průmyslu.

Následující tabulka 8 zachycuje výše všech tří stupňů likvidity v rámci sledovaného pětiletého období:

Tabulka 8 Ukazatele likvidity

IKEA Česká republika, s.r.o.

účetní rok	2016	2017	2018	2019	2020
běžná likvidita (<i>BL</i>)	1,41	1,07	1,14	1,44	1,34
pohotová likvidita (<i>PL</i>)	1,03	0,72	0,80	1,11	1,04
okamžitá likvidita (<i>OL</i>)	0,98	0,51	0,69	1,01	0,96

Sconto Nábytek, s.r.o.

účetní rok	2016	2017	2018	2019	2020
běžná likvidita (<i>BL</i>)	7,57	6,82	8,96	9,01	9,95
pohotová likvidita (<i>PL</i>)	6,33	5,89	7,96	8,08	8,99
okamžitá likvidita (<i>OL</i>)	0,56	0,56	1,45	1,85	1,50

Zdroj: Vlastní zpracování – dle údajů z účetní závěrky IKEA Česká republika, s.r.o. a Sconto Nábytek, s.r.o. 2016–2020

Běžná likvidita podniku IKEA Česká republika nabývá za sledované období průměrné hodnoty 1,3, což znamená, že krátkodobá aktiva kryjí 1,3násobek krátkodobých závazků. V porovnání likvidity s konkurenčním podnikem Sconto Nábytek, s.r.o. je patrné, že běžná i pohotová likvidita podniku IKEA Česká republika je několikanásobně nižší. Není to ale z důvodu, že by IKEA nebyla jako podnik dostatečně likvidní, ale spíše z důvodu, že Sconto Nábytek eviduje ve své rozvaze velké množství krátkodobých pohledávek, které jsou zároveň vstupem do výpočtu ukazatelů běžné a pohotové likvidity a tím jejich výsledek značně ovlivňují. Podnik tak vybočuje z průměru.

IKEA Česká republika má v podniku velkou peněžní rezervu, což je vidět na ukazateli okamžité likvidity. V posledních dvou letech kryje IKEA Česká republika peněžními prostředky téměř všechny své krátkodobé závazky, když se její okamžitá likvidita pohybuje okolo hodnoty 1. Podnik má navíc ještě otevřené dva kontokorentní účty u dvou bank, ze kterých může v případě náhlé potřeby čerpat dohromady až 300 milionů Kč. Z tohoto důvodu lze tedy konstatovat, že daná úroveň likvidity v kombinaci s otevřenými kontokorentními účty zajišťují podnik IKEA Česká republika, s.r.o. dostatečně na to, aby byl schopen dostát včas svým krátkodobým závazkům.

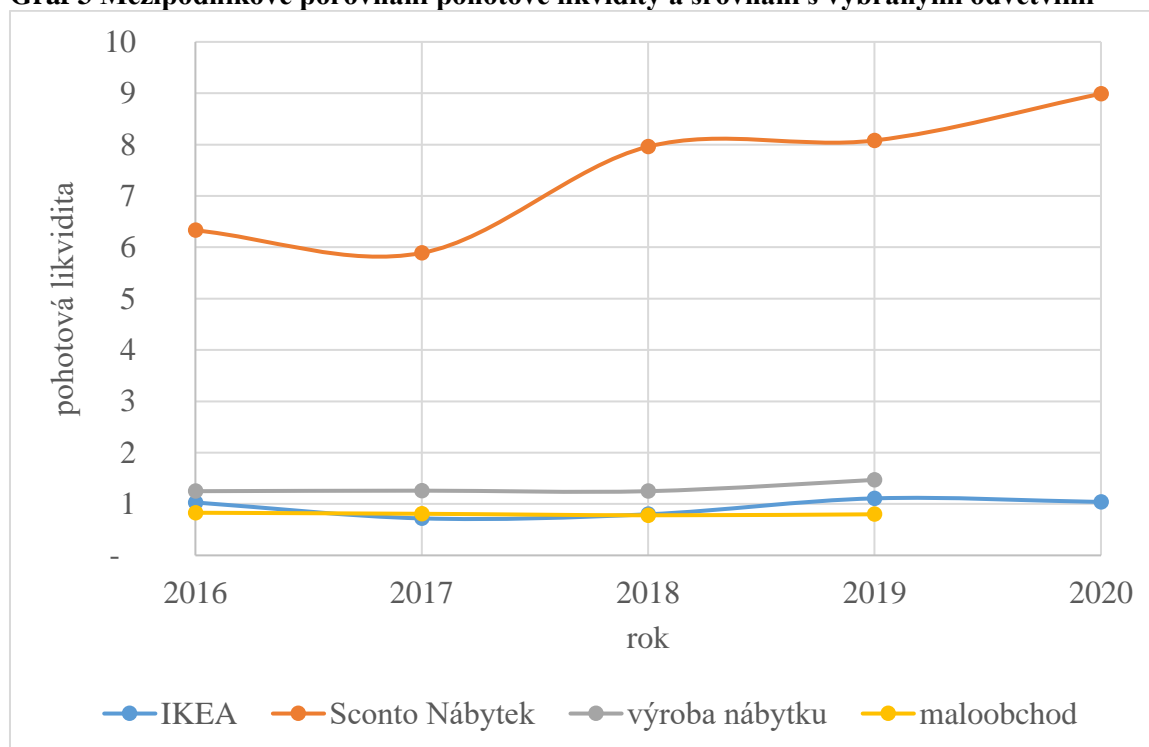
Jak bylo poukázáno v horizontální analýze, pokles peněžních prostředků IKEA Česká republika o 50 % v průběhu roku 2017 je na ukazatelích likvidity patrný. Tento pokles snížil míru okamžité likvidity podniku z 0,98 až na 0,51. Nicméně podnik se s krátkodobým poklesem okamžité likvidity dokázal rychle vyrovnat a v následujících letech se ukazatel opět navýšil zpět k úrovním okolo 1.

Sconto Nábytek má vyšší míru okamžité likvidity než IKEA Česká republika a tím dostatečnou peněžní rezervu na splácení svých krátkodobých závazků. Nicméně u Sconto Nábytek je pravděpodobné, že vyšší míra likvidity jde na úkor nižší rentabilitě a podnik tak nevyužívá své peněžní prostředky dostatečně efektivně za účelem vyššího zhodnocování vloženého kapitálu.

Na druhou stranu je možné konstatovat, že Sconto Nábytek není ohroženo platební neschopností.

Na grafu 3 (MPO, 2020) je viditelné porovnání pohotové likvidity mezi oběma analyzovanými podniky a také s odvětvím zpracovatelského průmyslu – výroby nábytku a odvětvím maloobchodu:

Graf 3 Mezipodnikové porovnání pohotové likvidity a srovnání s vybranými odvětvími

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z MPO

Na grafu 3 je možné pozorovat, že v ukazateli pohotové likvidity, která nebere v potaz nejméně likvidní oběžné aktivum, kterým jsou zásoby podniku, IKEA Česká republika nijak nevybočuje od průměrných hodnot odvětví výrobců nábytku ve zpracovatelského průmyslu a odvětví maloobchodu. Tato průměrná úroveň pohotové likvidity je pro firmu IKEA Česká republika s možností čerpání kontokorentního úvěru dobrým kompromisem mezi zhodnocováním svých aktiv a schopností splácet své závazky. Na druhou stranu Sconto Nábytek má vyšší pohotové likvidity posazenou velmi vysoko nad rámec průměrné úrovně ve svém odvětví. Jak bylo zmíněno, je sice na jednu stranu velmi likvidním podnikem, ale na druhou stranu doplácí na to nižším zhodnocováním svých aktiv díky neefektivnímu využívání volných peněžních prostředků.

2.6.3 Obratovost aktiv a pasiv

Jako další část diplomové práce bude analyzování poměrových ukazatelů obratovosti, které jsou důležité pro posouzení toho, jak dobře je podnik schopen hospodařit se zdroji, jež byly vloženy do podnikání. Jak bylo řečeno v teoreticko-metodologické části práce, doba obratovosti položek aktiv by měla být co možná nejkratší, popř. počty obrátek aktiv za účetní období co nejvyšší.

Vybranými ukazateli pro analýzu obratovosti budou obrat aktiv, obrat zásob včetně jejich doby obratu, doba obratu pohledávek a závazků z obchodních vztahů a k nim vázaný ukazatel

obchodního deficitu. Vypočítané poměrové ukazatele za účetní období let 2016–2020 jsou uvedeny v následující tabulce 9:

Tabulka 9 Ukazatele obratovosti

IKEA Česká republika, s.r.o.

účetní rok	2016	2017	2018	2019	2020
obrat aktiv	2,27	2,88	2,65	2,50	2,65
obrat zásob	19,7	22,6	23,8	23,3	26,1
doba obratu zásob (dny)	18,5	16,1	15,4	15,7	14,0
doba obratu pohledávek z obch. vz. (dny)	2,0	1,9	2,9	4,4	2,9
doba obratu závazků z obch. vz. (dny)	31,0	32,8	27,8	28,0	28,0
obchodní deficit (dny)	-29,1	-30,9	-25,0	-23,7	-25,0

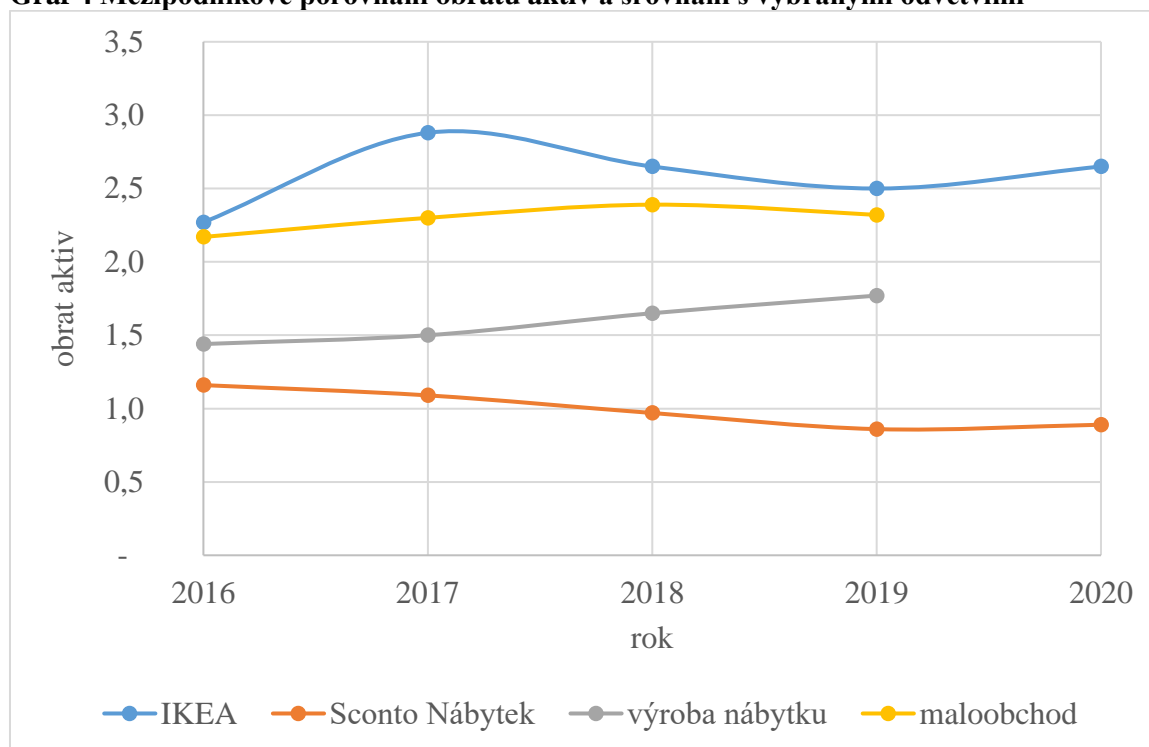
Sconto Nábytek, s.r.o.

účetní rok	2016	2017	2018	2019	2020
obrat aktiv	1,16	1,09	0,97	0,86	0,89
obrat zásob	7,6	8,6	9,1	8,7	9,6
doba obratu zásob (dny)	48,0	42,6	39,9	42,1	38,0
doba obratu pohledávek z obch. vz. (dny)	3,6	4,1	4,5	4,6	4,1
doba obratu závazků z obch. vz. (dny)	24,1	28,3	22,9	26,7	17,8
obchodní deficit (dny)	-20,5	-24,2	-18,4	-22,1	-13,7

Zdroj: Vlastní zpracování – dle údajů z účetní závěrky IKEA Česká republika, s.r.o. a Sconto Nábytek, s.r.o. 2016–2020

O obratu aktiv již bylo hovořeno v rámci pyramidového DuPontova rozkladu ukazatelů rentability. Obecně platí, že čím bude obrat aktiv a ziskové rozpětí vyšší, tím vyšší bude také rentabilita celkových aktiv a rentabilita vlastního kapitálu. IKEA Česká republika má v porovnání s konkurentem Sconto Nábytek obrat aktiv více než dvojnásobně vyšší a průměrně dokáže za fiskální rok obrátit svá aktiva v tržbách více než dvakrát. Takováto vysoká míra obratu je pro podnik jednoznačně velmi výhodná a podniku tím klesají potřebné zdroje k financování, díky kterým bylo tržeb dosaženo. Protože je obrat aktiv také značně závislý na oboru, ve kterém podnik provozuje svou podnikatelskou činnost, je na následujícím grafu 4 zachyceno jeho porovnání v rámci odvětví výrobců nábytku ve zpracovatelském průmyslu a odvětví maloobchodu (MPO, 2020).

Graf 4 Mezipodnikové porovnání obratu aktiv a srovnání s vybranými odvětvími

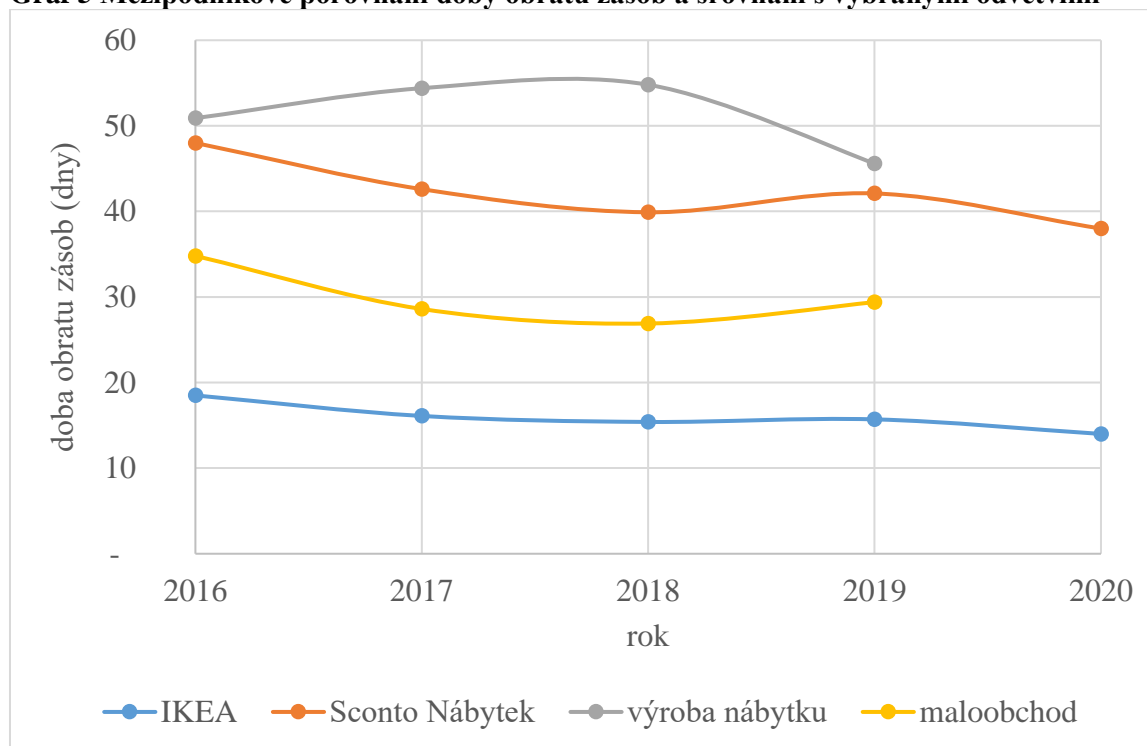
Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z MPO

Nejen, že IKEA Česká republika v obratu aktiv převyšuje svého konkurenta Sconto Nábytek, ale, jak je z grafu 4 patrné, převyšuje i průměr obou odvětví. To je pro podnik IKEA Česká republika, a především jeho společníky velmi dobrá informace. Vysoká výše obratu aktiv byla pro podnik víceméně očekávána. Díky své podnikatelské strategii, která cílí na to prodat co nejvíce zboží za nízkou cenu co největšímu počtu lidí, se tak daří IKEA Česká republika generovat svůj zisk především prostřednictvím vysokých objemů svého prodaného zboží. Vedle toho není na obratu aktiv pozorovatelná žádná razantní změna ani v roce 2020 s vypuknutím pandemie koronaviru a zaváděním protiepidemických opatření, za což má především zásluhu zvýšení internetového prodeje, jak i sama IKEA Česká republika (2020) uvádí ve své účetní závěre.

Ukazatel obratu zásob pro firmu IKEA Česká republika vychází také velmi přívětivě. Za jedno účetní období dokáže své zásoby obrátit více než dvacetkrát a doba obratu zásob tak vychází v průměru na pouhých šestnáct dní. Nezměnil na tom ani účetní rok 2020 a počátek koronavirové pandemie. Je možné pozorovat, že ani obrat zásob a s ním spojená doba obratu zásob se nijak zásadně v tomto účetním roce nezměnily. I přes složité období dokázaly dokonce oba podniky obrat zásob v hospodářském roce 2020 ještě navýšit a v případě IKEA Česká republika, s.r.o. dosáhla doba obratu zásob nejnižší hodnoty za celé pětileté sledované období a to pouhých 14 dnů.

Obrat zásob či doba obratu zásob je značně závislá na odvětví, a proto je vhodné ho porovnat i s ostatními podniky v odvětví maloobchodu a výrobců nábytku, které je vyobrazeno na grafu 5 (MPO, 2020):

Graf 5 Mezipodnikové porovnání doby obratu zásob a srovnání s vybranými odvětvími

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z MPO

IKEA Česká republika s její nízkou dobou obratu zásob vyniká jednak před svým konkurentem Sconto Nábytek, a jednak i v porovnání s výrobcí nábytku ve zpracovatelském průmyslu a s odvětvím maloobchodu. V mezipodnikovém srovnání se Sconto Nábytek, dokáže IKEA Česká republika prodávat své zásoby dvakrát rychleji než její konkurent a téměř trojnásobně rychleji, než je průměr v odvětví výrobců nábytku.

Takto nízká doba obratu zásob, která v případě IKEA Česká republika, s.r.o. činí průměrně jen šestnáct dní, je pro podnik naprosto výhodná, protože má pozitivní vliv na jeho likviditu a podnik tak rychleji generuje zisk. Pokud se vezme v úvahu, že IKEA prodává nábytek, který na první pohled nemusí být vždy až tak likvidním zbožím jako např. potraviny, je průměrná doba obratu zásob v délce pouhých šestnácti dní opravu výborná. Navíc stejně jako obrat aktiv, ani doba obratu zásob nevykazuje výraznou odchylku v účetním roce 2020, ve kterém začala pandemie COVID-19 a své prodeje z obchodních domů, které byly nuceny v návaznosti na protiepidemická opatření vlády po několik měsíců zavřít, dokázala dostatečně kompenzovat vysokým nárůstem nákupů na internetu.

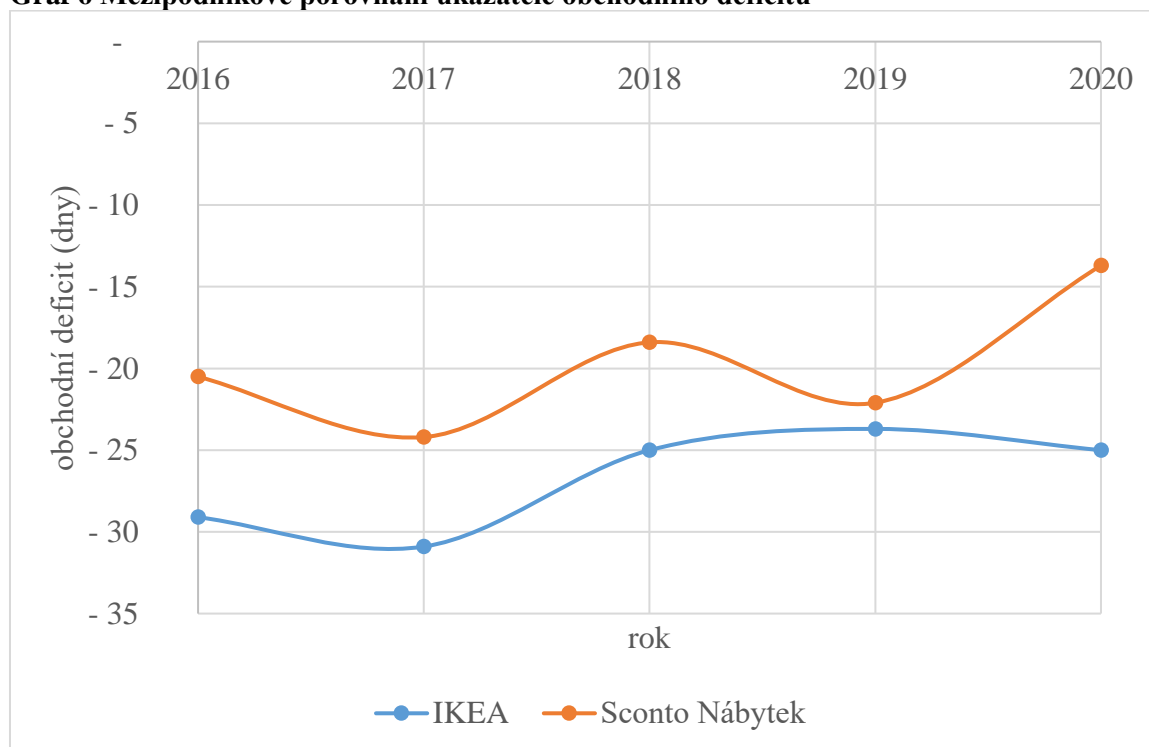
Co se týče doby obratu pohledávek a závazků z obchodních vztahů, je možné pozorovat, že oba sledované podniky mají mnohonásobně vyšší dobu obratu závazků z obchodních vztahů než dobu obratu pohledávek z obchodních vztahů. Je to dáno především tím, že v obchodních domech IKEA a Sconto Nábytek většina zákazníků platí za zboží v podstatě ihned platební kartou či hotově. Proto není výše pohledávek z obchodních vztahů od odběratelů příliš vysoká a podniky tak přeměňují své pohledávky na peněžní prostředky ve velmi krátkém čase a mohou je ihned využívat pro financování svých podnikatelských aktivit. V případě společnosti IKEA Česká republika je doba obratu pohledávek z obchodních vztahů pouze dva až čtyři dny a v případě Sconto Nábytek okolo 4 dnů.

Délka doby obratu závazků z obchodních vztahů je v případě společnosti IKEA Česká republika přibližně jeden měsíc ve všech sledovaných účetních obdobích. U Sconta Nábytek je to o několik dní méně, což znamená, že faktury od dodavatelů jsou placeny dříve. Z ukazatele doby obratu závazků je možné usuzovat, že podniky na rozdíl od svých zákazníků nehradí faktury dodavatelům ihned po vzniku závazku, ale je možné se domnívat, že mají faktury od dodavatelů vystavovány se splatností jeden měsíc. Tento rozdíl mezi dobou obratu pohledávek a dobou obratu závazků z obchodních vztahů dává oběma podnikům prostor pro možnost efektivního využívání volných peněžních prostředků, které generují od svých zákazníků.

Není důvod se zde domnívat, že by byla doba obratu závazků z obchodních vztahů příliš vysoká a tím svědčila o špatné platební morálce. Jeden měsíc splatnosti faktur dodavatelů je v případě podniku IKEA Česká republika adekvátní a svědčí o dobře nastavených obchodních vztazích s dodavateli. Tím, že IKEA Česká republika nehradí své faktury dodavatelům příliš brzy, dostává tím více volného prostoru nakládat s neúročenými cizími zdroji.

Rozdíl doby obratu pohledávek z obchodních vztahů a závazků z obchodních vztahů udává obchodní deficit, jehož vývoj ve sledovaném pětiletém období je zachycen na grafu 6 (MPO, 2020):

Graf 6 Mezipodnikové porovnání ukazatele obchodního deficitu

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z MPO

Jak z grafu 6 vyplývá, u obou podniků se drží ukazatel obchodního deficitu v záporných hodnotách, což je pro podniky velmi výhodné. K úhradě závazků z obchodních vztahů dochází později, než jsou podniku spláceny jeho pohledávky z obchodních vztahů. Z tohoto důvodu podnikům nevznikají problémy s případným nedostatkem peněžních prostředků pro jejich úhradu. Z grafu lze také pozorovat, že v hospodářských obdobích let 2016–2018 se ukazatel obchodního deficitu vyvíjel u obou podniků velmi podobně. Ve všech účetních obdobích vychází IKEA Česká republika s hodnotou obchodního deficitu o něco lépe než její konkurent Sconto Nábytek.

2.6.4 Zadluženost

V ukazatelích zadluženosti bude analyzováno, v jaké míře a jak efektivně využívá podnik k financování cizí kapitál. Výhoda využití cizího kapitálu spočívá v možnosti dosažení vyšší rentability vlastního kapitálu a také fakt, že nákladové úroky jsou daňově uznatelnými náklady. Na druhou stranu využití příliš vysokého podílu cizího kapitálu k financování zvyšuje riziko schopnosti jeho splácení a náklady na něj. Předmětem analýzy zadluženosti bude tedy podnikem nastavená strategie využívání vlastních a cizích zdrojů a jejich optimální rozložení. K tomuto účelu budou využity poměrové ukazatele věřitelského rizika, úrokového krytí, finanční páky a indexu finanční páky. Vypočítané hodnoty dílčích ukazatelů jsou uvedeny v tabulce 10 (MPO, 2020):

Tabulka 10 Ukazatele zadluženosti

IKEA Česká republika, s.r.o.

účetní rok	2016	2017	2018	2019	2020
věřitelské riziko (<i>VR</i>)	0,33	0,43	0,37	0,36	0,37
úrokové krytí (<i>ÚK</i>)	255	3524	-	-	-
finanční páka	1,49	1,77	1,58	1,55	1,59
index finanční páky (<i>IFP</i>)	1,49	1,77	1,58	1,55	1,59

Sconto Nábytek, s.r.o.

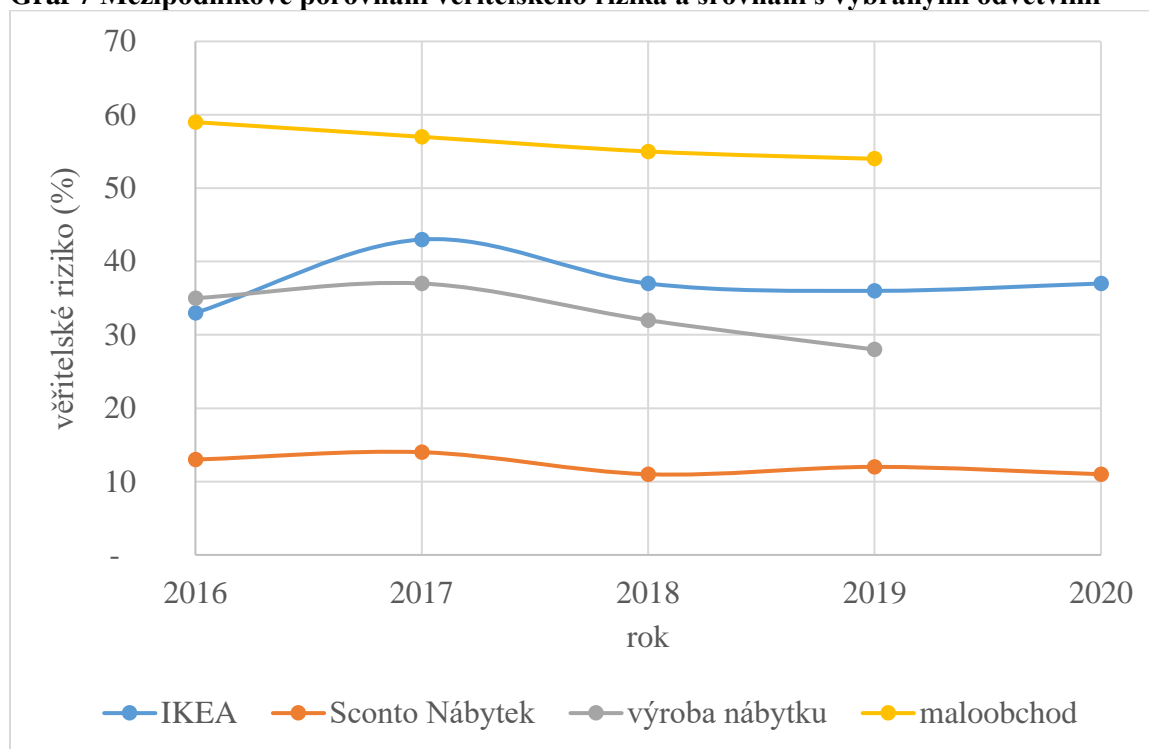
účetní rok	2016	2017	2018	2019	2020
věřitelské riziko (<i>VR</i>)	0,13	0,14	0,11	0,12	0,11
úrokové krytí (<i>ÚK</i>)	259	-	-	-	-
finanční páka	1,15	1,17	1,13	1,13	1,12
index finanční páky (<i>IFP</i>)	1,15	1,17	1,13	1,13	1,12

Zdroj: Vlastní zpracování – dle údajů z účetní závěrky IKEA Česká republika, s.r.o. a Sconto Nábytek, s.r.o. 2016–2020

Z tabulky 10 lze pozorovat, že ukazatel věřitelského rizika, který vypovídá o míře využití cizího kapitálu na celkových zdrojích podniku, je v případě IKEA Česká republika okolo 40 %. Podnik tak k financování svých aktivit upřednostňuje spíše svůj vlastní kapitál než ten cizí. Navíc většina cizích zdrojů, kterými podnik disponuje (viz výsledky vertikální analýzy), představují pouze krátkodobé závazky. IKEA Česká republika, s.r.o. tak pro své podnikání prakticky nevyužívá téměř žádné dlouhodobé cizí zdroje a v dlouhodobém intervalu jí k tomuto účelu slouží výhradně vlastní kapitál. Její konkurent, Sconto Nábytek má míru využití cizích zdrojů ještě nižší než IKEA Česká republika a cizí zdroje zaujímají jen přibližně 10 % jeho celkového kapitálu.

Pro porovnání míry využití cizích zdrojů s odvětvím výrobců nábytku a maloobchodem je k dispozici graf 7 (MPO, 2020):

Graf 7 Mezipodnikové porovnání věřitelského rizika a srovnání s vybranými odvětvími

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z MPO

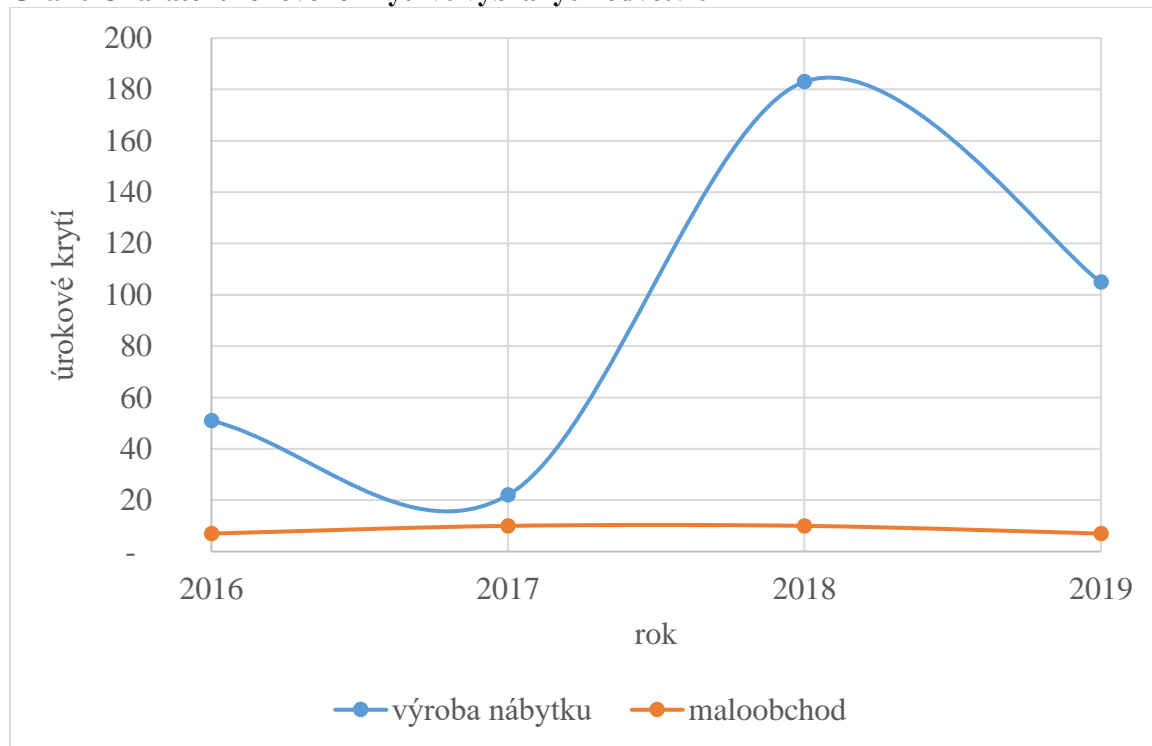
Jak je z grafu možné pozorovat, blíží se IKEA Česká republika svým vývojem výši využití cizích zdrojů k průměru odvětví zpracovatelského průmyslu výrobců nábytku, kteří stejně jako IKEA Česká republika, s.r.o., využívají k financování svých podnikatelských aktivit z větší části podíl vlastních zdrojů. Naopak v odvětví maloobchodu je upřednostňovaná varianta financování z cizích zdrojů před vlastním kapitálem. Maloobchodní prodejci tak využívají přibližně z 55 % cizí zdroje k financování svých podnikatelských aktivit. Z tohoto důvodu mají ostatní maloobchodní prodejci průměrně sice vyšší věřitelské riziko, ale pokud poměr cizího kapitálu využívají v adekvátní výši k celkovému kapitálu a udržují i náklady na něj v odpovídajících mezích, mohou na druhou stranu využívat pozitivního efektu finanční páky a lépe zhodnocovat svůj vlastní kapitál.

Nízká míra využití cizích zdrojů přináší také nízké nákladové úroky, které jsou jedním ze vstupů do výpočtu ukazatele úrokového krytí. Díky tomu, že cizí zdroje společnosti IKEA Česká republika jsou tvořeny téměř výhradně z krátkodobých závazků, které bývají v jejím případě neúročenými zdroji, jsou její nákladové úroky ve všech sledovaných obdobích téměř zanedbatelné a od fiskálního roku 2018 do roku 2020 ani žádné nákladové úroky neplatila. Stejně si vede v tomto ohledu i Sconto Nábytek. Nákladové úroky nemá v průběhu let téměř žádné. Úrokové krytí mají tedy oba podniky na tak vysoké úrovni, že jim riziko nemožnosti splacení jejich dluhů zde nehrozí. To je určitě dobrá informace pro jejich stávající i případné budoucí věřitele, kteří by se na základě tohoto zjištění nemusely bát podnikům zapůjčit svůj kapitál. Na konci účetního roku 2020 taktéž nevidují podniky v návaznosti na vypuknutí pandemie COVID-19 v rozvaze žádný nárůst nákladových úroků a nutnost si v daném roce půjčovat cizí kapitál.

Pro srovnání jsou na následujícím grafu 8 (MPO, 2020) uvedeny hodnoty úrokového krytí v odvětví maloobchodu a výrobců nábytku. Úrokové krytí je v odvětví maloobchodu posazeno

na mnohem nižších úrovních, než je tomu v případě podniku IKEA Česká republika a Sconto Nábytek a pohybuje se pod hodnotou 10. IKEA Česká republika a Sconto Nábytek tak razí spíše opatrnou strategii financování z vlastních zdrojů, která však může mít negativní vedlejší dopady na rentabilitu vlastního kapitálu z důvodu nižšího efektu finanční páky.

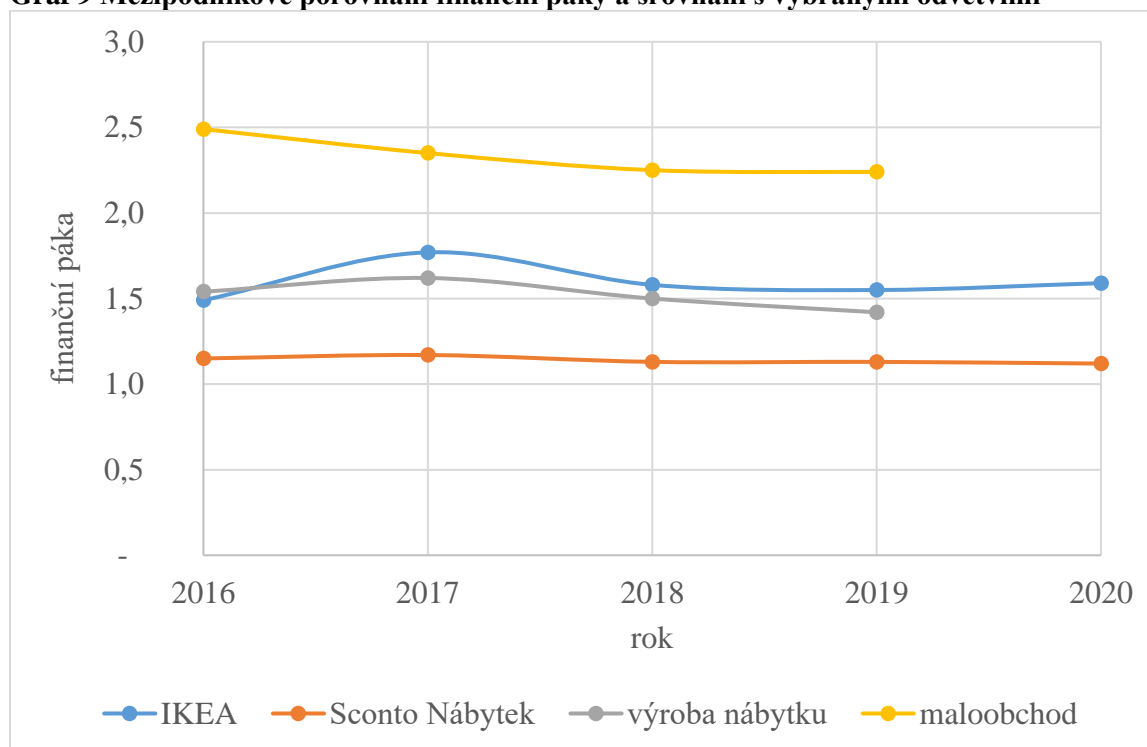
Graf 8 Ukazatel úrokového krytí ve vybraných odvětvích

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z MPO

Ukazatel finanční páky, jak je vidět na grafu 9 (MPO, 2020), není v případě podniku IKEA Česká republika, s.r.o. příliš vysoký, ale svými hodnotami i vývojem je podobný průměrnému vývoji v odvětví výrobců nábytku ve zpracovatelském průmyslu, ve kterém výrobci financují své podnikatelské aktivity podobným způsobem jako IKEA Česká republika. V maloobchodu je snaha využívat více cizí zdroje a za pomoci finanční páky tak více zhodnocovat svůj vlastní kapitál.

Graf 9 Mezipodnikové porovnání finanční páky a srovnání s vybranými odvětvími

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z MPO

V oblasti zadluženosti je tak možno obecně říct, že si IKEA Česká republika vede dobře. Z poměrových ukazatelů vyplývá, že není ohrožena neschopností splácet své dluhy a podává tak vynikající informaci pro stávající i případné budoucí věřitele. Na druhou stranu by mohl podnik zvážit přehodnocení své strategie financování a část vlastních zdrojů nahradit cizími, např. dlouhodobým bankovním úvěrem a zvýšit tak pozitivní efekt finanční páky, kterou má v porovnání s odvětvím maloobchodu podprůměrnou a s jejíž pomocí by tak mohl zvýšit i hodnotu celého podniku. Cizí zdroje jsou obecně levnější než vlastní kapitál a nákladové úroky jsou daňově uznatelné. Přebytný vlastní kapitál by podnik mohl použít na expanzi či k jiným investicím. Tento krok by mohl přinést do budoucna pozitivní efekt a podnik by tak mohl ještě větší mírou zhodnocovat svůj vlastní kapitál. O tom svědčí i vypočtená hodnota ukazatele indexu finanční páky, která ve všech obdobích převyšuje hodnotu 1, což znamená, že finanční páka přináší oběma podnikům pozitivní efekt a je pro podnik v dané situaci výhodná.

2.7 Bonitní modely

Předposlední částí analýzy finanční situace IKEA Česká republika bude soustava dílčích ukazatelů, která komplexně analyzuje podnik jako celek a přiřadí mu na základě jejich hodnot výslednou známku, která odráží jeho aktuální finanční situaci. Bude se jednat konkrétně o bonitní model Kralicekův Quicktest. Vyhodnocení finančního zdraví prostřednictvím bonitního modelu bude také vhodné pro možnost porovnání výkonosti podniku s konkurencí, konkrétně s podnikem Sconto Nábytek a odvětvím maloobchodu a výrobců nábytku ve zpracovatelském průmyslu.

2.7.1 Kralicekův Quicktest

Jako zástupce bonitních modelů byl pro účel této diplomové práce vybrán Kralicekův Quicktest. Tento model v sobě zahrnuje dílčí ukazatele likvidity, rentability, stability

a výsledku hospodaření, se kterými pracuje tak, aby podal souhrnnou informaci o finanční stabilitě a výkonnosti podniku. V následující tabulce 11 jsou uděleny dílčí známky jednotlivých ukazatelů pro podniky IKEA Česká republika, s.r.o. a Sconto Nábytek, s.r.o. za sledovaná účetní období včetně výsledné celkové známky Kralicekova Quicktestu za konkrétní fiskální rok, která je dána aritmetickým průměrem všech ukazatelů bonitního modelu. Znamka 1 je nejlepší možné hodnocení a hodnotí podnik jako velmi dobrý. Na druhou stranu známka 5 je naopak nejhorším hodnocením a řadí ho k podnikům ohroženým insolvencí. Detailní číselné výsledky jednotlivých ukazatelů v účetních obdobích let 2016–2020 jsou také uvedeny v příloze XIII na konci diplomové práce.

Tabulka 11 Hodnocení Kralicekova Quicktestu

IKEA Česká republika, s.r.o.

účetní rok	2016	2017	2018	2019	2020
kvóta vlastního kapitálu	1	1	1	1	1
doba splácení dluhu v letech	1	1	1	1	1
rentabilita úhrnného vloženého kapitálu (<i>ROA</i>)	1	1	1	1	1
CF v % provozních výnosů	1	1	1	1	1
výsledná známka	1	1	1	1	1

Sconto Nábytek, s.r.o.

účetní rok	2016	2017	2018	2019	2020
kvóta vlastního kapitálu	1	1	1	1	1
doba splácení dluhu v letech	1	1	1	1	1
rentabilita úhrnného vloženého kapitálu (<i>ROA</i>)	3	3	3	4	4
CF v % provozních výnosů	1	1	1	2	2
výsledná známka	1,5	1,5	1,5	2	2

Zdroj: Vlastní zpracování – dle údajů z účetní závěrky IKEA Česká republika, s.r.o. a Sconto Nábytek, s.r.o. 2016–2020

Výsledek hodnocení Kralicekova Quicktestu de facto kopíruje výsledky a závěry předchozích částí této práce. IKEA Česká republika, s.r.o. si ve všech sledovaných účetních obdobích vede velmi dobře. Kralicekův bonitní model kladně hodnotí méně riskantní přístup k financování prostřednictvím vlastního kapitálu, velmi krátkou dobu splácení dluhů, nadprůměrné hodnoty rentability úhrnného vloženého kapitálu a také výši peněžních toků z provozních výnosů. Model reflektuje velmi silnou pozici podniku IKEA Česká republika přes všechny oblasti jeho zkoumání, a proto podniku uděluje nejlepší možnou známku 1 ze všech dílčích ukazatelů vstupujících do bonitního modelu ve všech sledovaných účetních obdobích. Výsledná celková známka jako souhrn všech ukazatelů je proto také 1 a podnik je celkově hodnocen jako velmi dobrý.

Konkurenční podnik Sconto Nábytek, s.r.o. si vede v analýze bonitního modelu také dobře. Je podobně jako IKEA Česká republika silný ve strategii svého financování, když ve větším měřítku upřednostňuje vlastní kapitál před cizím. V tomto ukazateli bonitního modelu získává podnik známku 1 ve všech účetních obdobích. Nutno dodat, že Kralicekův model za tento ukazatel dává známku 1, pokud vlastní kapitál tvoří alespoň 30 % celkového kapitálu. V případě IKEA Česká republika je tento podíl až nad 50% hranicí a v případě Sconto Nábytek dokonce až okolo 90 %. Oba podniky mají v tomto ohledu ještě dostatečně velkou rezervu. Díky nízkým dluhům a dostatečným peněžním prostředkům vyniká Sconto Nábytek v době splácení svých dluhů. V letech 2018 až 2020 peněžní prostředky dokonce převyšují hodnotu celkového dluhu, a tak doba splácení dluhu je nulová. Kde však Sconto zaostává za podnikem IKEA Česká republika je oblast rentability úhrnného vloženého kapitálu (*ROA*), ve které dokonce v rámci let dochází ke zhoršení a model ho tak řadí mezi střední až špatné podniky. V ukazateli podílu peněžních toků k provozním výnosům si Sconto vede dobře, i když i zde se podnik v průběhu let lehce zhoršuje a je hodnocen jako velmi dobrý až dobrý. Celkově je Sconto Nábytek hodnoceno za fiskální roky 2016–2018 jako velmi dobrý až dobrý podnik a za fiskální roky 2019 a 2020 jen jako dobrý podnik.

V analýze Kralicekova bonitního modelu si oba podniky vedou dobře a jsou hodnoceny jako dobré a bonitní. Z celkové známky je však patrné, že IKEA Česká republika svého konkurenta předhání a také si drží dlouholeté stabilní nadprůměrné výsledky, které si dokázala udržet i s nástupem pandemie COVID-19 v účetním období 2020. Je tedy velmi dobrým, finančně stabilním a bonitním podnikem.

2.8 Bankrotní modely

Následující a zároveň poslední bod analýzy finanční situace podniku budou bankrotní modely. Ty se společně s bonitními modely řadí k účelovým soustavám ukazatelů a podávají informaci o finančních rizicích, které podniku potencionálně hrozí. K tomuto účelu budou v této diplomové práci využity dva bankrotní modely. Prvním bude Altmanova analýza a druhým bankrotním modelem bude index IN05, který je vhodný pro aplikaci na podniky v České republice.

2.8.1 Altmanova analýza

Altmanova analýza je jedním z bankrotních modelů, s jejichž pomocí bude zkoumáno finanční zdraví podniku IKEA Česká republika. Jejím cílem je určit tzv. Z-skóre, které ve svém výpočtu zohledňuje rentabilitu, likviditu, zadluženost a strukturu kapitálu. Všechny tyto oblasti mají v Z-skóre přiřazenou určitou váhu a tudíž vliv na celkové finanční zdraví. Vypočtená hodnota výsledného Z-skóre pak dokáže předpovídat případné hrozby. Z-skóre pro podnik IKEA Česká republika a Sconto Nábytek pro účetní období let 2016–2020 jsou zobrazeny v následující tabulce 12:

Tabulka 12 Bankrotní model: Altmanova analýza: Z-skóre

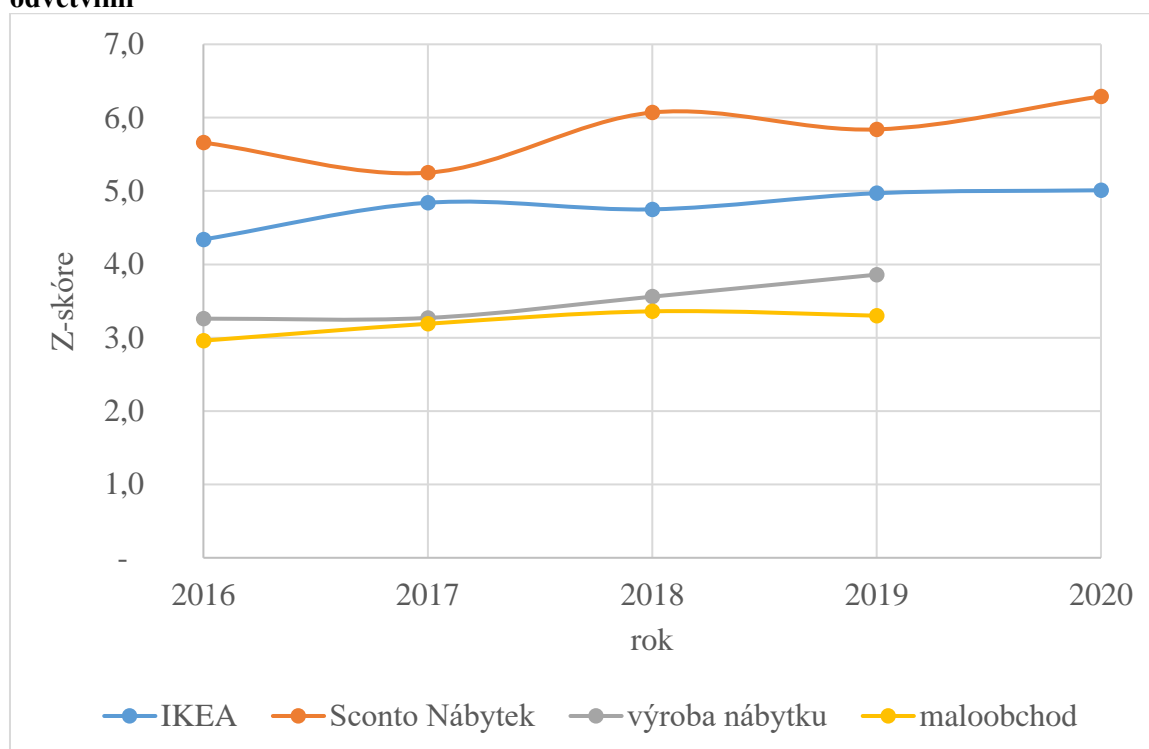
účetní rok	2016	2017	2018	2019	2020
IKEA Česká republika, s.r.o.	4,34	4,84	4,75	4,97	5,01
Sconto Nábytek, s.r.o.	5,66	5,25	6,07	5,84	6,29

Zdroj: Vlastní zpracování – dle údajů z účetní závěrky IKEA Česká republika, s.r.o. a Sconto Nábytek, s.r.o. 2016–2020

Jak bylo vysvětleno v teoreticko-metodologické části, finančně zdravé podniky by měly mít hodnotu Z-skóre vyšší než 2,99. Tento ukazatel oba podniky splňují ve všech sledovaných účetních obdobích. Z výše uvedené tabulky 12 je možné pozorovat, že Sconto Nábytek má Z-skóre postaveno o trochu výše než IKEA Česká republika. Je to dáno především tím, že používá k financování svých aktivit větší podíl vlastního kapitálu než IKEA Česká republika a tím je u něj riziko případného bankrotu nižší. Nicméně IKEA Česká republika také značně převyšuje zmiňovanou výši 2,99 a řadí se tak k finančně zdravým podnikům. Na finanční zdraví neměl výrazný vliv ani hospodářský rok 2020 a s ním spojená protiepidemická opatření vlády. Oba podniky si v tento rok udržely Z-skóre nejen nad zlomovou hodnotou 2,99, ale dokonce ho dokázaly ještě oproti předchozímu fiskálnímu roku 2019 navýšit.

Porovnání Z-skóre v odvětví maloobchodu a výrobců nábytku ve zpracovatelském průmyslu je možné pozorovat na následujícím grafu 10 (MPO, 2020):

Graf 10 Mezipodnikové porovnání Altmanovy analýzy (Z-skóre) a srovnání s vybranými odvětvími

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z MPO

V rámci srovnání s danými odvětvími vychází jak IKEA Česká republika, tak i Sconto Nábytek nadprůměrně. Z-skóre je v odvětví maloobchodu a výrobců nábytku ve zpracovatelském průmyslu svými hodnoty i vývojem velmi podobné. Ze zjištěných výsledků lze konstatovat, že se obecně podniky v daných odvětví v České republice řadí k finančně zdravým a nejsou tak ohroženy případným bankrotem.

2.8.2 Index IN05

Posledním zkoumaným modelem bude index IN05 autorů Neumaierových. Index se dívá na podnik z pohledu věřitele a vlastníka a jak bylo v teoreticko-metodologické části práce zmíněno, je vhodně využitelný pro české podniky.

V tabulce 13 jsou zachyceny výsledky indexu IN05 pro společnosti IKEA Česká republika a Sconto Nábytek:

Tabulka 13 Bankrotní model: Index IN05

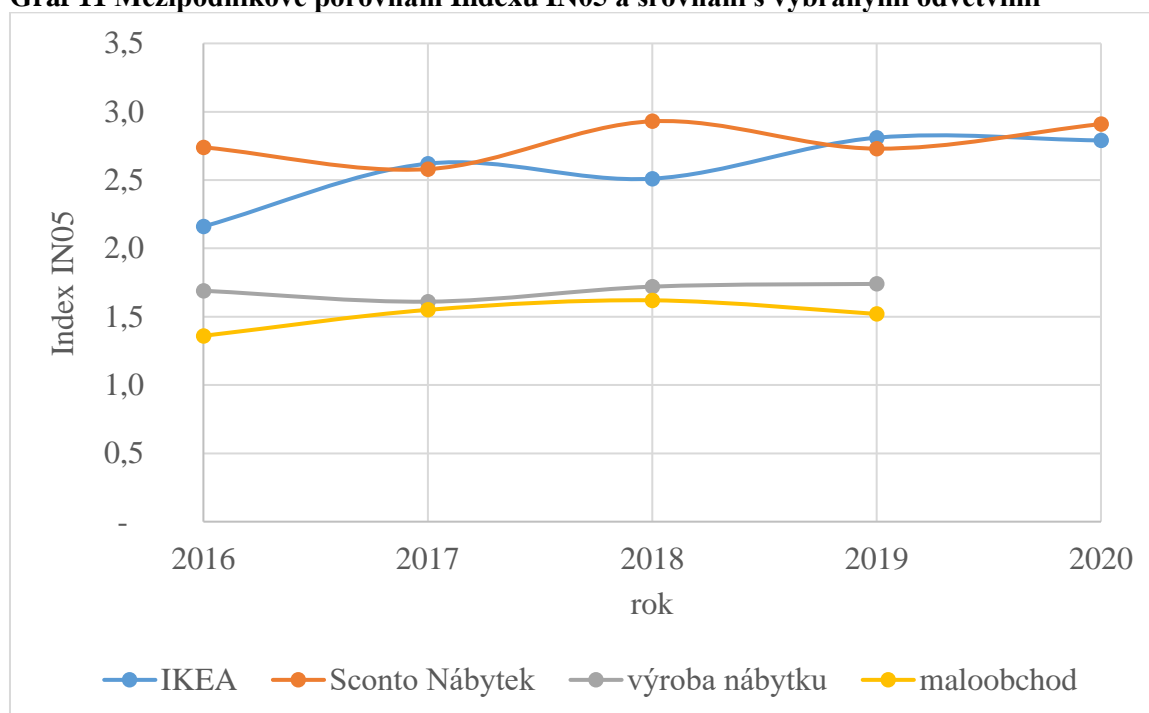
účetní rok	2016	2017	2018	2019	2020
IKEA Česká republika, s.r.o.	2,16	2,62	2,51	2,81	2,79
Sconto Nábytek, s.r.o.	2,74	2,58	2,93	2,73	2,91

Zdroj: Vlastní zpracování – dle údajů z účetní závěrky IKEA Česká republika, s.r.o. a Sconto Nábytek, s.r.o. 2016–2020

Při výpočtu indexu bylo u obou podniků nutné omezit ukazatel x_2 maximální hodnotou 9, jelikož v určitých letech nevidují podniky žádné nákladové úroky. Ukazatel x_2 , který udává kolikrát *EBIT* převyšuje právě nákladové úroky, by tak nabýval až příliš vysokých hodnot a výsledný index IN05 by tak ztratil svou vypovídající schopnost.

Jak se vidět z výše uvedené tabulky 13, hodnoty indexu IN05 jsou v případě obou podniků velmi podobné a pohybují se v pásmu dva až tři. V teoreticko-metodologické části práce bylo řečeno, že index IN05 by měl v případě finančně zdravých podniků nabývat alespoň hodnoty 1,6. Výsledky bankrotního modelu pro firmy IKEA Česká republika a Sconto Nábytek tak jsou velmi příznivé a svědčí o jejich uspokojivé finanční situaci. Lze tedy říci, že podniky nejsou ohroženy bankrotem.

Porovnání výsledků indexu IN05 s odvětvím maloobchodu a výrobcí nábytku zobrazuje následující graf 11 (MPO, 2020)

Graf 11 Mezipodnikové porovnání Indexu IN05 a srovnání s vybranými odvětvími

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z MPO

Ve srovnání s vývojem indexu IN05 v odvětví maloobchodu a výrobců nábytku ve zpracovatelském průmyslu, které zobrazuje výše uvedený graf 11, je možné pozorovat, že jak IKEA Česká republika, tak i Sconto Nábytek si vedou ve všech účetních obdobích lépe, než je průměr v daných odvětvích. Podniky v odvětví si ale vedou ve sledovaném období také finančně dobře, nicméně již atakují zmíněnou hranici 1,6 a maloobchod již přechází z uspokojivé finanční situace do šedé zóny.

3. Závěr

Tato diplomová práce se zaměřila na téma analýzy finanční situace podniku IKEA Česká republika, s.r.o. Jejím hlavním cílem bylo za pomoci nástrojů analýzy absolutních dat, poměrových ukazatelů, bonitního modelu a bankrotních modelů vyhodnotit finanční situaci podniku IKEA Česká republika, s.r.o. zabývající se především prodejem nábytku, bytových doplňků a dekorací a provozem svých vlastních restaurací v pětiletém časovém intervalu za účetní období let 2016–2020. Zároveň bylo cílem práce i zkoumání vlivu dopadů zapříčinených vypuknutím koronavirové pandemie na jaře roku 2020 a jejich vliv na dílčí ukazatele finanční analýzy a celkové finanční zdraví podniku.

Zdrojem informací a finančních dat byly veřejně dostupné účetní výkazy, které má podnik v pravidelných intervalech za povinnost zveřejňovat. Jednalo se o výkazy z účetní závěrky, konkrétně rozvahu, výkaz zisků a ztráty, přílohu k účetní závěrce, informace o změnách vlastního kapitálu a další dodatečné informace, které podnik ve své účetní závěrce uváděl. Analyzován byl prostřednictvím horizontální a vertikální analýzy, ukazatelů v oblasti rentability, likvidity, obratovosti aktiv a pasiv, zadluženosti, a analýzy soustav ukazatelů za pomoci Kralicekova Quicktestu, Altmanovy analýzy a indexu IN05.

Na základě výsledků a vypovídajících schopností jednotlivých finančních ukazatelů byl podnik hodnocen. Identifikovány byly oblasti, ve kterých je podnik silný a byla sestavena doporučení, v čem by se naopak mohl podnik ještě do budoucna zlepšit. Výsledky jednotlivých poměrových ukazatelů a bonitních, resp. bankrotních modelů byly porovnávány jednak s konkurenčním podnikem Sconto Nábytek, s.r.o. a jednak v benchmarkovém srovnání s odvětvím maloobchodu (kromě motorových vozidel) a s odvětvím výrobců nábytku v rámci zpracovatelského průmyslu.

Z analýzy absolutních ukazatelů bylo zjištěno, že IKEA Česká republika, s.r.o. je stabilním podnikem, který si udržuje svá aktiva a zdroje jejich financování na stabilních úrovních bez žádných větších meziročních výkyvů. Podnik za sledované pětileté období dokázal růst a své tržby každoročně zvyšovat. S nástupem koronavirové pandemie v březnu roku 2020 a se zavřenými obchodními domy se dokázala IKEA Česká republika velmi dobře vyrovnat. Z horizontální analýzy je sice patrné, že se pandemie na finančních výsledcích projevila poklesem čistého zisku o 8,4 %. Tržby z prodeje zboží však poklesly jen o nepatrné 2 %. Podnik tak dokázal propad tržeb z obchodních domů velmi dobře kompenzovat znatelným nárůstem internetového prodeje. V účetním roce 2020 v návaznosti na pandemii COVID-19 ale není evidován žádný náhlý pokles peněžních prostředků ani případný nárůst cizího kapitálu. Tyto položky se naopak dokonce vyvíjely opačným směrem. Na základě informací z účetní závěrky obou podniků není ani zaznamenán žádný znatelný nárůst pohledávek po lhůtě splatnosti. Oběma podnikům byly tedy pohledávky i přes složité období pandemie placeny včas.

Vertikální analýza podniku ukázala, že majetek IKEA Česká republika je tvořen především stálými aktivy a dostatečnou výší peněžních prostředků. Zjištěno bylo také, že IKEA Česká republika financuje své podnikatelské aktivity především vlastním kapitálem a téměř bez použití úročených cizích zdrojů. Svým defenzivním přístupem k financování a nízkou finanční pákou podnik na jednu stranu snižuje riziko platební neschopnosti dluhů, ale na druhou stranu se připravuje o ještě potencionálně vyšší zhodnocení vlastního kapitálu. Podnik by tedy mohl využít více cizích zdrojů a tím příznivého efektu finanční páky a vhodně je využít k dalšímu rozvoji.

Díky vysokému ziskovému rozpětí v kombinaci s vysokým obratem aktiv vykazuje podnik pravidelně nadprůměrné hodnoty rentability aktiv (*ROA*), která ve většině sledovaných účetních obdobích přesahuje 30 % a svou výší několikanásobně předhání svého konkurenta

Sconto Nábytek, s.r.o. i průměr v odvětví maloobchodu a výrobců nábytku. Tím si vytváří velmi dobrou pozici na trhu a vysokým obratem aktiv dokazuje, že o její nábytek je mezi zákazníky opravdový zájem.

Stejně nadprůměrně v porovnání s konkurencí si vede IKEA Česká republika, s.r.o. i v ukazateli rentability vlastního kapitálu (*ROE*) s hodnotami přesahujícími v některých letech i 40 %. IKEA Česká republika tak svým společníkům zhodnocuje kapitál na velmi vysoké úrovni a v oblasti rentability podává nadprůměrné výkony.

V oblasti likvidity si podnik IKEA Česká republika, s.r.o. vede také velmi dobře. Vykazuje průměrné hodnoty v souladu s odvětvím, do kterého spadá, a díky vysoké finanční rezervě kryje peněžními prostředky všechny své krátkodobé závazky. Pro případ náhlého poklesu peněžních prostředků má IKEA Česká republika ještě k dispozici možnost čerpání až 300 milionů Kč ze dvou oddělených kontokorentních účtů, které likviditu podniku v případě náhlé potřeby ještě zvyšují. Riziko neschopnosti splácet krátkodobé dluhy je tak v případě podniku IKEA Česká republika minimální. Stálým i potenciálním věřitelům tím podává velmi pozitivní informaci. Její konkurent Sconto Nábytek, s.r.o. má sice hodnoty dílčích ukazatelů likvidity podstatně vyšší, díky nimž mu nehrozí platební neschopnost, ale doplácí tím na efektivitu jejich zhodnocování.

IKEA Česká republika je silná i v oblasti obratovosti aktiv a pasiv. Svou obchodní strategii nabízí své produkty za nízkou cenu pro co nejširší okruh lidí se jí daří plnit díky vysokým prodaným objemům svého zboží. To je patrné na každoročně vykazovaných vysokých hodnotách obratu aktiv. Ty svou hodnotou převyšují nejen konkurenční podnik Sconto Nábytek, ale i průměr celého odvětví prodejců nábytku ve zpracovatelském průmyslu a odvětví maloobchodu.

Své zásoby dokáže obrátit v průměru za pouhých šestnáct dní, čímž vyniká před konkurencí. Obchodní politiku mezi dodavatelem a odběratelem má nastavenou také velmi dobře. Pohledávky z obchodních vztahů jsou odběrateli hrazeny téměř okamžitě a zároveň závazky z obchodních vztahů nejsou ze strany IKEA Česká republika hrazeny zbytečně brzo. Průměrná doba splatnosti pohledávek z obchodních vztahů dosahuje pouhých tří dnů, a naopak doba splatnosti závazků z obchodních vztahů okolo jednoho měsíce. Tím se podniku dostává dočasná dodatečná finanční rezerva, kterou může efektivně využívat. V ukazatelích obratovosti se pandemie COVID-19 příliš neprojevila. Jak obrat celkových aktiv, tak i obrat zásob zůstaly na podobných úrovních jako v předchozím roce. Zásoby podniku byly stejně rychle obráceny především díky vysokému nárůstu internetového prodeje.

V ukazatelích zadluženosti si IKEA Česká republika, s.r.o. vede také dobře. Díky tomu, že nemá téměř žádné úročené dluhy, nemá tím pádem ani problém s jejich splácením. Mohla by ale více využít příznivý efekt finanční páky na zhodnocení svého vlastního kapitálu, jak ostatně vypovídá i index finanční páky, který je dostatečně vyšší než 1 ve všech účetních obdobích. IKEA Česká republika by se tak nemusela obávat podíl cizího kapitálu ještě navýšit a tím změnit svou strategii financování svých podnikatelských aktivit k docílení vyššího zhodnocení vlastního kapitálu.

Silné stránky podniku IKEA Česká republika potvrzují závěry jednoho bonitního a dvou bankrotních modelů. Kralicekův Quicktest kladně hodnotí podnik v oblasti způsobu financování, rentability, doby splácení dluhů a peněžních toků z provozních výnosů. IKEA Česká republika je tak bonitním modelem hodnocena nejlepší možnou známkou 1 jako velmi dobrý podnik ve všech sledovaných účetních obdobích a dopadla tak celkově lépe než její konkurent Sconto Nábytek, který získal známky 1,5 a 2. Ke stejným závěrům dochází i využití bankrotní modely, konkrétně Altmanova analýza a index IN05. IKEA Česká republika stejně jako její konkurent Sconto Nábytek si vedou v aplikovaných modelech velmi dobře a jsou

hodnoceny jako finančně zdravé podniky a riziko bankrotu je v jejich případě minimální. Těchto závěrů dosahují v celém pětiletém období. V porovnáním s průměrem odvětví maloobchodu a výrobců nábytku v rámci zpracovatelského průmyslu vychází oba podniky nadprůměrně. Stabilní silné hodnoty si dokázaly udržet i v roce 2020 s počátkem globální koronavirové pandemie, kdy byly vládními protiepidemickými omezeními nuceni na několik měsíců zavřít své obchodní domy.

Celková analýza finančního zdraví dopadla pro podnik IKEA Česká republika, s.r.o. velmi dobře. Podnik v oblasti rentability naprosto dominuje ve svém odvětví a pro své společníky přináší velmi atraktivní zhodnocení. Díky vysoké úrovni peněžních prostředků, které dokonce překračují výši krátkodobých závazků, si vede výborně i v oblasti likvidity a hrozba neschopnosti splácet závazky je proto minimální. Podnik je rovněž silný v obratovosti svých aktiv a své zásoby dokáže velmi rychle prodávat zákazníkům. Riziko pro věřitele, že by podnik nebyl schopen dostát svým závazkům, je tak velmi nízké.

IKEA Česká republika se dokázala dobře vyrovnat s nástupem pandemie v roce 2020 a efektivní internetové prodeje dokázaly z velké části kompenzovat výpadky tržeb z obchodních domů. Jediné, co lze vytknout je nízké využití pozitivního efektu finanční páky, která by při vyšším využití cizích zdrojů ještě mohla zlepšit efekt na rentabilitu vlastního kapitálu. Nicméně ta je svými hodnotami i tak mimořádně nadprůměrná, a proto je způsob financování podniku pochopitelný a dává podniku větší bezpečí při nenadálých negativních událostech.

Závěrem lze tedy konstatovat, že podnik IKEA Česká republika, s.r.o. je velmi stabilním a finančně zdravým podnikem, který je připraven čelit nečekaným událostem jako je i koronavirová pandemie. Zájem zákazníků o jeho produkty je vysoký a IKEA Česká republika je dokáže efektivně prodávat a tím zhodnocovat svůj kapitál.

Literatura

Primární zdroje

Veřejný rejstřík a Sbírka listin – Ministerstvo spravedlnosti České republiky: Výpis z obchodního rejstříku [online]. 2022 [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/>.

Výroční zprávy IKEA Česká republika, s.r.o., 2016-2020, uložené v Obchodním rejstříku, dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=691673>

Výroční zprávy Sconto Nábytek, s.r.o., 2016-2020, uložené v Obchodním rejstříku, dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=359883>

Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Analytické materiály - MPO* [online]. 2020 [cit. 2022-03-20]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/archiv.htm>

Monografie a odborné články

ČIŽINSKÁ, Romana. *Základy finančního řízení podniku*. Praha : Grada Publishing, 2018. ISBN 978-80-271-0194-8.

GRÜNWARD, Rolf. HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha : Ekopress, 2009. ISBN 978-80-86929-26-2.

KISLINGEROVÁ, Eva. *Manažerské finance*. 3. vyd. Praha : C.H. Beck, 2010. ISBN 9788074001949.

KNÁPKOVÁ, Adriana. PAVELKOVÁ, Drahomíra. REMEŠ, Daniel. ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha : Grada Publishing, 2017. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2.

KUBÍČKOVÁ, Dana. JINDŘICHOVSKÁ, Irena. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. Praha : C.H. Beck, 2015. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-538-1.

MADUSHANKA, K. H. I.; JATHURIKA, M. The impact of liquidity ratios on profitability. *International Research Journal of Advanced Engineering and Science*, Volume 3, Issue 4, pp. 157-161, 2018. ISSN 2455-9024.

MAREK, Petr. *Studijní průvodce financemi podniku*. 2., aktualiz. vyd. Praha : Ekopress, 2009. ISBN 978-80-86929-49-1.

NEUMAIEROVÁ, Inka. NEUMAIER, Ivan. Index IN05. In: ČERVINEK, P. (ed.): *Evropské finanční systémy*. Brno, Masarykova univerzita v Brně, 2005, s. 143-146. [online], [cit. 2022-02-15], dostupné z: <http://is.muni.cz/do/1456/sborniky/2005/evropske-financni-systemy-2005.pdf>.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 6., aktualiz. vyd. Praha : Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2028-4.

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2. aktualiz. vyd. Brno : Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.

SYNEK, Miloslav. KISLINGEROVÁ, Eva. *Podniková ekonomika*. 6., přeprac. a dopl. vyd. Praha : C.H. Beck, 2015. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-274-8.

ŠTEKER, Karel. OTRUSINOVÁ, Milana. *Jak číst účetní výkazy : základy českého účetnictví a výkaznictví*. 2., aktualiz. vyd. Praha : Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0048-4.

ZUHROH, Idah. The Effects of Liquidity, Firm Size, and Profitability on the Firm Value with Mediating Leverage. *The 2nd International Conference on Islamic Economics, Business, and Philanthropy (ICIEBP) Theme: "Sustainability and Socio Economic Growth"*, *KnE Social Sciences* [online]. 2019, 27 s. [cit. 2022-01-30]. ISSN 2518-668X. Dostupné z: www.knepublishing.com

Internetové zdroje

FinAnalysis: Finanční analýza podniku. *70+ poměrových ukazatelů používaných ve FinAnalysis* [online]. 2019 [cit. 2022-02-14]. Dostupné z: <https://www.finanalysis.cz/pouzite-pomerove-ukazatele.html>

IKEA. *O IKEA Group* [online]. 2022 [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://www.ikea.com/cz/cs/this-is-ikea/about-us/>.

KRALICEK, Peter. *Unternehmensberatung Prof. Kralicek Nfg. Herdis Kralicek* [online]. [cit. 2022-02-14]. Dostupné z: <https://www.kralicek.at>.

Sconto Nábytek. *O nás* [online]. 2022 [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://www.sconto.cz/o-nas>.

Seznam příloh

Příloha I Rozvaha, IKEA Česká republika, s.r.o. za období 2016–2020	I
Příloha II Výkaz zisku a ztráty, IKEA Česká republika, s.r.o. za období 2016–2020	II
Příloha III Rozvaha, Sconto Nábytek, s.r.o. za období 2016–2020	III
Příloha IV Výkaz zisku a ztráty, Sconto Nábytek, s.r.o. za období 2016–2020	IV
Příloha V Horizontální analýza rozvahy IKEA – řetězové indexy (běž. rok/min. rok)	V
Příloha VI Horizontální analýza výsledovky IKEA – řetězové indexy (běž. rok/min. rok)	VI
Příloha VII Vertikální analýza rozvahy IKEA (v %)	VII
Příloha VIII Vertikální analýza výsledovky IKEA (v %)	VIII
Příloha IX Horizontální analýza rozvahy S.N. – řetězové indexy (běž. rok/min. rok)	IX
Příloha X Horizontální analýza výsledovky S.N. – řetězové indexy (běž. rok/min. rok)	X
Příloha XI Vertikální analýza rozvahy Sconto Nábytek (v %)	XI
Příloha XII Vertikální analýza výsledovky Sconto Nábytek (v %)	XII
Příloha XIII Kralicekův Quicktest	XIII

Přílohy

Příloha I Rozvaha, IKEA Česká republika, s.r.o. za období 2016–2020
(v tis. Kč)

účetní období	2016	2017	2018	2019	2020
AKTIVA celkem	4 165 911	3 444 808	3 880 530	4 368 054	4 062 580
Stálá aktiva	2 320 180	1 986 732	2 269 922	2 204 699	2 118 321
Dlouhodobý nehmotný majetek	-	-	-	-	137
Dlouhodobý hmotný majetek	2 320 180	1 986 732	1 808 786	1 743 563	1 657 048
Dlouhodobý finanční majetek	-	-	461 136	461 136	461 136
Oběžná aktiva	1 797 413	1 402 890	1 566 314	2 129 772	1 919 725
Zásoby	480 958	438 174	432 088	468 673	412 105
Dlouhodobé pohledávky	4 683	65 766	96 878	97 548	101 671
Krátkodobé pohledávky	60 563	268 933	142 431	136 580	106 159
Krátkodobý finanční majetek	0	0	0	650 000	0
Peněžní prostředky	1 251 209	630 017	894 917	776 971	1 299 790
Časové rozlišení	48 318	55 186	44 294	33 583	24 534
PASIVA celkem	4 165 911	3 444 808	3 880 530	4 368 054	4 062 580
Vlastní kapitál	2 794 318	1 946 464	2 451 059	2 816 220	2 560 753
Základní kapitál	381 350	381 350	381 350	381 350	381 350
Fondy ze zisku	38 135	38 135	38 135	38 135	38 135
Výsledek hospodaření minulých let	1 700 001	1 146 909	1 146 909	1 146 909	996 735
Výsledek hospodaření běžného účetního období	674 832	380 070	884 665	1 249 826	1 144 533
Cizí zdroje	1 371 593	1 498 344	1 429 471	1 551 834	1 501 827
Rezervy	85 151	236 391	122 876	143 980	149 331
Dlouhodobé závazky	15 336	16 829	16 913	0	0
Krátkodobé závazky	1 271 106	1 245 124	1 289 682	1 407 854	1 352 496
Časové rozlišení	0	0	0	0	0

Zdroj: Účetní závěrky IKEA Česká republika, s.r.o., (2016–2020)

Příloha II Výkaz zisku a ztráty, IKEA Česká republika, s.r.o. za období 2016–2020
(v tis. Kč)

účetní období	2016	2017	2018	2019	2020
Tržby z prodeje výrobků a služeb	57 378	92 671	117 784	134 264	177 120
Tržby za prodej zboží	9 247 577	9 600 697	9 915 834	10 533 021	10 323 643
Výkonová spotřeba	7 053 322	7 125 986	7 440 502	7 524 099	7 580 406
Osobní náklady	814 807	838 288	1 021 676	1 197 572	1 166 083
Úpravy hodnot v provozní činnosti	427 064	448 617	279 354	234 051	186 209
Ostatní provozní výnosy	168 134	225 343	232 106	235 968	267 257
Ostatní provozní náklady	336 166	394 844	366 229	326 285	339 652
Provozní výsledek hospodaření	841 730	1 110 976	1 157 963	1 621 246	1 495 670
Nákladové úroky	3 299	308	0	0	0
Výnosové úroky	643	458	751	17 957	10 875
Finanční výsledek hospodaření	-2 989	-25 875	-52 895	-60 013	-65 894
Výsledek hospodaření před zdaněním	838 741	1 085 101	1 105 068	1 561 233	1 429 776
Daň z příjmů	163 909	219 981	220 403	311 407	285 243
Výsledek hospodaření po zdanění	674 832	865 120	884 665	1 249 826	1 144 533

Zdroj: Účetní závěrky IKEA Česká republika, s.r.o., (2016–2020)

Příloha III Rozvaha, Sconto Nábytek, s.r.o. za období 2016–2020
(v tis. Kč)

účetní období	2016	2017	2018	2019	2020
AKTIVA celkem	1 766 397	2 020 912	2 139 791	2 275 616	2 401 503
Stálá aktiva	139 787	149 635	136 180	134 059	140 310
Dlouhodobý nehmotný majetek	586	719	594	2 689	20 167
Dlouhodobý hmotný majetek	139 201	148 916	135 586	131 370	120 143
Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
Oběžná aktiva	1 620 441	1 864 534	1 994 433	2 134 266	2 254 427
Zásoby	262 415	250 655	219 265	218 481	214 218
Dlouhodobé pohledávky	16 688	16 645	17 995	18 307	19 548
Krátkodobé pohledávky	1 222 977	1 445 399	1 437 824	1 463 700	1 683 419
Krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
Peněžní prostředky	118 361	151 835	319 349	433 778	337 242
Časové rozlišení	6 169	6 743	9 178	7 291	6 766
PASIVA celkem	1 766 397	2 020 912	2 139 791	2 275 616	2 401 503
Vlastní kapitál	1 533 700	1 727 904	1 900 074	2 013 280	2 141 294
Základní kapitál	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000
Fondy ze zisku	301 600	301 600	301 600	301 600	301 600
Výsledek hospodaření minulých let	1 035 868	1 201 382	1 395 586	1 567 756	1 680 963
Výsledek hospodaření běžného účetního období	165 514	194 204	172 170	113 206	128 013
Cizí zdroje	232 697	292 988	239 717	262 336	260 179
Rezervy	20 849	21 977	19 095	27 388	35 498
Dlouhodobé závazky	0	0	0	0	0
Krátkodobé závazky	211 848	271 011	220 622	234 948	224 681
Časové rozlišení	0	20	0	0	30

Zdroj: Účetní závěrky Sconto Nábytek, s.r.o., (2016–2020)

Příloha IV Výkaz zisku a ztráty, Sconto Nábytek, s.r.o. za období 2016–2020
(v tis. Kč)

účetní období	2016	2017	2018	2019	2020
Tržby z prodeje výrobků a služeb	17 335	21 941	23 808	22 361	21 243
Tržby za prodej zboží	1 956 646	2 105 066	1 963 726	1 855 631	1 992 740
Výkonová spotřeba	1 563 439	1 680 468	1 553 055	1 518 249	1 625 952
Osobní náklady	217 291	237 328	248 101	251 341	283 304
Úpravy hodnot v provozní činnosti	35 051	21 560	25 994	20 407	24 218
Ostatní provozní výnosy	19 417	18 805	17 743	15 253	46 155
Ostatní provozní náklady	8 809	8 778	9 980	11 722	12 635
Provozní výsledek hospodaření	168 808	197 678	168 147	91 526	114 029
Nákladové úroky	793	0	0	0	0
Výnosové úroky	44 635	48 329	57 074	58 147	59 636
Finanční výsledek hospodaření	35 640	42 650	45 539	48 841	44 390
Výsledek hospodaření před zdaněním	204 448	240 328	213 686	140 367	158 419
Daň z příjmů	38 934	46 124	41 516	27 161	30 406
Výsledek hospodaření po zdanění	165 514	194 204	172 170	113 206	128 013

Zdroj: Účetní závěrky Sconto Nábytek, s.r.o., (2016–2020)

Příloha V Horizontální analýza rozvahy IKEA – řetězové indexy (běž. rok/min. rok)
 IKEA Česká republika, s.r.o. za období 2016–2020 (v tis. Kč)

účetní období	2017 / 2016	2018 / 2017	2019 / 2018	2020 / 2019
AKTIVA celkem	0,83	1,13	1,13	0,93
Stálá aktiva	0,86	1,14	0,97	0,96
Dlouhodobý nehmotný majetek	-	-	-	-
Dlouhodobý hmotný majetek	0,86	0,91	0,96	0,95
Dlouhodobý finanční majetek	-	-	1,00	1,00
Oběžná aktiva	0,78	1,12	1,36	0,90
Zásoby	0,91	0,99	1,08	0,88
Dlouhodobé pohledávky	14,04	1,47	1,01	1,04
Krátkodobé pohledávky	4,44	0,53	0,96	0,78
Krátkodobý finanční majetek	-	-	-	-
Peněžní prostředky	0,50	1,42	0,87	1,67
Časové rozlišení	1,14	0,80	0,76	0,73
PASIVA celkem	0,83	1,13	1,13	0,93
Vlastní kapitál	0,70	1,26	1,15	0,91
Základní kapitál	1,00	1,00	1,00	1,00
Fondy ze zisku	1,00	1,00	1,00	1,00
Výsledek hospodaření minulých let	0,67	1,00	1,00	0,87
Výsledek hospodaření běžného účetního období	0,56	2,33	0,41	0,92
Cizí zdroje	1,09	0,95	1,09	0,97
Rezervy	2,78	0,52	1,17	1,04
Dlouhodobé závazky	1,10	1,00	0,00	-
Krátkodobé závazky	0,98	1,04	1,09	0,96
Časové rozlišení	-	-	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetních závěrek IKEA Česká republika, s.r.o., (2016–2020)

Příloha VI Horizontální analýza výsledovky IKEA – řetězové indexy (běž. rok/min. rok)
 IKEA Česká republika, s.r.o. za účetní období 2016–2020 (v tis. Kč)

účetní období	2017 / 2016	2018 / 2017	2019 / 2018	2020 / 2019
Tržby z prodeje výrobků a služeb	1,62	1,27	1,14	1,32
Tržby za prodej zboží	1,04	1,03	1,06	0,98
Výkonová spotřeba	1,01	1,04	1,01	1,01
Osobní náklady	1,03	1,22	1,17	0,97
Úpravy hodnot v provozní činnosti	1,05	0,62	0,84	0,80
Ostatní provozní výnosy	1,34	1,03	1,02	1,13
Ostatní provozní náklady	1,17	0,93	0,89	1,04
Provozní výsledek hospodaření	1,32	1,04	1,40	0,92
Nákladové úroky	0,09	0,00	-	-
Výnosové úroky	0,71	1,64	23,91	0,61
Finanční výsledek hospodaření	8,66	2,04	1,13	1,10
Výsledek hospodaření před zdaněním	1,29	1,02	1,41	0,92
Daň z příjmů	1,34	1,00	1,41	0,92
Výsledek hospodaření po zdanění	1,28	1,02	1,41	0,92

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetních závěrek IKEA Česká republika, s.r.o., (2016–2020)

Příloha VII Vertikální analýza rozvahy IKEA (v %)
 IKEA Česká republika, s.r.o. za účetní období 2016–2020 (v tis. Kč)

účetní období	2016	2017	2018	2019	2020
AKTIVA celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Stálá aktiva	55,69	57,67	58,50	50,47	52,14
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dlouhodobý hmotný majetek	55,69	57,67	46,61	39,92	40,79
Dlouhodobý finanční majetek	0,00	0,00	11,88	10,56	11,35
Oběžná aktiva	43,15	40,72	40,36	48,76	47,25
Zásoby	11,55	12,72	11,13	10,73	10,14
Dlouhodobé pohledávky	0,11	1,91	2,50	2,23	2,50
Krátkodobé pohledávky	1,45	7,81	3,67	3,13	2,61
Krátkodobý finanční majetek	0,00	0,00	0,00	14,88	0,00
Peněžní prostředky	30,03	18,29	23,06	17,79	31,99
Časové rozlišení	1,16	1,60	1,14	0,77	0,60
PASIVA celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Vlastní kapitál	67,08	56,50	63,16	64,47	63,03
Základní kapitál	9,15	11,07	9,83	8,73	9,39
Fondy ze zisku	0,92	1,11	0,98	0,87	0,94
Výsledek hospodaření minulých let	40,81	33,29	29,56	26,26	24,53
Výsledek hospodaření běžného účetního období	16,20	11,03	22,80	28,61	28,17
Cizí zdroje	32,92	43,50	36,84	35,53	36,97
Rezervy	2,04	6,86	3,17	3,30	3,68
Dlouhodobé závazky	0,37	0,49	0,44	0,00	0,00
Krátkodobé závazky	30,51	36,14	33,23	32,23	33,29
Časové rozlišení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetních závěrek IKEA Česká republika, s.r.o., (2016–2020)

Příloha VIII Vertikální analýza výsledovky IKEA (v %)
 IKEA Česká republika, s.r.o. za účetní období 2016–2020 (v tis. Kč)

účetní období	2016	2017	2018	2019	2020
Tržby z prodeje výrobků a služeb	0,61	0,93	1,15	1,23	1,64
Tržby za prodej zboží	97,61	96,69	96,47	96,45	95,78
Výkonová spotřeba	74,45	71,77	72,39	68,89	70,33
Osobní náklady	8,60	8,44	9,94	10,97	10,82
Úpravy hodnot v provozní činnosti	4,51	4,52	2,72	2,14	1,73
Ostatní provozní výnosy	1,77	2,27	2,26	2,16	2,48
Ostatní provozní náklady	3,55	3,98	3,56	2,99	3,15
Provozní výsledek hospodaření	8,88	11,19	11,27	14,84	13,88
Nákladové úroky	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00
Výnosové úroky	0,01	0,00	0,01	0,16	0,10
Finanční výsledek hospodaření	-0,03	-0,26	-0,51	-0,55	-0,61
Výsledek hospodaření před zdaněním	8,85	10,93	10,75	14,30	13,26
Daň z příjmů	1,73	2,22	2,14	2,85	2,65
Výsledek hospodaření po zdanění	7,12	8,71	8,61	11,44	10,62

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetních závěrek IKEA Česká republika, s.r.o., (2016–2020)

Příloha IX Horizontální analýza rozvahy S.N. – řetězové indexy (běž. rok/min. rok)
 Sconto Nábytek, s.r.o. za období 2016–2020 (v tis. Kč)

účetní období	2017 / 2016	2018 / 2017	2019 / 2018	2020 / 2019
AKTIVA celkem	1,14	1,06	1,06	1,06
Stálá aktiva	1,07	0,91	0,98	1,05
Dlouhodobý nehmotný majetek	1,23	0,83	4,53	7,50
Dlouhodobý hmotný majetek	1,07	0,91	0,97	0,91
Dlouhodobý finanční majetek	-	-	-	-
Oběžná aktiva	1,15	1,07	1,07	1,06
Zásoby	0,96	0,87	1,00	0,98
Dlouhodobé pohledávky	1,00	1,08	1,02	1,07
Krátkodobé pohledávky	1,18	0,99	1,02	1,15
Krátkodobý finanční majetek	-	-	-	-
Peněžní prostředky	1,28	2,10	1,36	0,78
Časové rozlišení	1,09	1,36	0,79	0,93
PASIVA celkem	1,14	1,06	1,06	1,06
Vlastní kapitál	1,13	1,10	1,06	1,06
Základní kapitál	1,00	1,00	1,00	1,00
Fondy ze zisku	1,00	1,00	1,00	1,00
Výsledek hospodaření minulých let	1,16	1,16	1,12	1,07
Výsledek hospodaření běžného účetního období	1,17	0,89	0,66	1,13
Cizí zdroje	1,26	0,82	1,09	0,99
Rezervy	1,05	0,87	1,43	1,30
Dlouhodobé závazky	-	-	-	-
Krátkodobé závazky	1,28	0,81	1,06	0,96
Časové rozlišení	-	0,00	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetních závěrek Sconto Nábytek, s.r.o., (2016–2020)

Příloha X Horizontální analýza výsledovky S.N. – řetězové indexy (běž. rok/min. rok)
 Sconto Nábytek, s.r.o. za účetní období 2016–2020 (v tis. Kč)

účetní období	2017 / 2016	2018 / 2017	2019 / 2018	2020 / 2019
Tržby z prodeje výrobků a služeb	1,27	1,09	0,94	0,95
Tržby za prodej zboží	1,08	0,93	0,94	1,07
Výkonová spotřeba	1,07	0,92	0,98	1,07
Osobní náklady	1,09	1,05	1,01	1,13
Úpravy hodnot v provozní činnosti	0,62	1,21	0,79	1,19
Ostatní provozní výnosy	0,97	0,94	0,86	3,03
Ostatní provozní náklady	1,00	1,14	1,17	1,08
Provozní výsledek hospodaření	1,17	0,85	0,54	1,25
Nákladové úroky	0	-	-	-
Výnosové úroky	1,08	1,18	1,02	1,03
Finanční výsledek hospodaření	1,20	1,07	1,07	0,91
Výsledek hospodaření před zdaněním	1,18	0,89	0,66	1,13
Daň z příjmů	1,18	0,90	0,65	1,12
Výsledek hospodaření po zdanění	1,17	0,89	0,66	1,13

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetních závěrek Sconto Nábytek, s.r.o., (2016–2020)

Příloha XI Vertikální analýza rozvahy Sconto Nábytek (v %)
Sconto Nábytek, s.r.o. za účetní období 2016–2020 (v tis. Kč)

účetní období	2016	2017	2018	2019	2020
AKTIVA celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Stálá aktiva	7,91	7,40	6,36	5,89	5,84
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,03	0,04	0,03	0,12	0,84
Dlouhodobý hmotný majetek	7,88	7,37	6,34	5,77	5,00
Dlouhodobý finanční majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Oběžná aktiva	91,74	92,26	93,21	93,79	93,88
Zásoby	14,86	12,40	10,25	9,60	8,92
Dlouhodobé pohledávky	0,94	0,82	0,84	0,80	0,81
Krátkodobé pohledávky	69,24	71,52	67,19	64,32	70,10
Krátkodobý finanční majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Peněžní prostředky	6,70	7,51	14,92	19,06	14,04
Časové rozlišení	0,35	0,33	0,43	0,32	0,28
PASIVA celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Vlastní kapitál	86,83	85,50	88,80	88,47	89,16
Základní kapitál	0,91	0,79	0,75	0,70	0,67
Fondy ze zisku	17,07	14,92	14,09	13,25	12,56
Výsledek hospodaření minulých let	58,64	59,45	65,22	68,89	70,00
Výsledek hospodaření běžného účetního období	9,37	9,61	8,05	4,97	5,33
Cizí zdroje	13,17	14,50	11,20	11,53	10,83
Rezervy	1,18	1,09	0,89	1,20	1,48
Dlouhodobé závazky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé závazky	11,99	13,41	10,31	10,32	9,36
Časové rozlišení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetních závěrek Sconto Nábytek, s.r.o., (2016–2020)

Příloha XII Vertikální analýza výsledovky Sconto Nábytek (v %)
Sconto Nábytek, s.r.o. za účetní období 2016–2020 (v tis. Kč)

účetní období	2016	2017	2018	2019	2020
Tržby z prodeje výrobků a služeb	0,85	1,00	1,15	1,14	1,00
Tržby za prodej zboží	95,86	95,58	94,97	94,93	93,43
Výkonová spotřeba	76,60	76,30	75,11	77,67	76,23
Osobní náklady	10,65	10,78	12,00	12,86	13,28
Úpravy hodnot v provozní činnosti	1,72	0,98	1,26	1,04	1,14
Ostatní provozní výnosy	0,95	0,85	0,86	0,78	2,16
Ostatní provozní náklady	0,43	0,40	0,48	0,60	0,59
Provozní výsledek hospodaření	8,27	8,98	8,13	4,68	5,35
Nákladové úroky	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00
Výnosové úroky	2,19	2,19	2,76	2,97	2,80
Finanční výsledek hospodaření	1,75	1,94	2,20	2,50	2,08
Výsledek hospodaření před zdaněním	10,02	10,91	10,33	7,18	7,43
Daň z příjmů	1,91	2,09	2,01	1,39	1,43
Výsledek hospodaření po zdanění	8,11	8,82	8,33	5,79	6,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z účetních závěrek Sconto Nábytek, s.r.o., (2016–2020)

IKEA Česká republika, s.r.o.

účetní rok	2016	2017	2018	2019	2020
kvóta vlastního kapitálu	67 %	57 %	63 %	64 %	63 %
doba splácení dluhu v letech	0,10	0,55	0,38	0,07	0,13
rentabilita úhrnného vloženého kapitálu (<i>ROA</i>)	20 %	32 %	28 %	36 %	3 5%
CF v % provozních výnosů	13 %	16 %	14 %	16 %	15 %
výsledná známka	1	1	1	1	1

Sconto Nábytek, s.r.o. za účetní období 2016–2020

Sconto Nábytek, s.r.o.

účetní rok	2016	2017	2018	2019	2020
kvóta vlastního kapitálu	87 %	86 %	89 %	88 %	89 %
doba splácení dluhu v letech	0,47	0,54	-0,33	-1,04	-0,41
rentabilita úhrnného vloženého kapitálu (<i>ROA</i>)	11,6 %	11,9 %	10,0 %	6,2 %	6,6 %
CF v % provozních výnosů	12 %	12 %	12 %	9 %	9 %
výsledná známka	1,5	1,5	1,5	2	2

Zdroj: Vlastní zpracování – dle údajů z účetní závěrky IKEA Česká republika, s.r.o. a Sconto Nábytek, s.r.o. 2016–2020

Analýza finanční situace podniku IKEA Česká republika, s.r.o.

Bc. Matyáš Písačka

Obsah prezentace

- téma a cíl práce
- představení společnosti
- vybrané výsledky práce
- závěry a doporučení

Téma a cíl práce

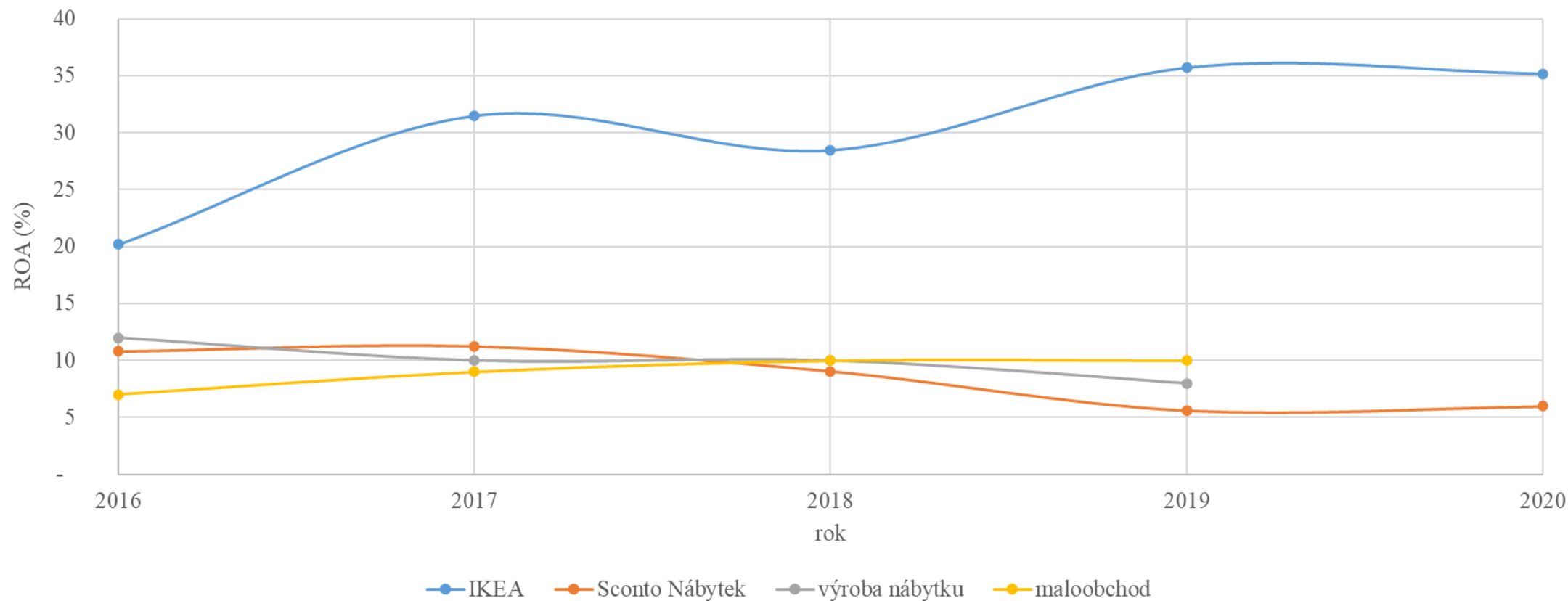
- analýza finanční situace společnosti IKEA Česká republika, s.r.o.
- srovnání finanční situace se Sconto Nábytek, s.r.o. a odvětvím maloobchodu a výrobců nábytku
- dopady pandemie COVID-19 v účetním roce 2020

- člen IKEA Group
- čtyři obchodní domy v ČR
- prodej nábytku a bytových doplňků za nízké ceny
- provozování restaurací IKEA

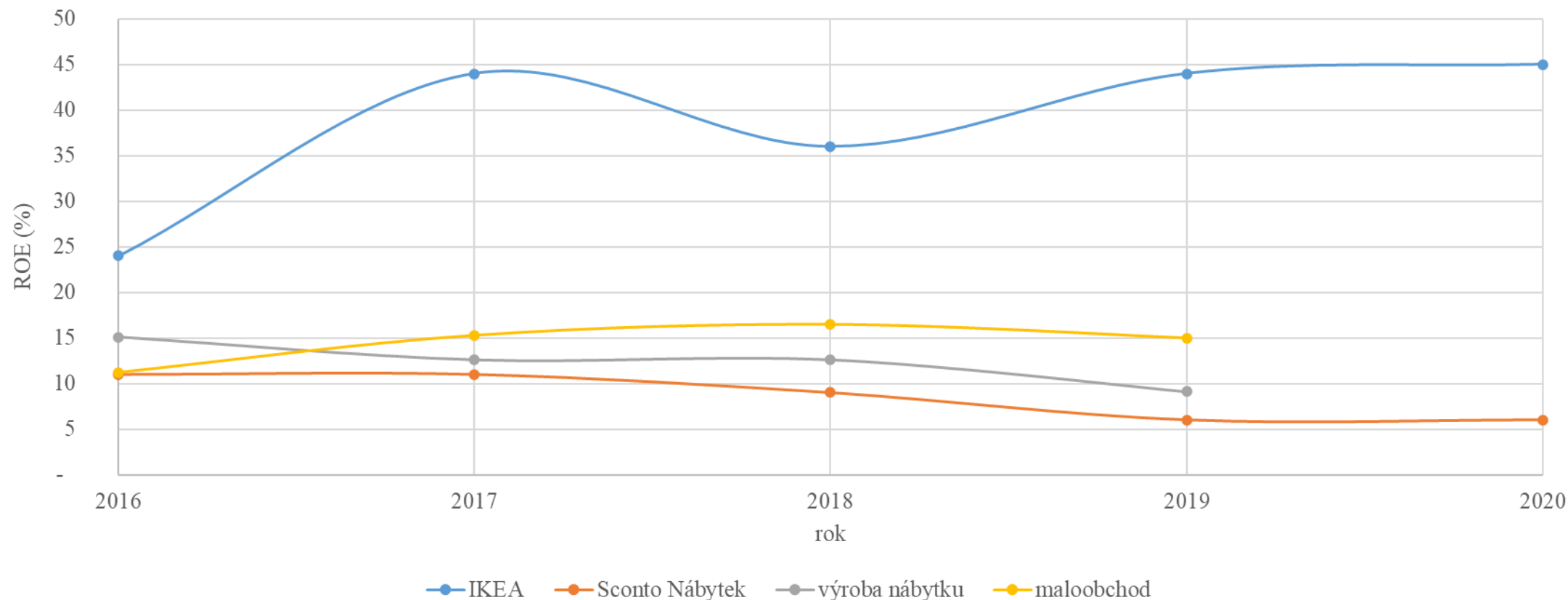
Analýza rentability - ROA

Graf 1 Mezipodnikové porovnání rentability aktiv (ROA) a srovnání s vybranými odvětvími

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z MPO

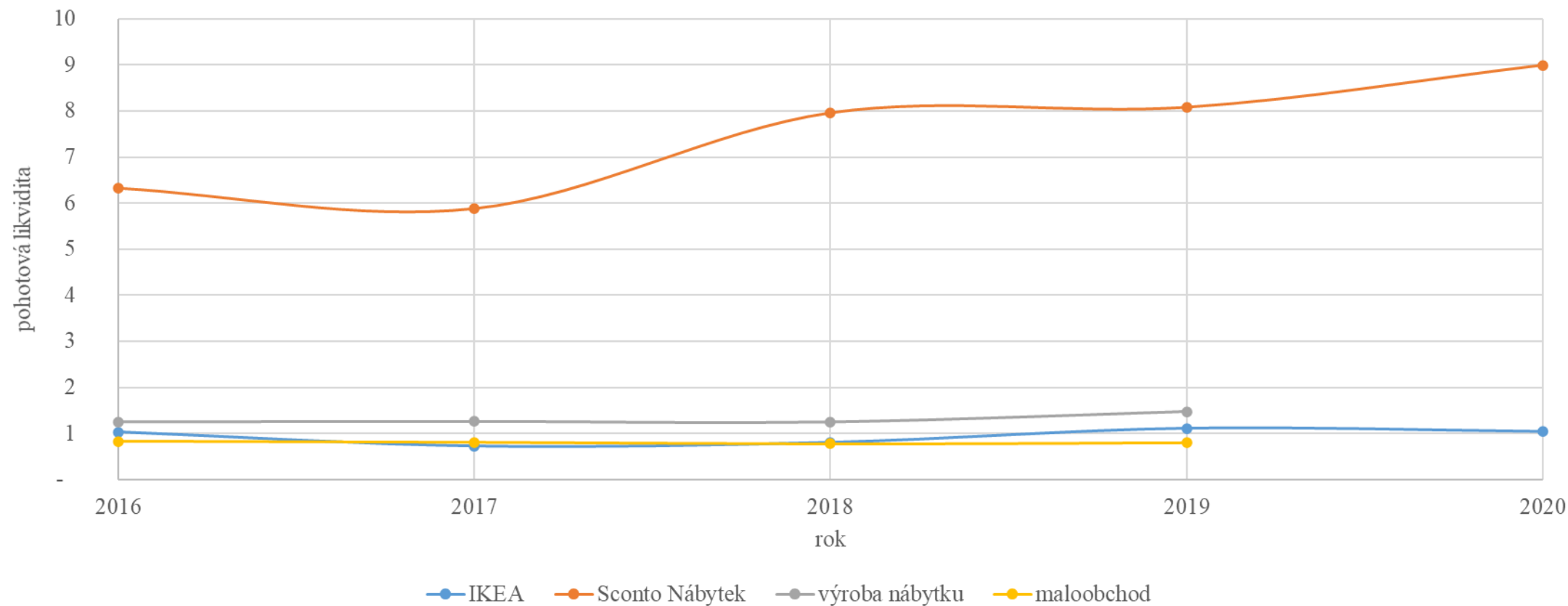
Analýza rentability - ROE

Graf 2 Mezipodnikové porovnání rentability vlastního kapitálu (ROE) a srovnání s vybranými odvětvími

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z MPO

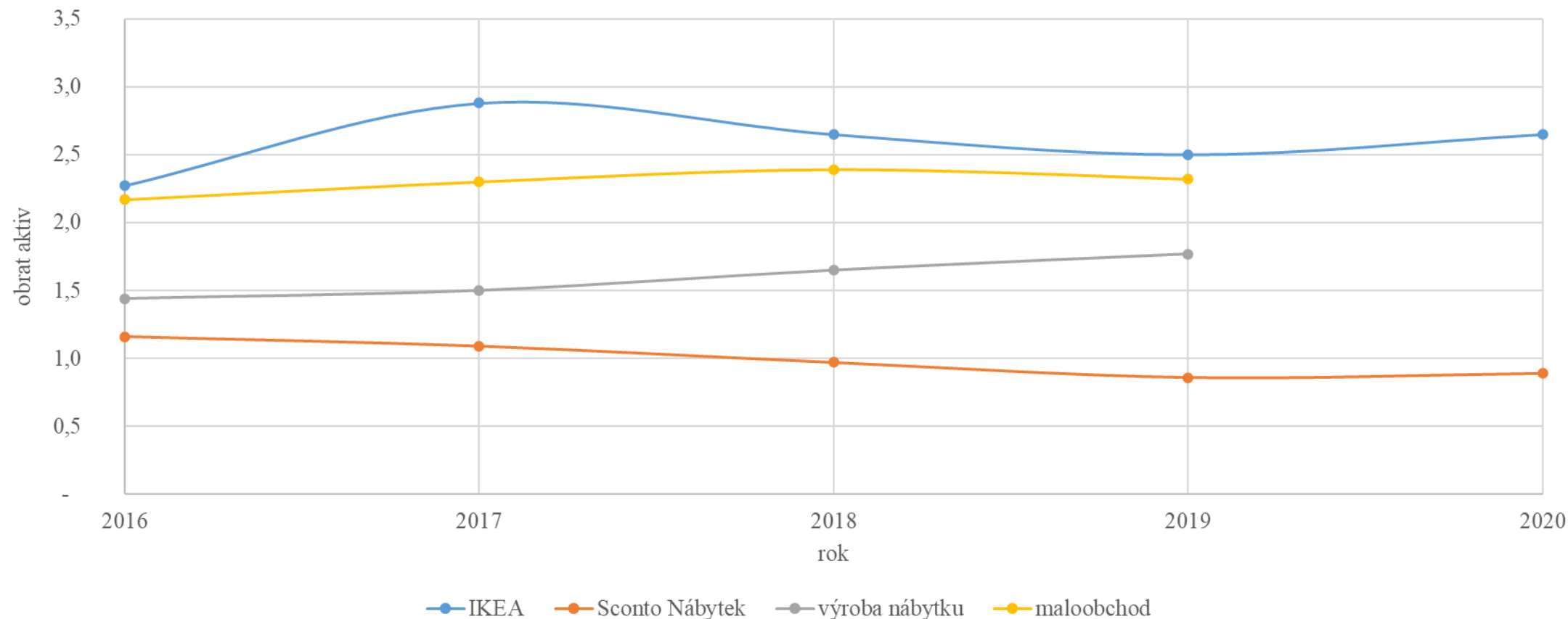
Analýza likvidity – pohotová likvidita

Graf 3 Mezipodnikové porovnání pohotové likvidity a srovnání s vybranými odvětvími

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z MPO

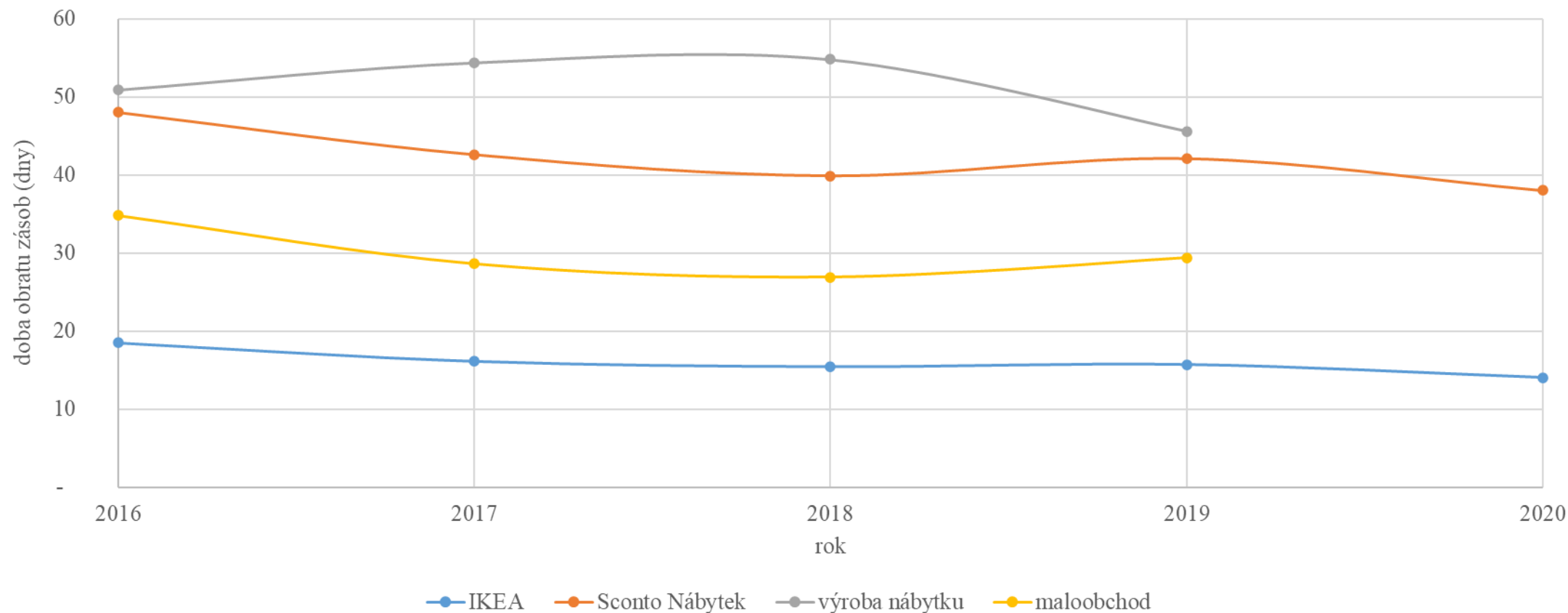
Analýza obratovosti – obrat aktiv

Graf 4 Mezipodnikové porovnání obratu aktiv a srovnání s vybranými odvětvími

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z MPO

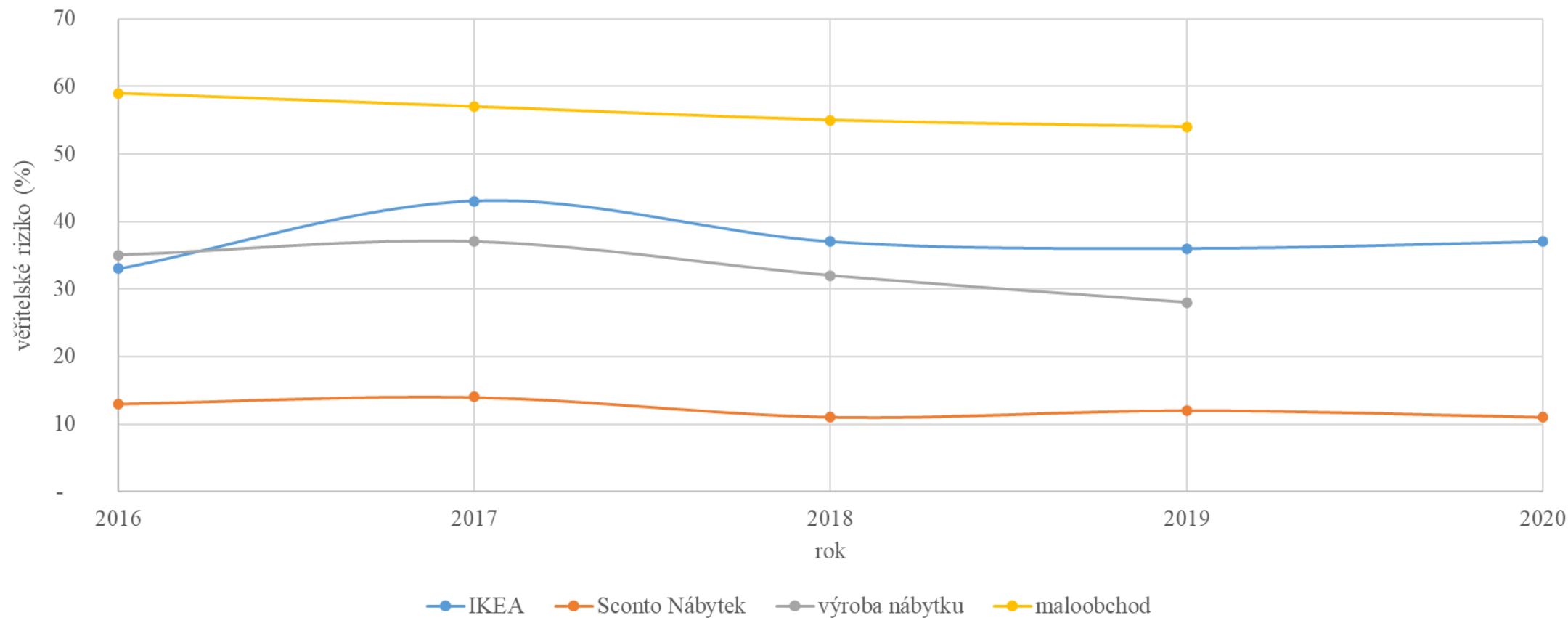
Analýza obratovosti – doba obratu zásob

Graf 5 Mezipodnikové porovnání doby obratu zásob a srovnání s vybranými odvětvími

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z MPO

Analýza zadluženosti – věřitelské riziko

Graf 6 Mezipodnikové porovnání věřitelského rizika a srovnání s vybranými odvětvími

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z MPO

Zhodnocení finanční situace podniku IKEA Česká republika, s.r.o.

- Stabilní, finančně zdravý a bonitní podnik
 - Připraven čelit náhlým situacím, např. COVID-19
-
- + rentabilita
 - + likvidita
 - + obratovost
 - + zadluženost
 - ! strategie zdrojů financování

Děkuji za pozornost